



BOLŞEVİK PARTİZAN

1 AĞUSTOS
1988
400 TL
№
44

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbîn! Karkeren hemû welatan û gelen bîndest yekbîn!

(TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin elimize geçen bir duyurusunu aynen yayınlıyoruz.)

TKP/ML (BOLŞEVİK) »ÖRGÜTLENME SORUNLARI ÜZERİNE« KONFERANSINI BAŞARIYLA GERÇEK- LEŞTİRDİ!

"PROLETARYANIN İKTİDARI ELE GEÇİRME MÜCADELESİNDE
ÖRGÜTTEN BAŞKA HİÇBİR SİLAHI YOKTUR."
(SBKP/B Tarihi — Kısa Ders, s. 75)

Tüm dünya Marksist-Leninistlerine!
Tüm sınıf bilinçli işçilere, yoldaşlara, tüm devrimcilere!

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ın çeşitli mil-
liyetlerinden proletaryasının öncü müfreze-
i; Dünya Komünist Hareketinin ülkemiz-
deki tek gerçek temsilcisi Partimiz TKP/
ML(BOLŞEVİK), 1988 Haziranında "örgüt-
sel sorunlar üzerine" Konferansını (Örgüt-
sel Konferans) başarıyla gerçekleştirdi. Bu
Konferans, önümüze koyduğumuz BOLŞE-
VİK PARTİİNİN İNŞASI görevinin çözümün-
de, örgütsel alanda bolşevikleşme yönünde
atılmış çok önemli bir adımdır.

Konferansımız, bütün dünyada burjuvazi-
nin kaleşörlerinin Marksizm-Leninizmin,
Bolşevizmin iflas ettiği, yok olduğu konu-
sunda kalem oynattığı, Marksizm-Leniniz-
min ölümünün her gün yüksek sesle ilan
edildiği bir ortamda; Bolşevizmin bayrağı-
nı yükseklerle kaldırarak, Marksizm-Leni-
nizmin proletaryanın elinde emperyalizmi
yoketmenin yolunu gösteren biricik silah
olduğunu bir kez daha ilan etti.

İÇİNDEKİLER

Seçim sahtekarlığına hayır! İşçilerin,
emekçilerin tek seçeneği devrimdir!
s. 5 O Kıbrıs sorunu... Kıbrıs
halklarının ortak sınıf savaşımları ile
çözülecektir! s. 9 O T"K"P -
"İşçinin Sesi"nin sendika siyaseti:
Türk-İş sendika ağalarının şakşak-
çılığı! s. 11 O Oportünist
"Genel Grev" çağrıları ve kitle kuy-
rukçuluğu s. 23 O Meydan
savaşı olarak grev s. 28 O İran
Komünist Partisi üzerine s. 36
O Engels'in "Ailenin... Kökeni"
adlı eserine yapılan bazı yanlış atıf-
lar ve çarpıtmalar üzerine - I s.
44 O Okuyucu mektubu: Sanat-
Edebiyat ile ilgili birkaç söz s.
49 O Lenin: Parti Örgütü ve
Parti yazını s. 51

FAŞİST TÜRK ORDUSU KIBRIS'TAN DEFOL!

Gorbaçev'lerin, Teng Hsiao-ping'lerin, Ramiz Alia'ların Marksizm-Leninizm adına pervasızca Marksizm-Leninizme saldırdıkları; onların ülkemizdeki uzantılarının da revizyonizmin zehirini Marksizm-Leninizm adına proletarya ve ezilen yığınların içine taşıdıkları, Euro-komünistlerin ve Troçkistlerin pervasızca Marksizm-Leninizme saldırdıkları bir ortamda yapılan Konferansımız; yalnızca emperyalist burjuvaziye karşı değil, emperyalist burjuvazinin işçi sınıfı hareketi içindeki uzantılarına karşı — revizyonizmin, oportünizmin her türüne karşı — da, Marksizm-Leninizmin er geç zafer kazanacağını muştucusu oldu. O Bolşevizmin şanlı bayrağının Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da TKP/ML(BOLŞEVİK) tarafından yüksekte tutulduğunu, Bolşevizmin yaşadığını dosta-düşmana ilan etti.

1981 yılında, TKP/ML'i bolşevikleştirme şiarı ile ortaya çıkan; ve menşevik kanatla örgütsel bağımızı kopararak TKP/ML(BOLŞEVİK)'i oluşturan biz Türkiye/Kuzey Kürdistanlı bolşevik komünistler, o günden bu yana BOLŞEVİKLEŞME yolunda, özellikle ideolojik-siyasi-teorik alanda önemli ilerleme kaydettik. Geçmişin Marksist-Leninist temelinden, bazı yanlışları söküp atma; bu temeli daha da sağlamlaştırma, geliştirme yönünde ileri adımlar attık.

Parti inşasının bu alanında yaptıklarımızla karşılaştırıldığında, örgütsel inşa alanında attığımız adımlar geri kaldı. Ortaya koyduğumuz ve giderek hatalarından arındırarak yetkinleşme yönünde ilerlediğimiz bolşevik ideolojik-siyasi hattımızla bütünleştirilmiş; bu hattı kavramış, yetkinleşmiş ve işçi sınıfı hareketinin ayrılmaz öncü unsurları olan kadroların bolşevik bir örgütünü yaratmada, özellikle örgütlenme alanındaki hata ve eksikliklerimiz sonucu geri kaldık.

Partimiz işte bu eksiklik ve olumsuzluğun bilinciyle, örgütlenme alanındaki hata ve zaaflarımızın üzerine bilinçli bir şekilde yürüme ve bunları aşma amacıyla, bir "Örgütsel Konferans" düzenledi.

*

+ Bu konferansta örgütsel yapı ve işleyiş kuralları sorunlarında Konferansımız çok önemli kararlar aldı. Gerek Dünya Komünist Hareketinin tecrübelerinin değerlendirilmesinden; gerekse kendi tecrübelerimizden yola çıkarak; aralarında birden fazla örgüt kademesi içinde de çalışan kişiler aracılığı ile ilişki sağlanan, bu biçimde doğrudan ilişki olan piramit tipi örgütlenmenin bizim durumumuzda uygunsuz ol-

duğu sonucuna vardı. Tüm örgüt modelinin bu anlayış temelinde yeniden biçimlendirilmesi kararını aldı.

+ Konferansımız, bugüne kadar var olan Tüzüğümüzü ele alıp değerlendirdi. Onun yanlışlarını eleştirdi, doğru Marksist-Leninist özünü alarak, bu temelde yeni bir tüzük kabul etti.

+ Konferansımız, bu tüzüğün çeşitli maddelerinin nasıl anlaşıldığı ve nasıl uygulanacağı konusunda da, "Tüzük Üzerine Açıklamalar" başlıklı bir belgeyi karara bağladı.

+ Bu belge içinde, üyelik için "Parti Programının kabulü" şartının bugün ne anlama geldiği de açıklandı. Ve Partimizin programatik temel belgelerinin hangileri olduğu Konferansımız tarafından resmen belirlendi.

+ Konferansımız illegal çalışma bağıntısında; Marksist-Leninist talepler ışığında kendi geçmişimizi değerlendirerek, bu alanda uygulamada Marksist-Leninist bir hat izlenmediğini tespit etti. Uluslararası Komünist Hareketin deneylerinin ve bizim kendi deneylerimizin değerlendirilmesi ışığında, illegal çalışma konusunda kesin direktifler belirledi. Bu alanda hataların gerçekte "düşmana yardım" olduğunun bilincinde olarak, illegalite ihlalleri ile uzlaşmayacağımızı kesin olarak açıkladı.

+ Konferansımız, poliste, tutukevinde, mahkemede devrimci tavır bağıntısında geçmişini değerlendirdi. Sınıf mücadelesinin en keskin biçimlerde sürdüğü bu alanlarda tavırların genelde komünist ve devrimci taleplerle uyumadığını tespit etti. Bu alanda da, hakim sınıflara "parti ve partililer hakkında bilgi vermenin ihanet" olduğu komünist düşüncesinin temel alındığı kesin direktifler Konferansımızca belirlendi.

+ Konferansımız bunun dışında daha birçok örgütsel sorunu (uzmanlaşma, eğitim, kadroların yetiştirilmesi vb. sorunları) somut olarak tartıştı, kararlar aldı.

Kararlarında sürekli olarak Marksist-Leninist ilkeleri; Dünya Komünist Hareketinin, öncelikle de KOMÜNİST ENTERNASYONAL'ın bu alandaki deney ve direktiflerini çıkış noktası aldı. Kendi deneylerimizi de bu çıkış noktaları temelinde gözden geçirdi.

Konferansımız örgütlenme alanında, geçmişin hata ve eksiklikleri ile hesaplaşma ve Marksist-Leninist örgütlenme ilkeleri teme-

linde geleceğe yönelik çalışma ve örgütlenme perspektiflerini belirleyerek, çok önemli bir görevi —gecikmiş olarak da olsa —yerine getirdi. Şimdi sorun, alınan kararların ve verilen direktiflerin bundan sonraki pratiğimizde harfiyen yaşama geçirilmesindedir.

*

**TKP/ML(B)'DEN BÜTÜN YOLDAŞLAR; VE
TKP/ML(B)'NİN BÜTÜN TARAFTARLARI!**

Alınan kararların ve verilen direktiflerin kan ve can bulması şize bağlıdır! Bolşevik bir örgütlenme sizin ellerinizle, sizin omuzlarınız üzerinde; sizin bilinçli çabalarınızla yaratılacaktır. Şimdi elimizde örgütsel alanda da, geçmişin hata ve eksikliklerinden arındırılmış bolşevik bir çizgi vardır. Ama çizginin bolşevik partinin inşası çalışmasında gerçek bir silah haline gelmesi, onu hayata uygulayacaklara bağlıdır. Bu çizgiyi hayata uygulamak hepimizin görevidir. Enerjimizi son sınırına kadar zorlayarak görev başına!

Örgütlenme alanında da: Hep daha ileri... Bolşevizme!

*

Sınıf bilinçli Türkiye ve Kuzey Kürdistan proletaryası!..

TKP/ML(BOLŞEVİK), Türkiye devrimini, emperyalizme, sosyal-emperyalizme, her türlü gericiliğe karşı proleter dünya devriminin ayrılmaz bir parçası olarak kavramaktadır. O, Türkiye'de, Kuzey Kürdistan'da, faşist diktatörlüğü işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi ile yıkmak; İşçilerin-Köylülerin Devrimci-Demokratik Diktatörlüğünü kurmak; devrimi durmaksızın sürdürmek; proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmek; proletarya diktatörlüğü şartlarında sosyalizmi inşa etmek; ve bütün dünya proletaryası ile omuz omuza, muzaffer sınıf mücadelesinin şanlı yolundan Komünizme ilerleme amacıyla mücadele etmektedir. TKP/ML(BOLŞEVİK), işçi sınıfının öncü müfrezesi; onun Marksizm-Leninizm silahı ile donanmış kurmay heyetidir. O herşeyden önce sınıf bilinçli işçilerin partisidir. Senin öz partindir. TKP/ML(B) saflarında örgütlenerek, sorumluluklara talip olman, her türlü sömürüden kurtulma yönünde atacağın ilk ve çok önemli bir adımdır.

Sınıf bilinçli işçi: Senin yerin, sosyal-emperyalizmin uşaklarının yanı; senin yerin reformizmin safları; senin yerin Marksizm-

Leninizm adına konuşan her türden oportünistin yanı DEĞİL! Senin yerin TKP/ML(BOLŞEVİK)'tedir! Milyonlarca işçi-köylü ve emekçi, ancak sınıf bilinçli işçiler TKP/ML(BOLŞEVİK)'in saflarında birleştiğinde, devrimde önüne geçilmez muazzam bir güç olarak hakim sınıfların beynine bir balyoz gibi inecektir! İşçi sınıfı ülkemizde de tarihi misyonunu, ancak kendi Bolşevik sınıf partisinin önderliğinde birleştiğinde yerine getirecektir. Bunun için:

SINIF BİLİNÇLİ İŞÇİLER..BOLŞEVİK SAFLARA! TKP/ML(BOLŞEVİK)'TE ÖRGÜTLENİN!

*

Kürt ulusundan sınıf bilinçli proleterler!

Örgütsel Konferansımız, Kuzey Kürdistan'da örgütlenme sorununda geçmiş çizgimizi Marksist-Leninist ilkeler ışığında gözden geçirerek, bu alanda varolan yanlışlardan kopma noktasında tarihi önemde bir karar almış; Kuzey Kürdistan'da "Seksiyon örgütlenmesi"ne gitme kararı almıştır. Konferansımız, kabul ettiği Tüzük'te, bu örgütlenmenin "Kürdistan'la ilgili tüm sorunlarda Parti Programı çerçevesinde özerk" olacağını karara bağlamıştır. Bu kararın sınıf mücadelesi içinde yaşam bulması; Kürt ulusunun milli baskıya ve zulme karşı devrim mücadelesinin bir parçası haline gelmesinin ön şartıdır. İşçi sınıfı önderliğinde demokratik devrim ise, Kürtulusunun ayrılma hakkının özgürce kullanılmasının koşullarını gerçekten yaratacak tek yoldur.

O halde, başta bilinçli Kürt proleterleri olmak üzere, Kuzey Kürdistan'daki tüm sınıf bilinçli proleterlerin görevi, TKP/ML(BOLŞEVİK)'in Kürdistan seksiyonunun yaratılması/inşasına doğrudan katılmaktır.

*

Çeşitli oportünist-revizyonist grupların içinde ve çevresindeki devrimciler!

12 Eylül yenilgisi sonrası, Marksizm-Leninizm adına konuşan ve her biri "küçük dağları ben yarattım" pozlarında olan bir dizi örgütün çizgisinin gerçek niteliği ve bu örgütlerin gerçek güçlerinin ne olduğu yaşamın acımasız pratiği içinde çok daha açık görüldü.

Bu acılı deneylerden kimi inkarcı sonuçlara varan dersler çıkardı, legal Marksizmde, açık reformizmde, işçi kuyrukçuluğunda vb. konakladı; kimi ise hiçbir şey olmamışcasına eski çizgilerinde devam etme

yolunu tuttu.

Türkiye/Kuzey Kürdistan'da Bolşevizmin biricik temsilcisi TKP/ML(BOLŞEVİK), bu alanda da kendini Marksizm-Leninizm adına konuşan tüm akımlardan ayırmaktadır.

Örgütsel Konferansımızın yaklaşım ve kararlarının da önyargısız bir şekilde Marksizm-Leninizmin ilkeleri ışığında incelenmesi, bu gerçeği, görmek isteyen her devrimciye bir kez daha gösterecektir.

Sorun, yüce KOMÜNİZM davası için çabı olmayı isteyip istememe sorunu değildir. İstek bu olsa bile, oportünist - revizyonist örgütlerin saflarında bu istem gerçek haline dönüştürülemez. Devrimciler için, Komünizm davasına gerçekten hizmet etmenin tek yolu vardır: Bolşevik saflarda birleşmek!

Bunun için: Biz Bolşeviklerin siyasi görüşlerini öğrenmek için çaba gösterin. İdeolojik-siyasi tartışma içine girin. Sizlerin yerinin bolşevik saflar içinde olduğunu ideolojik-siyasi mücadele içinde görüp kavrayın!

*

Kadın devrimciler! "Ezilenler içinde en fazla ezilenler" içinde öne çıkan bilinçli arkadaşlar!

Bolşeviklerin bu alandaki teori ve pratiğini, içinden geldiğiniz veya içinde bulunduğunuz örgütlerin teori ve pratiği ile karşılaştırın! Örgütsel Konferansımız bu alanda da aldığı kararlarla, Komünistlerin emekçi kadınların kurtuluşu için tek alternatif olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Bu alanda teori ve pratiğimizin incelenmesi, Marksizm-Leninizme sempati duyan tüm devrimci kadınların saflarının bolşevik saflar olduğunu gösterecektir!

*

YOLDAŞLAR! SÖZÜMÜZ BİR KEZ DAHA SİZLERE!

Örgütsel Konferansımız sizlerin omuzlarına ağır ama o ölçüde de onurlu görevler yüklemektedir. Hepiniz bunun bilinciyle hareket etmek; revizyonizme ve oportünizme karşı Marksist-Leninist ilkeleri yılmadan ve tavizsiz savunup, sınıf mücadelesi sürecinde yolumuzu aydınlatan bu meşalenin ateşini söndürmeden, bugünün Bolşevikleri olarak en zor görevleri almaya hazır olmak zorundasınız.

Bu görevlerin ağırlığı karşısında sendeleyip, duraksayan ve bizleri yarı yolda bırakan geçici yol arkadaşlarımız çıkabilir. Ancak bu bizi yıldırmamalı! Tersine, mücadelemizi bilemelidir. Daha katedeceğimiz nice engelli yollar ve kazanacağımız nice kararlı proleter Bolşevikler var!

Örgütsel Konferansımızın önümüze koyduğu Bolşevik Partisinin inşası için yeni görevleri almak, saflarımızı kararlı ve tutarlı yeni bolşevik savaşçılarla takviye edip, başta sanayi proletaryası olmak üzere emekçi kitleler arasında kök salıp gelişmek; ve faşizmi yıkacak milyonlara devrim kavgasında önderlik edecek Bolşevik Partiyi inşa etmek yolunda yoldaşça bir dayanışma ve komünist bir disiplin ve kararlılıkla ileri!...

**YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM!
YAŞASIN DÜNYA KOMÜNİZMİNİN VE PROLETARYASININ ÖLÜMSÜZ ÖĞRETMENLERİ
MARX, ENGELS, LENİN VE STALİN!
YAŞASIN PARTİMİZ TKP/ML(BOLŞEVİK)!
BOLŞEVİZM YENECEKTİR!**

TKP/ML(BOLŞEVİK)
MERKEZ KOMİTESİ

Haziran 1988

BOLŞEVİK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

HAZİRAN 1988 Fiyatı: 5 DM, 15 FF, 40 ÖS, 500 TL

TKP/ML(B) ÖRGÜTSEL KONFERANSI BELGELERİ - I

TKP/ML(B)
TÜZÜĞÜ

- Tüzük üzerine açıklamalar
- Bugüne kadarki tüzüğün eleştirisi

Sayı 23

BOLŞEVİK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

HAZİRAN 1988 Fiyatı: 2 DM, 6 FF, 15 ÖS, 200 TL

TKP/ML(B) ÖRGÜTSEL KONFERANSI BELGELERİ - II

POLİSTE
MAHKEMEDE
TUTUKEVİNDE
DEVİRİMCİ TUTUM
İLEGAL* ÇALIŞMA
KURALLARI

Sayı 24

Seçim Sahtekarlığına Hayır! İŞÇİLERİN, EMEKÇİLERİN TEK SEÇENEĞİ DEVRİMDİR!

Temmuz'un ikinci yarısında, ANAP başkanı, faşist başbakan Özal, yerel seçimleri 1988 Ekim'inde yapmak istediklerini, bunu yapabilmek için gerekli anayasa değişikliğini gerçekleştirmek için Meclisi Ağustos'un ikisinde toplantıya çağıracaklarını açıklayarak, aylardan beri seçim gü-rültüsü koparan diğer hakim sınıf partilerine "hodri meydan" dedi.

Bu hodri meydan çağrısı, aslında son kamuoyu yoklamalarında ANAP'ın gerilediğini gören DYP başkanı Demirel'in erken başlattığı seçim kampanyası niteliğindeki gezilerinde yaptığı çağrıya cevap niteliğini taşıyordu. Gedikli faşist, şimdilerin hızlı "demokrat"ı Demirel'in erken yerel seçim için anayasa değişikliğine destek vereceğini açıklaması, ANAP'ın bu çağrıyı yapmasında kolaylaştırıcı bir rol oynadı.

Özal'ın erken yerel seçim, ve bunun için anayasa değişikliği çağrısı, zaten seçim havasından hiçbir zaman çıkmamış olan Türkiye'de bu havayı daha da kızıştırdı.

Gelişmeler, Ağustos'ta yapılacak Meclis toplantısında, yerel seçimlerin tarihini öne alma yetkisini meclise verecek bir Anayasa değişikliğinin ANAP ve DYP'nin oyları ile gerçekleşecek yönde oluyor.

SHP kurmayları yaptıkları açıklamalarda "Seçim bizim için düğün bayram" diyorlar (Baykal'ın demeci). Ama diğer yandan, ANAP çoğunluğuna seçimi istediği tarihe alma yetkisini verme anlamına gelecek bir anayasa değişikliğine karşı olduklarını, bunun "hukukun ciddiyeti ile bağdaşmadığını" vb. açıklayarak, Anayasa değişikliğine karşı çıkıyor, yerel seçimlerin 1982 Anayasasında öngörülen tarihte, Mart 1989'da yapılmasını öneriyorlar. Ve bu güya "sol" parti, faşist 1982 anayasasının en aptalca maddelerinin bile tutarlı savunucusu görünümünde ortaya çıkıp, evet başkanı İnönü'nün ağzından, askeri faşist cuntanın sivil tüyler takın-

mış şefi Evren'e "Anayasaya sahip çıkma" çağrılarını yapıyor. Yani bu güya "sol" parti umudunu, Evren'in anayasa değişikliğini geri çevirmesine bağlamış durumda. (Ki bu durumda referandumun yolu açılacak. Bir seçim yerine iki seçim yaşanacak.) Ama bunun boş umut olduğu ortada.

Anayasa değişikliği ertesinde, ANAP'ın niyeti çıkaracağı yeni bir kanun ile, yerel seçimleri imkan olan en kısa zaman içerisinde yapmak. ANAP'ın gönlündeki aslan Ekim ayı; ama Yüksek Seçim Kurulu'nun verdiği sinyaller, seçimin Kasım ayı içinde de yapılmak zorunda kalabileceğini gösteriyor.

Öyle ya da böyle, şimdi ülkemizde yeniden resmen de başlatılmış bir seçim kampanyası var. Şimdi yine yığınların dikkatlerinin onların öz sorunlarından saptırılıp, şimdiki konumu ile hakim sınıf partilerinin iç dalaşı niteliğinde olan bir sahtekarlığa çekildiği oyun yine sahnede.

Oyun o kadar açık oynanıyor ki, bir dizi hakim sınıf savunucusu bile boyalı basının köşe yazılarında 'Yine mi seçim? Değişecek ne var ki?' yollu yorumlarla, seçimin fazileti(!) üzerine gırgır dolu yazılarla tepkisini dile getiriyor.

Hakim sınıfların basınında, aslında hemen her hakim sınıf partisinin bu seçim karşısındaki tavırlarının dürtüleri doğruya yakın bir biçimde ortaya konuyor. Tabii her yayın organı, özellikle karşı olduklarının dürtüleri konusunda doğruya yakını söyleyip, kendi "favori"sini koruyor.

ANAP için yerel seçimlerin bu yıl içinde yapılması, gelecek Mart'ta yapılmasından iyidir.

Herşeyden önce, ANAP bugün hakim sınıfların talan-soygun-zulüm siyasetlerinin birinci derecede sorumlusu ve uygulayıcısı olarak emekçi yığınların gözünde

sürekli itibar kaybetmektedir. Yapılan kamuoyu yoklamaları, 1987 erken genel seçiminde alınan oylarda önemli bir gerileme olduğunu göstermektedir.

Zamanın uzaması ile ANAP'ın bu gerilemeyi durdurması için enflasyonu daha da körükleyici seçim ekonomisini sürdürmesi gerekir ki, bu sonuçta yığınlara daha ağır yüklerin bindirilmesi demektir. Bu ise halk yığınlarının nefretini kazanmayı beraberinde getirir. Bunun yanı sıra seçim ekonomisi burjuvazinin bir kesiminin, özellikle sanayi burjuvazisinin de tepkisini çekmektedir. Ekonomik gelişmeler, ANAP'ı yerel seçimleri mümkün olan en kısa zamanda yapıp; geri kalan 4 yıllık hükümet etme dönemi içinde seçim kazanma kaygılarından uzak bir ekonomik politika izleme fırsatı kazanma hesabına zorlamaktadır. Dört ay sonra yapılacak bir seçim ANAP hükümeti açısından, ya dört ay daha fazla seçim ekonomisi ve sonrası için daha büyük güçlükler; ya da oy açısından dört ay önceye göre de çok daha büyük kayıplar anlamına gelmektedir.

Ayrıca yine ekonomik açıdan, mevsim (yaz) 'in getirdiği avantajlar, (bir dizi yaz ürününün piyasaya çıkması ile sebze-meyva fiyatlarında görece bir gerileme; turizm ve yurtdışından gelen işçilerin getirdiği dövizlerle döviz girdilerinde mevsime bağlı önemli artış, bunun getireceği görece rahatlık vb.) yerel seçimlerin Mart'ta yapılması şartlarında ortadan kalkmış olacaktır.

Siyasi açıdan ANAP'ın yerel seçimleri mümkün olan en erken tarihe almasının bir dizi nedeni vardır.

1989 sonbaharında cumhurbaşkanlığı seçimi vardır. ANAP bu koltuğu kesinlikle ele geçirmek istemektedir. Ve bu koltuk için öngörülen —başka gelişmeler olmaz ise— Özal'ın kendisidir. Şu anda ANAP'ın —geçerli anayasa çerçevesinde — cumhurbaşkanını seçecek çoğunluğu da vardır. Ancak muhalefet partileri daha şimdiden, %36 oya sahip bir partinin cumhurbaşkanı seçmesinin anti-demokratik olacağı propagandasını yürütmektedirler. Mart'ta yapılacak bir yerel seçimde bu oranın da çok daha aşağısında oy alması muhtemel bir partinin cumhurbaşkanı seçme planları boşa çıkabilir, en azından çok zorlaştırılabilir. Mart'ta ağır yara almış bir ANAP'ın tek başına cumhurbaşkanı seçme işi zora girebilir.

Yerel seçimlerin bu yıl yapılması, hem ANAP'ın muhtemel gerilemesinin sınırlarını daha geri tutacağından, hem de toparlanmak için daha fazla zaman bırakacağından, yığınlar içinde de unutmama zamanı daha uzun olacağından, ANAP açısından elzemdir.

DYP ANAP'ı parçalamak için bir dizi tezgahlar kurmakta, gedikli faşist "Demi-rel usta(!)" çırağından intikam almak için fırsat kollamaktadır. ANAP içine atılmış bir sürü çengel vardır. Cumhurbaşkanlığı seçimi bağintısında, bu çengellerin ne ölçüde işleyeceğini mümkün olan en kısa süre içinde görmek ANAP açısından yine elzemdir. Bu yüzden de eğer bir kopma olacaksa, bir an evvel olması, —ki beklentiler ANAP'ın oy kaybı oranının çok olması halinde, eski AP'lilerden bir bölümünün demokrasi adına (gerçekte ANAP arpalığında yeter istikbal görmediklerinden) DYP'ye geçmesi yönündedir— yerel seçimlerin öne alınmasını gerekli kılmaktadır.

ANAP'ın kendi içinde de çeşitli çıkar gruplarının dalaşmaları vardır. Kamuoyunda liberaller - milliyetçi-muhafazakarlar vb. olarak tanınan, aslında her birinin ortak özelliği cepçilik olan bu gruplar son genel kurulda kapışmışlardır. Seçimlerin öne alınması ile bu iç dalaşma da arka plana itilme durumundadır.

Diğer yandan, kamuoyu yoklamalarında, SHP'de belirli bir ilerleme gözlemlenmektedir. SHP yavaş yavaş emekçi kitleler içinde ANAP'a alternatif olarak görülme yönünde gelişmektedir. Bu gelişmenin ANAP'ın gerilemesine paralel olarak olması olgusu, yine ANAP'ı mümkün olduğunca erken davranmaya itmektedir.

Bunun yanında Özal'a en azından geri kitleler gözünde puan kazandıran bazı güncel olaylar vardır. Özal kısa süre önce "gazi!" şimdi de "hacı" olmuştur. Bunların oya tahvil edilebilmesi için seçimin mümkün olduğunca erken yapılması gereklidir.

Yani objektif olarak yerel seçimlerin mümkün olduğunca öne alınmasında en "karlı" olan ANAP'tır.

ANAP seçime, 'Bu seçimler yerel seçimlerdir. Parlamento ve hükümet açısından birşey değişmez. Biz seçim sonuçları ne olursa olsun 4 yıl daha iktidarız' mesajını vererek girecek, ve seçim sonrasında da buna uygun davranmaya çalışacaktır.

ANAP kurmayları, oy oranlarının genel seçimlere göre düşme ihtimalini büyük gördüklerinden, bu konuda hiç bir şey söylemeden, oy oranı olarak şu kadar alacağız propagandası yapmama; hedefi seçimlerden birinci parti çıkma olarak tespit etme, ve bunun için çalışma biçiminde tespit etmişlerdir.

Sonuçta ANAP oylarındaki gerileme belirli sınırlar içinde kalır, ANAP seçimden birinci parti olarak çıkar, bunun yanında %36 yakınlarında oy oranını yeniden elde ederse; o zaman ANAP, "halkımız bize güvenoyu verdi, bu seçim referandum niteliğinde idi" propagandası ile, iyice yerleşecektir.

ANAP birinci parti olmaktan çıkar, oy oranında da önemli bir gerileme olursa, o zaman da propaganda makinesi "Bu yerel seçimdi. Yerel yönetimlerde yapılan bazı hatalar konusunda halk bizi uyardı. Daha doğrusunu önümüzdeki dönemde yapacağız. Hükümet olarak iş başındayız" yönünde işleyecektir.

Buna karşı hakim sınıfların muhalefet partileri ve onların kuyruğundaki birtakım "solcu"lar propagandalarını bu seçimlerin "çok önemli", "referandum niteliğinde" seçimler olduğu üzerine kurmuşlardır, veya kuracaklardır.

DYP, ANAP'ın %25'lere gerileyeceği hesabı içindedir. Ve bu halde ANAP içinden ayartacağı kişilerle ve SHP ile birlikte, ANAP'ı erken genel seçime (önce cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesine, ardından erken genel seçime; ya da cumhurbaşkanı seçimiyle birlikte yapılacak bir erken genel seçime) zorlamak niyetindedir. DYP'nin şefi gedikli faşist, şimdilerin hızlı "demokrat"ı Demirel bu hedefi açıkça ilan etmiştir de. DYP şefinin hesabı budur ve onun kendi tabanını elinde tutabilmek için acelesi de vardır. Evdeki bu hesabın çarşıya uymaması ve ANAP'ın bu seçimlerde genel seçimlerdeki oy oranını koruması ve birinci parti olarak seçimden çıkması, DYP'yi iyice küçültecek sonuçlar verebilecektir. Bu seçim bu açıdan aslında aynı seçmene hitap eden bu iki parti arasındaki "sağın patronluğu" yarışı açısından önemli bir seçimdir.

ANAP'ın muhtemel bir seçim yenilgisi-nin siyasi gerekçeleri daha şimdiden ANAP kurmaylarınca nasıl hazırlanıyorsa, DYP de "birinci parti olma", "ANAP'ı %25'

lere indirme" gibi hedeflere varamaması halinde, özürleri şimdiden hazırlamaktadır. Gedikli faşist Demirel "adil", "dürüst", "bas-kın biçiminde olmayan" seçim talep etmektedir. DYP önüne koyduğu ve propagandasını yaptığı hedeflere varamaması halinde, "dürüst ve adil seçim olmadı" yaygarası ile varlığını sürdürmeye çalışacaktır.

SHP, son kamuoyu yoklamalarında oy oranı açısından ANAP ile aynı seviyeye gelmiş ve yer yer onu geçmiş, birinci parti olmuş görünmektedir. Eğilim, kararsızların giderek SHP'yi alternatif görmesi yönündedir. Ve SHP bu eğilimin Mart'a kadar devam edeceği hesabı içindedir. Bu yüzden de seçimin Mart'ta yapılmasından yanadır. SHP'nin bugünkü 1982 Anayasası, ve "hukukun üstünlüğü" savunuculuğunun gerçek nedeni de bu hesaptır.

SHP kampanyayı, esasta DYP ve ANAP arasında oy bölünmesinden de yararlanarak birinci parti olma, ve iktidara yürüyoruz havasını pompalama hedefi üzerine kurmuştur. Bütün gücüyle yüklenip, yerel seçimleri ANAP hükümeti devam etsin mi/etmesin mi biçiminde bir referandum havasına dönüştürmek istemektedir.

TBKP gibi tescilli Rus uşağı legal naylon komünistlerin ve legal "sosyalist"lerin her renkten olanlarının da zaten programatik olarak devlet ve düzenle dertleri yoktur. Onlar bu kampanyada ANAP'a karşı, hakim sınıfların demokratik maskeli diğer partilerinin, özellikle de SHP'nin kuyruğunda her zamanki yerlerini alacaklardır.

Bir bölüm "sosyalist" de muhtemelen genel seçimlerde olduğu gibi, "sosyalizm" adına reformist, en iyi halde burjuva demokrasisinin sınırları dışına çıkmayan programlarla "bağımsız sosyalist aday"lar ile yığınların karşısına çıkacak; —ki bugünkü şartlarda legal olarak bunun ötesine geçmek mümkün değildir— yığınları seçim sahtekarlığı dönme dolabına binmeye, yalnızca "doğru" adayları seçmeye çağıracaktır.

Oportünistlerimizin önemli bir bölümü de, sanki gerçekten kitleleri seferber etme durumları varmış gibi, ince seçim "taktikleri" kurup kitlelere önderlik etme oyununu oynayacaktır.

Seçim kampanyası başladığı andan itibaren —ki esasında başlamıştır— hakim sınıflar Türkiye'nin/Kuzey Kürdistan'ın

gündeminin başına seçim sahtekarlığı panayırını koyacaktır.

Bütün hakim sınıf partileri ve onların destekçileri, bu seçimlerin önemi üzerine nutuk atıp yığınları seçime çağırarak.

Nedir yığınlar bu seçimlerde düşen gerçek rol? Yukarıda hakim sınıfların çetireli partilerinin bu seçimlerden beklentilerinin ne olduğunu ortaya koymaya çalıştık. Bu beklentilerin hiçbirisi, başta işçi sınıfının olmak üzere, emekçi yığınların hiçbir gerçek sorunu ile ilgisi olmayan; hakim sınıfların kendi aralarındaki hükümet olma, iktidarın nimetlerinden kendi dar grup çıkarları için daha iyi, daha çok yararlanma özünü sahip beklentilerdir. Onlar kendi aralarında dalaşmaktadır. Bu dalaşmada emekçi yığınlar biçilen rol, oyları ile kendisini ezen ve sömürenlerin payını belirlemede figüranlık rolüdür. Hakim sınıflar açısından özellikle faşist diktatörlüğe "demokratik" meşruluk kazandırmak için belirleyici önemdedir seçim sahtekarlığı. Bugün işçi sınıfı seçim sahtekarlığından, ona kendi öz partisi ile, bolşevik yapıda Marksist-Leninist/komünist partisi ile, açıkça devrimci propaganda temelinde adaylar göstererek katılma, devrimci komünist alternatifi işçi sınıfı ve emekçi yığınlar açıkça gösterme ve işçi sınıfı ve emekçi yığınların oylarını kazanacak biçimde göstererek katılma, seçimin konusu olan kurumlara komünist adayları seçtirmek biçiminde yararlanacak bilinç ve örgütlenme seviyesine sahip değildir. Yığınların çok büyük bir bölümü bu durumda hakim sınıfların kendileri için öngördüğü rolü oynayacaktır.

Bugün esas olarak işçi sınıfının öncü kesimini komünizm davasına kazanma, bolşevik bir partiyi yaratma/inşa etme görevine sahip, işçi sınıfının kitle hareketi ile

çok zayıf bağlara sahip komünistler açısından bu seçimlerde de takınılacak tavrın ve yapılacak çağrının ilk ve esas hedefi, sınıf bilinçli işçiler için hakim sınıfların dalaşma alanı olan bu seçimlerde de doğru tavır, SEÇİM SAHTEKARLIĞININ REDDİDİR.

Yığınların sahtekarca demokrasi adına zorlandıkları kırk katır mı / kırk satır mı şeklindeki tercihlere, sınıf bilinçli işçiler:

Ne biri, ne öteki; bizim tercihimiz devrimdir! İşçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi ile emperyalizmin uşaklarının faşist devletini yerle bir etmek; işçilerin köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğünü kurmak! Devrimi durmaksızın sürdürmek! Proletarya diktatörlüğünü kurmak! Sınıf mücadelesinin şaşmaz yolundan, bütün dünya proletaryası ile omuz omuza Komünizme ilerlemek! Tercihimiz ve tek kurtuluş yolumuz budur!"

demelidir. Hakim sınıfların seçim kampanyası içinde daha çok politika içine çekeceği yığınlar içinde, faşizmi yıkacak olanın devrim olduğunu en geniş şekilde açıklamalıdır. Reformist hayallere ve sahtekarlıklara karşı devrim propagandasını merkeze koymayı, reformizmin faşizmin yedekliği rolünü teşhir etmelidir. Yığınların demokratik istem ve taleplerine sahip çıkıp savunurken, bunların en başına demokratik halk devrimi talebini koymalı, gerçek demokrasinin devrimle elde edileceğini ortaya koymalıdır. Yığınlar, "Hakim sınıfların seçim sahtekarlığına hayır! Seçim değil devrim! düşüncesini taşımalıdır. Devrim için örgütlenmek gerektiği; sağlam bir Komünist Partisine ihtiyaç olduğu düşüncesini götürmelidir. Bugünün esas görevi olan Bolşevik Partinin yaratılması-inşasında hakim sınıfların seçim sahtekarlığından yararlanmanın doğru yolu budur.

Kıbrıs Sorunu Türk Ve Yunan Hakim Sınıflarının Pazarlık Masalarında Değil, Kıbrıs Halklarının Ortak Sınıf Savaşımı İle Çözülecektir !

Türk ve Yunan hakim sınıfları, aralarında çözüm bekleyen sorunları yeni bir ruhla çözmeyi vaad ediyorlar.

Türk ve Yunan hakim sınıflarının başbakanları, uzun yıllardan bu yana ilk defa Davos'ta biraraya geldiler ve "Türk-Yunan" anlaşmazlıklarına "çözüm" bulmak amacıyla yeni ve bugüne kadarki gelişmelerden "daha olumlu" bir yola girilmesi arzusunu dile getirdiler. Ayrıca iki ülke arasındaki sorunların "savaş yoluyla çözülmemesi"ni karara bağlayan bir metni onayladılar.

Davos buluşmasından sonra Türk ve Yunan hakim sınıfları arasındaki trafik oldukça hızlandı. Hızlanan bu trafiğin olumsuz yönde etkilenmemesi için her iki taraf siyasi "jestler" göstermeye başladı.

Yunanistan hakim sınıfları Kıbrıs sorununun Birleşmiş Milletler Örgütü'nün 42. toplantısının gündemine getirilmesinden vazgeçtiler. Türk hakim sınıflarının hükümet sözcüleri ise 1988'in başında yapacaklarını açıkladıkları Ege'deki askeri tatbikatları Özal-Papandreu görüşmesine kadar birçok kez ertelediler. Türk hakim sınıfları Kıbrıs'tan bir kısım asker çekebileceklerini fısıltı gazetesi üzerinden kamuoyuna duyurdular.

Karşılıklı delegasyonlar, alt komisyonlar, dışişleri bakanlarının buluşması ve en son 13-14 Haziran'da Özal'ın Atina ziyareti, bu hızlanan trafiğin durakları olarak kendini gösterdi.

Şimdiye kadarki görüşme ve buluşmalardan, her iki ülkenin hakim sınıfları arasındaki temel iki sorunun —Ege kıta sahanlığı ve Kıbrıs sorunu— çözümü konusunda önemli bir sonuç çıkmadı. Fakat bütün gelişmeler, uzun yıllardan bu yana çözülmeden duran bu sorunların her iki tarafı rahatsız ettiği, birçok diğer önemli sorun ve ilişkileri olumsuz yönde etkilediği açıkça hissedilmektedir. Her iki ülkede de, bu iki sorun bir çözüme kavuşturulmalıdır diyenlerin sayısı giderek artıyor. Her iki taraf da bu görüşmelerden ve çözüm yollarından, kendi çıkarları için en fazla uygun olan yolu diğer tarafa kabul ettirmeye zorluyor.

Çeşitli emperyalist büyük güçler de kendi çıkarları doğrultusunda çözüm önerileri

dayatıyorlar ve taraflara baskı yapıyorlar.

Kıbrıs'ta, halen üçüncü askeri güç olan İngiliz emperyalizminin sözcüsü Thatcher'ın 6 Nisan 1988'de Ankara'yı ziyaretinde Kıbrıs sorununun görüşüldüğü ve İngiliz emperyalizminin Türk faşistlerini Ada'dan asker çekme konusunda ikna etmeye çalıştıkları bilinmektedir.

ABD'nin Ankara büyükelçisi Strausz-Hupe'nin Türkiye Dışişleri Bakanlığına "ani" ziyaretlerinin sıklaşması ve yine Hupe'nin de bir kısım asker çekme konusunda önerilerde bulunduğu bilinmektedir.

ABD emperyalizminin Kıbrıs sorununun çözümü konusunda istediklerinin en başında gelenlerinden birisi, ABD'ye Kıbrıs'ta üs izni verilmesidir. Elde edeceği askeri üslerle ABD emperyalistleri "batmayan uçak gemisi" Kıbrıs üzerinden Akdeniz'in doğusunu daha sıkı kontrolü altına alabilecek, Ortadoğu'da girişeceği muhtemel askeri operasyonları daha hızlı ve etkili bir biçimde yürütebilecektir.

Askeri açıdan muazzam öneme sahip Kıbrıs'ı elinde bulunduran bir emperyalist güç, dünya petrol üretiminin %60'ından fazlasının üretildiği Ortadoğu'da büyük bir avantajı elinde bulunduracaktır. Ortadoğu'daki bütün askeri operasyonlara karşı önemli bir üstünlük elde edecektir. Ada'da kurulacak dinleme istasyonları ile Ortadoğu'daki tüm radyo ve telsiz haberleşmelerini izlemek olanağı olacaktır.

15 Temmuz 1974 Sampson darbesi öncesinde bile ABD emperyalizminin Kıbrıs'ta gizli dinleme istasyonlarının olduğu, darbe sonrasında ortaya çıkmıştı. ABD emperyalizmi yeni planları ile varolan dinleme istasyonlarını resmileştirmek, askeri üslerle pekiştirmek amacındadır.

20 Temmuz 1974'ten bu yana Kıbrıs'ın kuzeyini işgali altında bulunduran faşist Türk devleti, 68. vilayeti durumunda olan, adına "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti" denilen bölgeden askeri gücünü tamamen çekmeyi bugün düşünmemektedir; bu faşist kukla devletin ayakta tutulmasından, tanınmasından da bugün vazgeçmeyecektir. T.C.'nin verebileceği tavizin sınırı bugün az sayıda T.C. askerinin Ada'dan çekilmesi ile sınırlıdır.

Faşist Türk devletinin Genelkurmay başkanı Torumtay, Kıbrıs konusunda yaptığı açıklamalarda hükümetle aynı şekilde düşündüklerini belirterek, Özal ile ordu arasında çelişki bulma heveslilerinin, Özal'ı ordunun karşısında yumuşaşa taraflısı görüp göstermeye çabalayanların yanıldıklarını bir kez daha gözlerinin içine sokmuştur. Türk faşistlerinin Kıbrıs konusunda ordunun onayı olmadan siyaset geliştirmeleri mümkün değildir ve mümkün olmayacaktır da.

Faşist Türk devleti, ister Yunanlı hakim sınıfların temsilcileri, ister batılı emperyalist büyük güçlerle görüşmelerinde olsun, Kıbrıs sorununun ciddi bir pazarlık dönemine girdiği bugünkü durumda ellerindeki kozları dikkatli ve uzun vadeli kullanmak istemektedirler. Bu nedenle Türk faşistleri tarafından önemli kozlar bugün pazarlık aracı olarak bile kabul edilmemektedir. Karşı taraf Türk faşistlerinin sunduğu kısmi pazarlık noktaları konusunda tavır takınmaya zorlanmaya çalışılmaktadır.

Kemalist faşistlerin muhalefet güçleri, halk arasında iğrenç boyutlara varan şövenist duyguları pohpohlamak, "milli çıkarların" asıl savunucularının kendileri olduğunu göstererek oy potansiyellerini artırmak amacıyla, faşist Özal hükümetinin muhtemel tavizlerine derhal karşı çıktılar. Muhalefet Özal ve hükümeti "milli menfaatleri" korumamakla suçladı, Adadan asker çekmenin faşist Türk devletinin ikili görüşmelerde pazarlık gücünü zayıflatacağını, Kıbrıs Türk ulusunun canını tehlikeye sokacağını vurguladılar. SHP'den MÇP'ye kadar tüm muhalefetin, faşist Türk devletinin menfaatleri söz konusu olduğunda ayrı olamayacağını, bunların çeşitli milliyetlerden Kıbrıs halklarının azıllı şöven düşmanları olduğunu bir kez daha bütün çıplaklığıyla ortaya koydu.

Faşist Türk devletinin zoraki-illegal sesi TBKP' hainleri de bir başka öneri ile faşist Türk devletinin çıkarlarının korunabileceğini ileri sürüyorlar. Bunlara göre, Türk ve Yunan hakim sınıflarının da katılacağı uluslararası bir konferans gündemine Kıbrıs sorunu alınmalı ve uluslararası platformda çözüme kavuşturulmalıdır. TBKP'li sosyal-şövenler bu önerileri ile hem Türk faşistlerinin, hem de uşaklığında kusur etmemeye çalıştıkları Rus sosyal-emperyalizminin çıkarlarını birleştirmek amacındadırlar. Çünkü Rus sosyal-emperyalizminin doğrudan katılma imkanının çok yüksek olduğu, hatta onusuz olmayacak çözüm yolu, uluslararası

konferans yoludur.

TBKP'li hainler devrim düşüncesinden o denli uzaktırlar ki, Kıbrıs'ta devrimi, bırakalım Kıbrıs sorununun tek gerçek çözüm yolu olarak ileri sürmeyi, olası çözüm yollarından biri olarak bile ileri sürmüyor.

"Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti" valisi R. Denktaş, kendisine danışmadan Türk hakim sınıflarının Kıbrıs konusunda yeni öneriler getirmesi ve kendisinin bu anlamda devre dışı bırakılması kendisini oldukça rahatsız etmiş olduğu halde, efendisi faşist Türk devletine ancak yakınma ve dileklerini iletmek durumunda kaldı. Bu uşak sömürge valisi büyük bir korkuyla, "Türkiye Kıbrıs konusunda taviz vermez, bizi tehlikeye atmaz", "Anavatan AT uğruna bizi satmaz" ("Tercüman", 30 Mayıs 1988) diye yalvarıyor. R. Denktaş gibi satılmışlar, efendisi TC devleti ile arasındaki ilişkiyi ama çok doğru tespit ediyorlar: Satma - Satın alma! İşte şövenist örtünün altındaki "milli çıkar".

Yunanistan başbakanı Papandreu ve güney Kıbrıs başbakanı Vasiliu'nun tavırları da Türk hakim sınıflarının tavrından farklı değil. Bunlar da "milli çıkarlar"ın peşinde, yığınların şövenizm zehiriyle daha da ağulanması yolunda halk düşmanları. Bir tek farkla ki, bunlar da tersten şövenist, "kendi milli çıkarları"nın savunucusu sosyal-şövenler.

SONUÇ

Kıbrıs sorununun uzun yıllar çözülmeden durması hem Yunanlı ve hem Türk hakim sınıflarının, hem de emperyalist büyük güçlerin bölgede istikrarlı politikalar uygulamalarının önünde engel oluşturmaktadır. Özellikle ABD emperyalistleri, giderek daha da bunalım merkezi haline gelen Ortadoğu'yu daha sıkı kontrol altına alabilmek, gerektiğinde derhal askeri operasyona başvurabilmek için, Kıbrıs'ta denetiminin güçlendirilmesi, modern askeri araçlarla donatılmış üslerin kurulması tavin edici öneme sahiptir.

Türk faşistleri, birinci nedenin yanı sıra, Avrupa Topluluğu'na tam üye olarak kabul edilmenin önünde engel olan Kıbrıs sorununu kısmi ve küçük tavizlerle çözüp aşmak zorundadır.

Küçük tavizlerle Yunanlı hakim sınıflar köşeye sıkıştırılmaya çalışılacak, karşı taraf "oyun bozan" rolüne düşürülecek, böylece Türk devletinin üzerindeki uluslararası baskı azalacak ya da giderilecektir.

Ne Batılı emperyalist büyük güçlerin ne de Türk ve Yunan hakim sınıflarının çözüm (Devamı s. 55'de)

TKP-İşçinin Sesi'nin Sendika Siyaseti: TÜRK-İŞ SENDİKA AĞALARININ ŞAKŞAKÇILIĞI

Geçen sayımızda yayınlanan "Sınıf Bilinçli İşçiler İçin Esas Görev Parti İnşasının Tüm Görevlerine Sarılmaktır!" başlıklı Merkez Komitesi yazısında ana hatlarıyla özetlenen ekonomik ve siyasi ortam; özellikle işçi sınıfının kendiliğinden kitle mücadelesi ve sendikal örgütlenmesini de doğrudan etkilemektedir. Bu durum, her renkten oportünist ve revizyonist akımın da ister istemez düşünce üretip, düşüncelerine uygun örgütsel biçimler önererek, pratik sergilemelerine yol açmaktadır.

Bu akımlardan biri de "TKP-İşçinin Sesi" adlı karşı-devrimci modern revizyonistlerdir.

Daha önceki sayılarımızda (BP Nr. 40) bukalemun benzeri siyasi çehrelerini ortaya koymaya çalıştığımız bu karşı-devrimci hainler, bugün işçi sınıfının kitle mücadelesi ve sendikal örgütlenmesi bağintısında kendiliğindencilik teorisini yapan revizyonist odaklardan biri olarak öne çıkmış bulunmaktadır. Görev, işçi sınıfı içine revizyonist zehiri taşıma durumunda olan bu işçi düşmanlarının Marksizm-Leninizm adına ettikleri lafların, en su katılmamış kitle kuyrukçusu, burjuva görüşler olduğunu açığa çıkarıp ileri işçilere ve devrimci kitlelere göstermektir.

Karşı-devrimci T"K"P'nin merkez ekibinin TB"K"P'leşmesi üzerine alelacele TKP adına sahip çıkıp ortalığı yaygaraya boğan "İşçinin Sesi" kanadı, T"K"P-Merkezin boşalttığı alanı doldurma çabası ile, "yeni politikalar üretme" işine girişmiştir. Bunlardan biri de işçi sınıfının sendikal örgütlenmesine ve kitle mücadelesine ilişkindir.

Futbol takımlarının amigoları gibi "En büyük..." şeklinde en yüksek perdeden "En büyük işçi sınıfı, başka büyük yok" çığırtañlığını temel almış görünen bu hainler, sınıfın sendikal örgütü olarak da Türk-İş'i tek sendikal araç olarak görüp gösterme gayreti içindedirler.

Yazımızın tümü içinde kendi sözleriyle "İşçinin Sesi" sayfalarından aktaracağımız görüşlerinin ana fikri şudur:

İşçi sınıfının birliği Türk-İş'te sağlanmıştır. Ayrıca tüm bağımsız sendikalar

da Türk-İş'e katılıp bu birlik geliştirilmiştir. DİSK'i yeniden kurma vb. türünden işler bölücülüktür. Çünkü Türk-İş kabuk değiştirip Amerikancı sendikacılıktan uzaklaşmaktadır. Vb.vb.

Böyle bir tespit doğal olarak onu gerektendirmeyi ve sonucunda da yeni politikalar üretip ona uygun pratik adımlar atmayı zorunlu kılmaktadır.

"Minareyi çalan kılıfını hazırlar" deyişinde olduğu gibi, "İşçinin Sesi" de bu kılıfı sübjektivizm ve palavra ipiyle revizyonizmin tezgahında dokuma işine dört elle sarılarak, yeni yaftası T"K"P ile karşı-devrimci şirketini ayakta tutmaya çalışmaktadır. Şimdi yüzlerce örnek arasından bazı çarpıcı revizyonist "tahlil"leri aktararak, lafta "solcu" esasta sınıfa düşman safkan burjuva avukatı bu revizyonist bukalemunların neler dediklerine bakalım:

! "Erken seçim kararıyla birlikte toplumdaki
! siyasi hareketliliğin ivmesi de arttı. Bu
! arada bazı işçi sendikalarının çeşitli düzeydeki yöneticileri, siyasi partilere milletvekilliği adaylığı için başvuruda bulundular.... Hemen hemen hepsi Türk-İş'e
! bağlı sendikaların yöneticileri olan 28
! sendikacının birbirinden farklı partilerin
! adayları olarak ortaya çıkmaları, bu sendikacıların bilinen siyasal kimlikleri düşünülüğünde garip değildir. ÇOK ÖNEMLİ DE DEĞİLDİR. ASIL ÖNEM TAŞIYAN, bugün işçi sınıfının sendikal birliğinin gerçekleştiği örgüt olan Türk-İş'in tutumudur." ("İşçinin Sesi" S.339, Ekim 1987) (abç, BHBV)

Evet, revizyonist "İşçinin Sesi"nin bir örgütte önderlik ve önderliğin işlevinden anladığı bu kadar basittir. "Çok önemli değil." Sanki Türk-İş bu sendika ağaları olmadan ele alınabilirmiş... Fakat "asıl önemli olan Türk-İş'in tutumu" derken bu hainler sadece tabandaki yüzbinleri kasdetmiyorlar. Onlar açısından bugünkü Türk-İş yönetici kliği ve taban bir arada değişime uğramaktadır. Bunu kendilerinden aktaralım:

! "Liberal basın son günlerde Türk-İş'in
! "partiler üstü" politikasının tarihe geçmekte olduğunu yazıyor... Türk-İş'in
! geleneksel siyasetini terk etmiş oluşu

! yeni bir gelişme değildir. Türk-İş üye
! tabanının basıncı altında son birkaç yıl-
! dır ciddi bir değişim sürecine girmiş,
! buna bağlı olarak da siyasal tavrını de-
! ğiştirmiştir." (agy)

Ve devamla şunlar söylenmektedir:

! "Türk-İş uzun bir süredir düzenlediği
! miting, gösteri yürüyüşü ve salon top-
! lantılarıyla, seminerlerle, 'ücret kadar
! iş' kampanyalarıyla, referandum süre-
! cinde aktif biçimde sürdürdüğü 'yasak-
! sız bir demokrasi için referandumda e-
! vet' kampanyasıyla, işçi sınıfının bur-
! juvaziye, düzene karşı tepkisini eşgü-
! dümlen bir sendikal odak olarak öne
! çıkıyor." (agy)

Evet, bu revizyonist hainlere göre Türk-İş değişime uğramanın bir sonucu olarak sınıfın "düzene karşı tepkisini eşgüdümle-
yen bir sendikal odak"tır da. Hiç kuşku-
suz sadece bu da değil. Bukalemun bey-
lerimize göre Türk-İş'te daha ne meziyet-
ler var!

! "Gelişmeler burjuvazinin korkusunun
! yersiz olmadığını gösterdi. Türk-İş, si-
! yasal yasakların kalkmasına ilişkin re-
! ferandumda açık taraf oldu. 'Yasaksız
! bir demokrasi için evet' kampanyası
! örgütledi. Burada dikkat edilmesi ge-
! reken nokta, 'evet' tutumunun işçi çı-
! karları açısından (a.ç.İS!) öne çıkarıl-
! ması, burjuva muhalefetin hiçbir parti-
! sine prim verilmemesiydi." (agy) (abç)

Görüldüğü gibi, "İşçinin Sesi"ne göre, avukathgını üstlendiği Türk-İş ve onun ağaları "işçi çıkarlarını" savunurken, Demirel ve Ecevit, Türkeş ve Erbakan gibilerine haklarının iadesine "evet" dememiş!

Böyle bir sonuca nasıl vardığı hiç kuşkusuz "İşçinin Sesi"nin gizidir. Bunun böyle olmadığı bir yana, Türk-İş'in "yasaksız bir demokrasi"den ne anladığını es geçerek ve sözü edilen demokrasinin 12 Eylül öncesi parlamenter maskeli faşizm olduğu gizlenerek, her sayfada "devrim" lafını araya sıkıştıranların aşağılık birer sahtekar oldukları gün gibi ortadadır.

Palavracılığı sanat ediniş sınıfın gözünü boyamak için elinden geleni ardına koymayan "İşçinin Sesi", Türk-İş'e avukatlıkla yetinmeyerek, Şevket Yılmaz'ın tercümanlığını da üstlenmiş bulunuyor:

! "Türk-İş'e bağlı sendika başkanları 15
! Eylül 1987 tarihli Cumhuriyet gazete-
! sinde tek tek görüşlerini dile getire-
! rek seçimlerde ANAP'a oy vermeyecek-
! lerini açıkladılar. Bunun ardından Türk-
! İş genel başkanı Ş. Yılmaz'ın 'hiçbir
! partiye destek yok. Sendikacı arka-
! daşlarımızı destekleyeceğiz' biçiminde-
! ki açıklaması geldi. Şevket Yılmaz'ın

! bu sözleri sosyal-demokratlarla liberalle-
! ri (DYP -BN) çok öfkeliendirdi. Çünkü
! onlar Türk-İş'in anti-ANAP tutumunun
! parsasını sosyal-demokrasinin, özellikle
! de SHP'nin toplaması için yırtınıyorlar-
! dı. Türk-İş'in bir adım ileri iki adım
! "geri" attığını ileri sürmekte gecikmedi-
! ler. Ashnda Türk-İş genel başkanının
! sözlerinde kilit sözcük "HİÇBİR PARTİ"
! sözcüğüdür. Sosyal-demokratları kızdı-
! ran, BİR BÜTÜN OLARAK BURJUVAZİ-
! NİN tüylerini ürperten de bu bir çift
! sözün ALTINDA YATAN ANLAMDIR."
! (agy) (abç, BHBV)

Böyle revizyonist incilerle derin "anlam-
lar" bulan iflah olmazlar sözlerini şöyle sürdürüyorlar:

! "Türk-İş'in seçimlerde hiçbir partiyi des-
! teklememesi işçi sınıfının gerçek çıkarları
! açısından son derece yerinde bir tutum-
! dur. Bu dev örgütün, Ş. Ketenci'nin de
! yazdığı gibi 'siyasal partiler karşısında
! programları ve uygulamalarına bakarak
! işçiden yana ve karşısında olanlar' diye
! bir değerlendirme yaptığını, işçi sınıfı-
! nın, sosyal-demokratından ANAP'ına ka-
! dar hiçbir (a.ç. İS) burjuva partisinin
! işçiden yana olmadığını düşündüğünü
! gösterir. Şevket Yılmaz açıkça söylüyor:
! '... Bugün partilerimiz de giderek işçi-
! yi meseleleriyle başbaşa bırakma eğili-
! minde olduğunu sergilediler.' (Tercüman,
! 1 Ekim 87) 'Her halde, bazı arkadaşları-
! mız kendi özgür kararları ile aday oldu-
! lar diye her partiye oy verecek değiliz.
! Ara seçimlerden bu yana olan kararımı-
! zı değiştirmeyeceğiz. Her halde bu se-
! çimlerde de işçilerden ANAP'a oy ver-
! memelerini isteyeceğiz.' Cumhuriyet, 8
! Ekim 87)"(agy) (abç)

Yukarıda aktarılan Şevket Yılmaz'a ait sözleri her aklı başında insan okuyunca anlayabilecek düzeyde olmasına karşın, "İşçinin Sesi"nin kaşarlanmış revizyoniztleri kendi revizyonist dillerine çevirip yorumlar üretme becerisi gösterirken yüzleri hiç kızarmıyor ve işçi sınıfının karşısına devrimcilik adına çıkıp, devrimci değerlere kara çalan hainler olduklarını bir kez daha kanıtlıyorlar.

Bu yaratıklara göre Ş. Yılmaz adlı işçi düşmanı sendika ağasının sözleri "ANAP'a oy yok! Hiçbir partiye destek yok!" dememiş. Bir başka ifadeyle "Bu, seçimlerde geçersiz oy kullan" dememiş. İşçi sınıfının, kokuşmuş burjuva parlamentosuna, her yeni gelişmeyle iğrençliklerini tekrar tekrar sergileyen burjuva partilere güvensizliğini göstermek imiş.

"Sınıf savaşımının bugünkü gerekleriyle üstüste düşen Türk-İş'in tutumu, Partimi-

zin Merkez Yürütme Bürosunun erken seçimle ilgili olarak saptadığı görüşle de paralellik taşımaktadır" imiş.

Evet, Türk-İş'in Ş. Yılmaz'cı ekibi ile "İşçinin Sesi"nin Yürükoğlu ekibi arasında paralellikten öte şeyler vardır bugün. Ashında yapmaları gereken, Ş. Yılmaz'ı fahri üye olarak alıp sendika komisyonuna başkan yapmaktır!

Burada ilginç bir görüntü çıkmaktadır ortaya. Ş. Yılmaz'ı işçi sınıfının sözcüsü ilan eden T"K"P/İşçinin Sesi objektif olarak DYP ile ittifakı en hararetle savunur duruma gelirken; H. Kutlu ekibi de Demirel'e yanaşarak sağlı-sollu T"K"P kanatları DYP ile kucaklaşma çabasıdadır.

DYP'li Ş. Yılmaz ile tekyanlı olarak dostluğu oldukça ilerleten "İşçinin Sesi" revizyonistleri (ashında Ş. Yılmaz'ın bu hainlerden haberi bile yok. Onun esas desteklediği S. Demirel'dir) bugün için Türk-İş yönetici kliği karşısında iki engel görüp, onlara çatmadan edememektedir. 20 Ocak 1988 tarihli "İşçinin Sesi"nde şunları yazmaktadır revizyonistler:

"Seçimden hemen sonra ANAP'ın Türk-İş'i bölücü tezgahlar kurması, iktidar yanlısı, azıllı gerici sendikacılar eliyle olağanüstü kongre oyunlarına başvurusu, burjuvazinin geleceğe yönelik planlarına somut örnektir. Amaç, Türk-İş'te enerjiyi içe döndürerek, kargaşa içinde Türk-İş'i etkisizleştirip felç etmektir." (sayı 346)

Görüldüğü gibi, burjuvazi eşittir ANAP. Ve Türk-İş'i gözden çıkartan burjuvazi, onu bölerek bir beladan kurtulmak istemektedir. Gerçi sözünü ettikleri kampanyaya Harp-İş başkanı SHP'li Kenan Durukan'ın da adı karışmıştır ama bu pek önemli gözükmemektedir.

Bir başka bölücü ekip ise —Yürükoğlu'na göre— "resmiler" dedikleri TB"K"P'li karşı-devrimci eski yoldaşlarıdır.

"Türk-İş'i bölme çabalarının ardında da başka amaçlar yanında legalizm ve onun hesapları vardır. Resmiler legale çıkmaya kararlıdır. Bu olmadan anlamlı bir siyasal savaşım verilebileceğine inanmıyorlar. Legal olabilmek için şimdiye dek çok ödün verdiler. Daha da ne gerekiyorsa vereceklerdir. Türk-İş'i bölerek kendilerinin etkin oldukları ya da etkin göründükleri bir şemsiyenin altında durmak, legale çıkma planının çok önemli bir parçasıdır. TİP-TKP birleşmesinin altında da bu var. Ama bunun için işçi sınıfını böleceklermiş, ne gam.

Bu nedenle, bugün resmilerin çıkarları Baştürk'le uyuşmuştur. 'DİSK açıl-

! sın, sonra Türk-İş'le masaya otursun, ! birleşme görüşmeleri yapsın' deniyor. Bu ! mantığı anlamak mümkün değildir. DİSK' ! in üzerindeki yasakların kalkması için ! başından beri mücadele ediyoruz, edeceğiz. Ama DİSK açılsın, sonra görüşül- ! sün demek, çocuk uyutmaktır. Türk-İş' ! teki işçi birliğini bölecekler, yeni kon- ! federasyona üye yazmak için Türk-İş'i ! kötüleyecekler, ondan hayır çıkmaz diyecekler, sonra birleşmek için görüşecekler.

! Biz resmilerin ve Baştürk'ün yeni kon- ! federasyon kurma heveslerini, 12 Eylül ! faşizmi öncesinde sendikal hareket için- ! de yaptıklarını ve Maden-İş grevlerini ! de hatırlatarak 'cinayet mahalline geri ! dönüş' olarak değerlendiriyoruz. Türk- ! İş'de sağlanmış olan sendikal birliğin ! bozulmaması için bugüne kadar elimiz- ! den geleni yaptık, bundan sonra da devam edeceğiz." (Sayı 338, Eylül 1987)

Görüldüğü gibi bu revizyonistlerin derdi çok büyüktür. Bugün için belirleyici işleri, Türk-İş'i ANAP ve TB"K"P yıkıcılığına karşı korumaktır.

Aynı elmanın ikinci yarısı olan TB"K"P'ye ilişkin söyledikleri doğrudur ama, bu kendi tavırlarının "birlik" adına en az "resmiler"i kadar rezil olduğu da doğrudur.

Akıllarına geleni yazmayı alışkanlık edinmiş olan bu hainler bir kez daha Türk-İş'te sınıfın birliğini vurgularken —hem de Yürükoğlu efendinin kaleminden—, Ocak 1988'de bu kez çok farklı tellerden çalmaktadırlar:

"Milan sendikal birliğin sağlanması yolunda belli adımlar atılmıştır. Ancak yeterli olmaktan uzaktır.

! Bir kez, işçi sınıfımızın önemli bir bölümü Türk-İş'in dışındadır. Kimi Hak-İş'te kimi ise sendikalı işçilerin ana yığınının uzakta, bağımsız sendikalarda kümelenmiştir. Bu işçilerin, Türk-İş'te banıyla kucaklaşması gerekmektedir. Özellikle metal iş kolundaki durum, buna somut örnektir." (sayı 346)

Hemen hemen tüm sayılarında işçi sınıfını sadece Türk-İş'le sınırlı görüp gösteren bu hainler yarım ağızla ve o da yine "Türk-İş'te birlik" adına, Türk-İş dışında da işçilerin varolduğunu kabul eder görünmektedirler. Bu noktada bile bu revizyonistlerin ufkunun darlığı ortadadır. Bunlar için şu an hiçbir sendikada örgütlü olmayan yüzbinlerce işçi; ve milyonlarca işsizler ordusu, sendikal örgütlenme bağintısında üzerinde durulmaya değmez faktörlerdir. Akıllarına gelen yalnızca şu veya bu sendikada örgütlü olanlardır!

Yukarıdaki satırların ardından "İşçinin Sesi" özellikle metal işkolunda 400 bin işçinin bir dizi sendika çatısı altında bölünmüş olduğunu aktardıktan sonra, Otomobil-İş'ten Hak-İş üyesi Öz-Demir-İş ve MHP'li faşistlerin denetimi altındaki Çelik-İş'i de Türk-İş içine, yani MHP önderliğindeki Türk-Metal saflarında örgütlenmeye çağırmaktadır.

Bu konuda "İşçinin Sesi"nin boy hedefi, "resmiler" dedikleri ikiz kardeşlerinin etki alanında saydıkları Otomobil-İş'tir. Bu konuda "İşçinin Sesi" şunları demektedir:

! "Otomobil-İş, işi gücü bıraktı, Türk-Metal'den 'üye kapma' peşine düştü. Yaratıldığı izlenimle basın da ona düpedüz destek veriyor. Böylece, bu sendika militan işçi mknatısı olarak kullanılıyor ve militan işçiler ayıklanıp işten atılıyor. Otomobil-İş, son birkaç ay içinde bin işçi bu nedenle işten atıldı diye adeta övünüyor.

! Militan işçi hangi sendikadaysa, o sendika eninde sonunda militan sendika olur. Otomobil-İş'in de bunun ötesinde bir militanlığı yoktur. Bunun ötesine geçildiği anda, tam tersine, militanlık ve doğru bir sendikal çizgi değil, militanlığı bastırma, küçük dükkancılık, tasfiyecilik, burjuva kuyrukçuluğu vb. çapanoğluyla karşılaşılıyor. İşçi arkadaşlara bu çapanoğlu için özveri yaptırılıyor. Hayır, bu doğru değildir.

! Siz özverili işçi arkadaşlar! Madem böyle özveriye hazırsınız, militan eylem yapmak, Türk-Metal'i militanlaştırmak için harekete geçin. O zaman sınırıza kalıcı bir kazanım armağan edersiniz. Özveriniz, gerçekten devrimci bir işlev görür. Ama bugünkü durumda, sizin devrimci amaçlarla yaptığınız özveri, hiç de devrimci olmayan amaçlar uğruna, boşa harcanıyor." (sayı 348, Şubat 1988)

Okuyucunun anlayışla karşılayacağı inancıyla bu uzun alıntıyı da aktararak, "İşçinin Sesi" adlı işçi sınıfının içine sızmış bu rezilleri göstermek istedik.

İlk bakışta çok gerçekçi gözüken öneriler, aslında başka gezegenlerde yaşayan yaratıkların dünyaya çözüm önermesine benzemektedir. Bu beyler, işçiler isteyince güzel güzel bir sendikada toplanılıp, sendika ağalarının tasfiye edilip, düzenin bir parçası olmuş ve olmaya devam eden bir sendikanın ve konfederasyonun militanlaşıp sınıf sendikasına dönüşeceği hayallerini yayarak, sınıf mücadelesi ve devrimci görevlere ne kadar yabancı, Marksizm-Leninizmden ne kadar

bihaber olduklarını sergilemektedirler.

Bu mantık, mevcut devleti de ele geçirip proletaryanın sınıf devletine dönüştürmeyi hayal eden revizyonist mantığın sendikal alandaki ifadesidir sadece. Hemen tüm sayılarında "İşçinin Sesi", sendikalara ilişkin Marksist-Leninist ustaların ne dediğine tek kelime ile değinmemeye becerisini göstererek, bol "militan"lı laflarla azılı faşist ve sarı sendika ağalarının kuyruğunda sınıf adına sınıfa ahkam kesip bilinçleri karartmaya var gücüyle devam etmektedir.

Aslında bu hainlerin revizyonizm bohçasında her türlü pespaye burjuva mal vardır. Bol palavra yüklü sayfalar, birbiriyle çelişen, ama işçilere yağcılıkla sendika ağalarına kapı kulluğunun içiçe geçtiği laf salatası "Marksist-Leninist olma" iddiasıyla piyasaya sürülebilmektedir.

Şizofrenik bir şekilde Türk-İş isterisi ile çırpınan bu hainler, bir araç olan sendikaların, sınıfın partisinin kitle çizgisi olan sınıf sendikacılığı siyasi hattına sahip olduğu ölçüde ve sürece devrimci ve militan; aksi taktirde şu ya da bu sendika ağası önderliğinde hakim sınıf kliklerinin yararlandığı bir düzen örgütü, düzen sınırları içinde işçi sınıfının en iyi halde ekonomik taleplerini bir ölçüde karşılayıp mücadelesini frenleyen aygıt olduğunu bilmiyor olamazlar.

En azından laf düzeyinde bunun böyle olduğunu ustalardan okumuş olmaları gerekir. Ancak Marksizm-Leninizmin klasikleri ve Komünist Enternasyonal'in bu konuda ortaya koydukları tezleri ve pratik deneyimi aktarırlarsa kendi bindikleri dalı kesecek olduklarından, sorunu hep Türk-İş mi yoksa başka sendika mı ikilemi ile tanımlayıp lafta çözümler üretmektedirler.

TÜRKİYE'DE SINIF SENDİKACILIĞI VE GÖREVLER

Biz Bolşevikler, daha önceki sayılarımızda (BP 42: Türk-İş 14. Genel Kurulu Üzerine) somut olarak Türkiye'de sendikalar sorununa nasıl yaklaşılması gerektiğini kısa tezler halinde ortaya koymuş ve bu alanda kendimiz açısından yapılması gereken görevlerin de neler olduğunu belirtmiştik. (BP 43)

Bu alanda mevcut Marksist-Leninist bilgi birikimimiz ve sınıf mücadelesi pratiğinden derlenen deneyimlerin ana hatlarıyla ortaya çıkardığı sonuç şudur:

İşçi sınıfının örgütsel araçları içinde en önemlilerinden biri olan sendikaların, ger-

çekten sınıf yararına ve devrimci araçlar olabilmesi için belli koşulları bünyesinde toplaması gerekmektedir. Bu bağlamda öne çıkan belli başlı noktalar şunlardır:

1) Sendikalar kendilerini sadece düzen sınırları içinde daha iyi yaşam koşulları yaratmakla, yani daha fazla ücret talebi ile sınırlamamalı, tersine mevcut sömürü düzeninin ortadan kaldırılmasına hizmet eden araçlar olmalıdır.

O "Trade-union'lar sermayenin zorbalık-
O larına karşı direniş merkezleri olarak
O yararlı bir şekilde hareket etmektedir-
O ler. Güçlerini pek akıllıca olmayan bir
O biçimde kullandıkları zaman amaçların-
O dan kısmen sapmaktadırlar. Sadece
O varolan düzenin sonuçlarına karşı ufak
O tefek kavgalarla yetinip, aynı zamanda
O bu düzenin dönüştürülmesine çalışma-
O dıkları, örgütlü güçlerinden emekçi sı-
O nının tam anlamıyla kurtuluşu, yani üç-
O retliliğin kesin olarak ortadan kaldırıl-
O ması için bir kaldıraç gibi yararlanma-
O dıkları zaman amaçlarından tamamen
O sapmaktadırlar." (Karl Marx, aktaran
O Filip Kota, Dünya Sendikal Hareketin-
O de İki Karşıt Çizgi, s.27)

2) Sendikalar, sınıfın partisi karşısın-
da tarafsız değil, onun kitle çizgisinin
yaşama geçirildiği mücadele örgütleri ol-
malıdırlar.

O'Sendikaların işçi sınıfının siyasi parti-
O leri karşısında 'tarafsızlığı' reformcu
O ve oportünist tezini reddeden Lenin,
O sendikaların ideoloji ve siyasetin dışın-
O da kalmaması gerektiğini, her örgütün
O veya sosyal hareketin temsil ettiği sını-
O fa tekabül eden siyasi ve ideolojik gö-
O rürlere sahip olmasının şart olduğunu
O ısrarla vurguluyor. Sonuç olarak, işçi
O sınıfının örgütleri olan sendikalara pro-
O leter ideolojisinin kılavuzluk etmesi ge-
O rekiyordu. Şunu ekliyordu: "...Sendi-
O kalarda çalışma tarafsızlık zihniyetiyle
O yürütülmemeli; sendikalarla sosyal-de-
O mokrat parti arasında gitgide daha sıkı
O bağların kurulması anlayışıyla hareket
O edilmelidir.' Lenin sendikaları, partiyi
O geniş emekçi kitlelerine bağlayan önemli
O halkalar ve kaldıraçlar olarak görüyor-
O du. Diğer kapitalist ülkelerin aksine
O Rusya'da, devrimci sendikal hareketi
O yaratan, örgütleyen ve yöneten Bolşe-
O vik Partisi olmuştur." (age, s.28-29)

3) Sendikalar, sınıfın sadece örgütlen-
me ve direniş merkezleri değil, aynı za-
manda eğitim merkezi, "komünizm okulu"
olmalıdır.

O'Büyük Ekim Sosyalist Devriminden son-
O ra Lenin ilk defa, proletarya diktatörlü-
O ğü şartlarında sendikaların tarihsel ge-
O rekliliğini teorik olarak gösterdi; geniş
O işçi sınıfı örgütleri olarak sendikaların
O sosyalist toplumun inşasındaki rolünü,
O işlevlerini ve görevlerini belirledi.
O Lenin sendikaları "... yönetici, hakim
O sınıfın diktatörlük, devlet baskısı uygu-
O layan sınıfın örgütü" olarak addediyor-
O du, 'Ama bu zorlayıcı bir devlet örgü-
O tü değildir; amacı eğitmek, hazırlamak,
O öğretmektir, o bir komünizm okuludur.'" (age, s.29)

Bu ana başlıklar altında topladığımız öz-
zellikleri taşımayan bir sendika, en fazla,
düzen çerçevesi içinde sınıfın günlük ta-
lepleri için çaba harcayan bir örgüt olmak-
tan öteye gidemez. Ve bu politikayı uygu-
layanlar da, reformistinden her renkten
revizyonistine kadar burjuva akımlarıdır.

Eğer bir sendika, sadece reform talep-
leri ileri sürüp devrim hedefini ortaya
koymuyorsa, yani proletarya partisinin
kitle çizgisi çerçevesinde işçi sınıfı ve
emekçi kitlelerin kurtuluşunun devrim so-
runu olduğunu dile getirmiyor ise ve bir
yandan reform taleplerini devrimci talep-
lerin önüne geçirirken, diğer yandan da
devrimle eldeedilebilecek talepleri reform
talepleriyle içiçe ve ayrımsız ileri sürü-
yorsa, o sendika düzen sınırlarını gerçek
anlamda zorlamayan reformist bir konum-
dadır.

Ve yine "devrimci", "sınıf sendikası" vb.
adına ortaya çıksa da; gerçekten her tür-
den emperyalizme karşı açık tavır almıyor;
faşizmi bir devlet biçimi yerine bir hükü-
met biçimi olarak görüp gösteriyor ve sı-
nıfı çeşitli hakim sınıf kliklerinin peşine
takıyorsa; ezilenler içinde en fazla ezilen-
ler olan proleter kadınların özel konumla-
rını bilince çıkartıp buna uygun politika-
lar üretip örgütsel biçimler yaratmıyorsa;
ezilen bağımlı azınlık milliyet ve ulusların
ulusal baskıya karşı demokratik talepleri-
ni savunup, sınıfı enternasyonalizm ruhu
ile eğitmiyorsa; aynı zamanda sınıfı sos-
yalizm hedefine yönelik olarak eğitmiyor-
sa; örgüt içinde demokrasiyi uygulamıyor-
sa, o sendika kendine ne kadar sınıf sen-
dikası derse desin, sınıf sendikası değil-
dir.

Bu genel ilkeler doğrultusunda hareket
eden, yani proletarya partisinin kitle çiz-
gisini yaşama geçiren bir sendika sınıf
sendikası olmaya hak kazanır ancak. Aksi
taktirde şu ya da bu burjuva akım ya da
akımların, düzen sınırları içinde sınıfı ör-
gütlediği ve son tahlilde burjuvaziye hiz-

met eden araçlar olmaktan öteye gidemez. Dolayısıyla görev, yukarıda özetlediğimiz anlayışlar çerçevesinde sınıfın sendikal örgütlenmesi yönünde çaba harcamaktır.

Bu görevin yerine getirilmesinin öyle kolay bir iş olmadığı açıktır.

Örneğin, faşizmin hüküm sürdüğü, var olan sendikaların başına faşistinden revizyonistine her renkten sendika ağasının çöreklediği, yasal hakları oldukça kısıtlı sendikalarda bu ilkeler yaşama geçirilebilir mi? Doğal olarak hayır.

Eğer yukarıdaki ilkeler çerçevesinde, açıkça mevcut faşist devletin yıkılıp demokratik bir halk iktidarı (işçi-köylü iktidarı) kurulması talebinin yanısıra; Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkı, ezilen milliyetler üzerindeki faşist baskının son bulması, Kıbrıs'ta işgale son verilmesi vb. vb. açık açık ortaya konduğu zaman, mevcut faşist yasalarla ve faşist devlet terörü ile yüzyüze gelmek kaçınılmazdır. O halde güçler durumu önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Çünkü gelecek saldırılar ne ölçüde ve hangi araçlarla, ne tür örgütlülükle geniş emekçi kitleler harekete geçirilerek göğüslenip geri çevrilebilir? vs.

Tüm bu sorulara yanıt verebilmek için bir yandan dünya komünist hareketinin özellikle faşist diktatörlükler altında geçmişte sendikalarda çalışmasının nasıl olduğu bilinçli bir biçimde incelenip kavranırken, diğer yandan da Türkiye gerçeği ve sendikal mücadele geçmişi irdelenmeli, özellikle yakın geçmiş açısından henüz belleklerde olan 12 Eylül saldırısı sonrasında sendikaların, yüzyüze geldiği durum ve sınıfın durumu bilince çıkartılarak, gelecek açısından somut ve yaratıcı, üretken önermeler ortaya konulmalıdır.

Örneğin DİSK, yayın organlarının hemen her sayısında kendini "sınıf ve kitle sendikası" olarak adlandırmasına karşın, aslında ne politik çizgi ne de örgütsel yapı itibarıyla durumun böyle olmadığını 12 Eylül gerçeği, o güne kadar görmemiş gözlerle de göstermiş olmalıdır.

Diğer yandan bugün özellikle "İşçinin Sesi" hainlerinin ileri sürdüğünün tersine, Türk-İş de sınıf sendikası olmadığı gibi, bundan sonra da olması mümkün değildir. Çünkü yukarıda özetlediğimiz sınıf sendikası ilkelerini Türk-İş ne bugün savunmaktadır, ne de gelecekte savunacak yapıdadır.

O zaman yapılması gereken nedir?

Bugün açısından yapılması gerekli olan ilk iş, hangi sendika ya da federasyon vb. içinde örgütlü olursa olsun, öncelikle ve özellikle büyük işletmelerde örgüt-

lenmek ve orada yetkili olan sendika yönetimine karşı, tabanın yani işçilerin devrimci muhalefetini sınıf sendikacılığı ilkeleri temelinde örgütlemektir. Bir başka ifadeyle, komünist kitle çizgisini izleyen devrimci bir sendikal muhalefet yaratmak ve örgütlemektir.

Böyle bir çalışma ister istemez —hem faşist devlet ve işyerindeki kapitalistler, hem de sendika ağalarını hedeflediği için ve onları karşısında göreceği için— öncelikle illegal olmak zorundadır. Hareket kitlesellik kazandıkça ve somut eylemler —grevler, direnişler, mitingler, kampanyalar vb.— içinde doğru görüşler kitleler arasında kök saldığı ölçüde, yarı-legal ve giderek ileriki bir dönemde legal bir şekil alacaktır. (*) Bunun ne tür örgütsel araçlarla olacağı; uluslararası komünist hareketin deneyimlerinden ve geçmiş deneyimlerimizden çıkartacağımız dersler ışığında, somut olarak mücadele süreci içinde ortaya çıkacaktır. Bugünden bu yönde çeşitli somut önermelerde bulunmak, akademik, masa başı tespitler yapmaktan öteye gidemez.

Bize göre, yukarıda özetlediğimiz görüşlerimizden de anlaşılacağı gibi, bugün Türk-İş mi DİSK mi, ya da Türk-Metal mi Otomobil-İş mi gibi iki alternatifli dar kapsamlı öneri ve örgütsel perspektifler işçi sınıfının sendikal perspektifleri olamaz. Görev, sınıfı şu ya da bu ağanın peşine takmak değildir.

Ancak bunu söylerken biz Bolşevikler kesinlikle mevcut sendikalar içinde çalışmayı reddetmiyoruz. Tersine, bilinçli, planlı ve sendika ağalarını somut olarak teşhir ve tecrit eden çalışmalar yapılmasını zorunlu ve gerekli görüyoruz.

Fakat bizi "İşçinin Sesi" ve benzerlerinden ayıran temel özellik; Türk-İş ya da bir başka sendikal örgütün şu veya bu şubesinde yönetimi ele geçirerek tek başına o parçada sınıf sendikacılığının uygulanamayacağı gibi, adım adım bu parçalarda etkinlik sağlayarak bütünü (örneğin Türk-İş'i) ele geçireceğimiz ve sınıf sendikasına dönüştüreceğimiz düşüncesinde değiliz. Çünkü özellikle Türk-İş, kurulduğu andan bu yana, faşist devletin sınıfı frenleyen ve kontrol eden bir aracı olmuştur ve bu aracı elden çıkarmak faşist dev-

(*) Burada ne zaman legal sınıf sendikası olur sorununu tartışmıyoruz. Bu belli koşulların birarada bulunmasına bağlıdır. Bu koşulların neler olduğu ayrı bir yazı konusudur. Ancak bugün bu koşulların olmadığı bir olgudur.

let açısından çok önemli bir darbedir.

Ayrıca, ne mevcut sendikalar yasası, ne örgüt içi demokrasinin olmaması vb. böyle bir isteğin gerçeğe dönüşmesine izin vermeyecek türdendir.

Sorun Türk-İş'in değil, Türk-İş içinde örgütlü 1 milyonun üzerindeki işçinin yaratıcı ve alternatif örgütsel araçlarla devrim için örgütlenmesidir. Aksi bir anlayış, örgütleri tıpkı "İşçinin Sesi" gibi, sendika ağalarının ve düzenin sözcüleri haline getirir.

Diğer yandan bizce sınıf sendikacılığı ve anti-faşist mücadele yönünde atılması gerekli çok önemli adımlardan biri; işsiz proleter ve emekçilerin üretim içindeki sınıf kardeşleri ile birlikte ve yanyana örgütlenmesi gerektiğidir.

Bu yönde özellikle Komünist Enternasyonal üyesi bir dizi komünist partisinin geçmiş deneyimleri ve başarıları, bize ışık tutması gereken çok önemli kazanımlardır.

Bu nokta çok önemlidir çünkü işçi sınıfı sadece o an için iş bulup çalışan değil, aynı zamanda işsizler ordusu saflarında kapitaliste işgücünü satmak için sıra bekleyen yüzbinlerce emekçidir de. Dün işçi iken bugün işsiz kalan bir işçi, eğer komünistler tarafından sınıfın bir parçası ve sınıf örgütlerinde örgütlenmesi gerekli potansiyel güç olarak görülmezse; yine üretim içinde olmakla birlikte mevcut sendikalar içinde yeralmayan binlerce ve binlerce proleterin ve emekçinin örgütlenmesi yönünde somut öneriler üretilip, bunlar da örgütlü yapı ve mücadele içine çekilemezse; ve daha önce de kısaca değindiğimiz gibi "proleter kadınlar katılmadan devrim olmaz" şiarı gereği sınıf sendikaları yaratma mücadelesinde devrimci sendikal muhalefet çalışmasında proleter ve emekçi kadınlara özel önem ve ilgi gösterilip örgütsel biçimler ortaya çıkartılmazsa, sınıf sendikalarını pratik bir gerçeklik ve faşist diktatörlük karşısında devrimci bir güç haline getirmek teorik bir önerme, iyiniyetli bir istek olmaktan öteye gidemez.

Görülebileceği gibi, sorunlar oldukça önemli ve görevler oldukça yoğun ve kapsamlıdır. Ve bu sorunlar "İşçinin Sesi" gibi hainlerin kolaycı yöntemler ve palavralarla işçi sınıfını Şevket Yılmaz ve benzeri ağaların peşine takarak çözülemez.

Ortaya koyduğumuz görüşlerden de anlaşılacağı gibi, "İşçinin Sesi" hainleri ile bizim mevcut eylemler ve bunların örgütleyicisi görünen Türk-İş üst yönetimi ve tek tek sendikalara yaklaşımlarımız temelden farklıdır.

Bu revizyonist karşı-devrimci ekibin örneğin son iki yıldır işçi sınıfının yaşama geçirdiği çeşitli eylem biçimlerini abartmanın ötesinde, eylemlerin taleplerine yaklaşımı da safkan reformist bir pozisyonudur.

Bunların Türk-İş'in son eylem kararları(!) karşısındaki faydacı ve yağcı tavırları ibret vericidir. Şöyle diyor azılı hainler:

! "Kuşkusuz, kararların formülasyonunda katılmadığımız yanlar vardır. Örneğin 'ulusumuz' deniyor. Ama biz bunu eleştirmeye gerek görmüyoruz. Demirel bile Türkiye'de iki ulus vardır dedi. Bu işçi örgütünün kastı, herhalde kendi işçi, emekçi 'ulusu'dur, diyoruz. Sonra, yaşam bu tür yanlışları, bugünkü somut durumda, o kadar güzel sergiliyor ve doğrusunu o kadar güzel öğretiyor ki, komünistlerin göstermesine fazlaca bir gerek kalmıyor." (Sayı 349, Mart 1988)

Bu satırlar komünistlik adına yazılmış, sarı-faşist-reformist-revizyonist ağaları aklamaya çalışan ve Demirel gibilerini şahit gösteren en rezil sosyal-şöven, kendiliğindenci, safkan burjuva görüşlerdir. "Ulus" denirken herhalde işçi ulusudur kastedilen" denilerek, Türk-İş ağalarının Büyük-Türk şövenisti, bilinen "Türk ulusu" ifadelerini, "herhalde" bağlaçları ile ve el çabukluğu ile "işçi ulus"a dönüştürme becerisi gösteriliyor. Zati Sungur'un karikatürü niteliğindeki bu yaratıkların sergilediği kara mizah, gülünemeyecek ölçüde saçmalıklardır.

Kurulduğundan bu yana düzenin bir parçası olmuş Türk-İş'e hak etmediği nitelekler verip ihanetlerini had safhaya varıran bu karşı-devrimcilerin, bugün işçi sınıfının esas olarak açlığa çare olarak ileri sürdüğü ve henüz alt düzeyde eylem biçimleriyle mücadele etmeye çalıştığı bir ortamda, kitle kuyrukçuluğu ve sınıfa yağcılığı ayyuka çıkartmaları da revizyonist politikalarının bir gereğidir.

Hemen tüm "İşçinin Sesi" sayılarında işçi sınıfına "ne kadar militan ve devrimci bir kavga verdiği" üzerine övgüler düzen bu yaratıklar, özellikle 1 Mayıs öncesi yaptıkları çağrılarla ajitasyonun ırzına geçip, palavrayı ajitasyon diye yutturma şampiyonu olmuşlardır.

Örneğin başlıklardan bazıları şöyle: "Alanları zaptetmeye haydi 1988'e" (23 Aralık 1987, sayı 344)

"Bugün yemek boykotu yaptık, yarın devrim yapacağız. Hedefimiz İktidardır." (Mart 1988, sayı 350)

"Yemek boykotuna 2 milyona yakın işçi katıldı."

"En büyük işçi sınıfı, başka büyük yok"

"Türk-İş'te birleş kavgada devleş!" (Ş. Yılmaz'ın ardında saf tutup, İnönü'nün talepleri ile —BN)

! "... işçi sınıfımız, grev alanlarından,
! fabrika bahçelerinden sokaklara taş-
! mak, daha militan eylemler koymak,
! alanları zaptetmek, erke el koymak,
! bu uyuz burjuva düzenini yıkıp ken-
! di düzenini kurmak istiyor." (sayı 350)
! "İşçi sınıfımız, emperyalistleşmek üzere
! iştahlanan burjuvaziye karşı iceride
! savaşıma daha da yükseltecek, Kürt
! ulusal hareketinin sömürgeci ve em-
! peryalist Türk burjuvazisine karşı sa-
! vaşımını var gücüyle destekleyecektir.
! İşçi sınıfı emperyalist savaşa hayır
! diyor." (sayı 351) (abç)

Görüldüğü gibi, Türk-İş'te birleşip sendika ağalarının ardında saf tutularak 1 Mayıs 1988'de alanların zaptedilebileceği iddiasıyla kurusıkı atan "İşçinin Sesi" hainleri; devrim yapmayı da, önce yemek boykotu yapıp ardından da devrim yapma derekesine indirerek ne ölçüde palavracılar olduklarını gösteriyorlar. Bu arada, işçi sınıfı bir yandan "emperyalistleşmek üzere iştahlanan burjuvaziye karşı" savaşımlarını yükseltirken, Kürt ulusal hareketini de var gücüyle destekleyecektir; ve zaten işçi sınıfı emperyalist savaşa hayır demektedir, kehanetinde bulunuyorlar.

Ortaya koydukları tanımlamaya göre, işçi sınıfı Türk hakim sınıflarına karşı devrimci mücadeleyi yükseltirken, enternasyonalist duygularla dopdolu olarak bir yandan Kürt ulusal hareketine var gücü ile destek olacak bilinçte olmanın ötesinde, üstüne üstlük emperyalist savaşa da kesinlikle hayır demekteymiş.

Böyle sahte olgu tespitleri sınıfa en büyük ihanet belgeleridir. Devrimci görevleri yerine getirilmiş gibi göstermenin ötesinde; özellikle Türk proleterleri arasında hakim olan hakim ulus milliyetçiliği anlayışının üstünü örten ve bu burjuva zehirini etkisiz kılacak enternasyonalizm panzehirinin proletaryaya sabır ve inatla taşınıp beyinlere kazınması gerektiği gerçeğini reddeden bir ihanetin ifadesidir. Ve yine en basitinden Rus sosyal-emperyalizminin emperyalist olduğunu görmemenin ötesinde, üstelik sosyalist olarak değerlendirenlerin yanı sıra; örneğin Batı Alman emperyalizmini "örnek batılı ülke" ve "Türkiye'deki açlık ve işsizlikten kaçılıp ekonomik ve sosyal rahata erilecek yer" olarak gören binlerce proleterin varlığı koşullarında, emperyalist savaş tehlikesini düşünmeye fırsat bile bulamayıp, ay sonunu nasıl getireceğini hesap eden yüzbinlerce emekçinin varlığı koşul-

larında böyle sözler edilebilmesi, en büyük sahtekarlıktır.

Devam edelim:

! "Türk-İş'te birleş, 1 Mayıs alanında devleş!"

! 1988 1 Mayıs'ında Türkiye işçi sınıfı,
! burjuvazinin ve yordakçılarının yapmak
! istediği pislikleri etkisiz kılmak, devrim-
! ci geleneği capcanlı ortaya çıkararak ka-
! lıplaştırmak ve güzel geleceğimizi kur-
! mak amacını taşıyor.

! Bu kez hiçbir aldatmacaya düşmeden
! '1 Mayıs 1 Mayıs alanında kutlanacak'
! belgisine sıkı sıkıya sarılarak, engelleri
! kırarak, yalpalamaları yerine oturttarak
! amacına ulaşacaktır." (sayı 351, Nisan
! 1988)

Evet, böyle çılgınlıklar atarak yüzbinlere Türk-İş saflarında 1 Mayıs alanı ve başka alanlarda randevu veren bukalemunların istekleri gerçek olmayınca —olması da he-nüz bugün objektif olarak mümkün değil—, bu sözleri edenler kendileri değilmiş gibi, 1 Mayıs eylemi sonrası yayınladıkları gazete sayfalarında bu kez şu incilere yer vermişlerdir:

! "Koca Türk-İş, yıllardır önemli bir de-
! ğişim sürecinin içindedir. Bu süreçte, ar-
! tık Türk-İş'in 1 Mayıs'ta yığinsal eylem
! düzenlemesi de gündeme gelmiştir. İşçi
! sınıfımız bu yıl 1 Mayıs'ta Türk-İş üye-
! si sendikalarla yasağı kırdı geçti. Gele-
! cek yıl 1 Mayıs alanında Türk-İş'le şah-
! lanacaktır." (1 Mayıs 88, sayı 353)

Görüldüğü gibi, önce bu yıl için hesap yapanlar, hesapları tutmayınca rahatlıkla "başka bahara" diye yine aynı telden şarkılarını söylemekte bir sakınca görmemektedirler. Ve bu kez mutlaka "koca Türk-İş'in şahlanması sağlanarak 1 Mayıs alanında buluşma" ara nameleriyle. Bu hainlere göre kanıtları da aynı gazetenin 13. sayfasında yeralan şu ifadelerdir:

! "Bu yıl 1 Mayıs'ta Şevket Yılmaz, 1 Ma-
! yıs'ı 'bu yıl' merkezi olarak kutlayama-
! yacaklarını söylerken, gelecek yıl kut-
! layacaklarını da söylemiş oldu. Türk-İş
! üyesi birçok sendika, 1 Mayıs'ın bu yıl
! da yürüyüş ve mitingle kutlanması için
! çalıştı... İşçi sınıfımız bu yıl 1 Mayıs'
! ta Türk-İş üyesi sendikalarla yasağı
! kırdı geçti. Gelecek yıl 1 Mayıs alanın-
! da Türk-İş'le şahlanacaktır." (ay)

Karşı-devrimci revizyonist ekibin yalan-
cı şahidi, görüldüğü gibi, candan dostları ve sınıf düşmanı sendika ağası Ş. Yılmaz'dır.

Böyle ifadelerle politika üretenlerin ne mal oldukları ettikleri sözlerden belli olmakla birlikte, yine de bir-iki nokta üzerinde durmak istiyoruz.

"İşçinin Sesi" hainleri, Ş. Yılmaz ve şürekasının "Türk ulusu" sözünü "işçi ulusu" demek istiyorlar diye tercüme etmekte bir sakınca görmemenin ötesinde; Şevket Yılmaz'ın 1 Mayıs için "bu yıl merkezi olarak kutlayamayacağız" demesinden de (Herhalde Yürükoğlu efendiye telefonla bildirdi!), "gelecek yıl kutlayacaklarımızı da söylemiş oldu"(!) sonucuna varıyorlar. Anlaşılan, "İşçinin Sesi" yazarları ve Şevket Yılmaz karşılıklı olarak, bizlerin anlayamayacağı bir biçimde kuş dili konuşuyorlar. Ama bu dil, leş kargalarının, akbabaların dili olsa gerek...

Diğer yandan küçük bir eksiklik de, Ş. Yılmaz'ın bugüne kadar kaç 1 Mayıs gösterisine katıldığının açıklanmamasının yanı sıra, 1988 1 Mayıs'ında nerede olduğunun belirtilmemesidir. Artık "Bu kadar kusur kadı kızında da olur" diye hoşgörülü olmak gerekir sanırız...

"İşçinin Sesi" hainleri, Türkiye işçi sınıfını, jokeyi Ş. Yılmaz olan bir dolap beygiri sanıp, ortaya koydukları revizyonist, karşı-devrimci görüşlerin peşinde ve karşı-devrime doğru şahlanacak(!) bir güç olarak görüp göstermeye çalışarak, aslında ne kadar büyük bir yanlış içinde olduklarını açığa vuruyorlar.

İşçi sınıfı, günü geldiğinde -ve o günler Bolşeviklerin Marksist-Leninist görüşlerinin işçi sınıfı içinde kök salıp geliştiği günler olacaktır- sadece Şevket Yılmaz gibilerini değil; Yürükoğlu ve Haydar Kutlu gibilerini de karşısında laf edemeyecek hale getirecektir. Ve o zaman sınıfın gerçekten devrim yolunda şahlanarak nice revizyonist-reformist-faşist engelleri aştığı pratikte bir gerçeklik olarak görülecektir.

Bugün faşistinden revizyonistine kadar her renkten burjuva görüşün işçi sınıfı içinde cirit attığı bir dönemde bakın "İşçinin Sesi" hainleri daha ne palavralar atıyorlar:

! "Devrimci durum döneminde DİSK içinde filizlenen sınıf sendikacılığı ilkeleri, şimdi sendikal birliğin simgesi olan Türk-İş'i burjuvazinin karşı koyamayacağı dev bir güce dönüştürüyor." (sayı 348, Şubat 1988)

Evet, öyle derin bir tahlil ki, akıllara durgunluk verecek tarzda. "Devrimci durum döneminde DİSK içinde filizlenen" sınıf sendikacılığı ilkeleri (Siz revizyonist-reformist ilkeler anlayın) şimdi, devrimci durumun olmadığı koşullarda "Türk-İş'i burjuvazinin karşı koyamayacağı dev bir güce dönüştürüyor"muş! Sınıf sendikacılığının ilkelerini koyan "İşçinin Sesi" ve uygulayanlar da Şevket Yılmaz, Mus-

tafa Başoğlu, Mustafa Özbek vb... Fakat bu sözlere hemen itiraz edeceklerdir mutlaka. Çünkü "İşçinin Sesi" "yönetimi desteklemiyor"muş!!! İşte size kanıtı:

! "... 1988 1 Mayıs'ı gösteriyor ki, 1 Mayıs'ı aydınlara yönelik protesto metinleriyle değil de, milyonlarla meydanlarda kutlayacaksak, geri işçileri de savaşıma çekmek zorundayız. Ancak Türk-İş'te birleşirsek, 1 Mayıs'ı Türk-İş'e kutlarsak, 1 Mayıs'ta devleşeceğiz. Öyleyse gelecek 1 Mayıs için hedefimiz bugünden bellidir. Türk-İş'te birliğimizi pekiştireceğiz. Bağımsız sendikaları Türk-İş'e katacağız. Türk-İş'in eylemlerine tüm gücümüzle katılacağız. 22 Mayıs'ta İstanbul mitinginde sesimizi yükselteceğiz. Türk-İş'i örgüt olarak savunacağız. Bu, yönetimi desteklemek demek değildir. Ancak yönetimi de tanıyacağız. İdeolojik bir taviz vermeden, komünist kimliğimizi saklamadan, örgütsel disipline uyacağız. Örgütü savunan, ilkel, disiplinli komünist muhalefet nasıl olurmuş göstereceğiz. Gelecek 1 Mayıs'ı milyonlarca işçi ve emekçiyle, meydanlarda Türk-İş'e kutlatacağız." (sayı 353, "TKP İstanbul Bölge Komitesi'nin "Bildirisi"nden)

Bu satırların, Ş. Yılmaz'a "gelecek yıl 1 Mayıs'ı kutlayacağız" dedirttikleri gazetede ve 1 sayfa önce söylenmiş kara mizah şaheserleri olduğunu önce bir belirtelim ve kısaca "İşçinin Sesi"ne bir soru yöneltilim:

Siz Türk-İş yönetimini desteklemediğinizi iddia ediyorsunuz ama niye Ş. Yılmaz gibi azılı bir işçi düşmanına "işçi ulusu", "gelecek yıl 1 Mayıs'ı kutlayacağız" dedi vb. tarzında laflar ettiriyorsunuz? Onun demediği ve hiçbir zaman söyleyemeyeceği sözleri Ş. Yılmaz'a söyletmek, daha doğrusu onun adına söyleme gereğini niye duyuyorsunuz?

Aynı bildiride, "Bugüne dek ülkenin görmediği derinlikte bir devrim dalgası dipten kabarıyor", "kısacası ülke hızla devrimci duruma doğru gidiyor" (11 Mayıs) diye laflar eden efendiler, Nisan 1988'de yayınlanan 352. sayıda ise şunları söylüyorlar:

! "Daha devrimci durum gelmeden, birçok gösterge 12 Eylül öncesini geride bıraktı."

! Ya bir de devrimci durum olsa!

! ...Eskiden proletaryanın tüm bilinçli kesimi DİSK'te, geri kesimi ve çoğunluğu Türk-İş'teydi. Şimdi bu geri kesim mücadelenin önünde, öncü konumdadır. Seyrederek, gözleyerek biriktirdiği deneylerin de etkisiyle o, çok kısa süre-

! de kavganın nasıl yapıldığını öğrendi.
! Daha da öğrenecek. Türk-İş renk de-
! ğiştiriyor. Proletarya bu, her şeyi de-
! ğiştirir, koca bir örgütün rengini bile!
! 'DİSK açılmalıdır, Türk-İş'le bu iş ol-
! maz' diyenlerin kafasını da değiştire-
! cektir! Artık Türkiye'de proletaryanın
! ve diğer emekçi kesimlerin kendi için-
! de, ileri-geri diye çok büyük bir fark-
! laşma yok. Hemen hepsi belirli bir
! düzeyin üstünde. Proletaryanın bilinç
! ve kararlılığı devrimci durumdakinden
! kat be kat daha fazla. Mücadele her
! alana yayılmış, grevler, direnişler dev-
! rimci durum düzeyini neredeyse geride
! bırakmıştır. Devrimci durum oluşmadan
! durum buyusa gelen dalga öyle bir dal-
! ga olacaktır ki, önünde duranı ezip
! geçecektir." (Sayı 352, Nisan 1988)

Bu alıntı içinde hemen her cümle birer
teşhir makalesi olacak revizyonist tezleri
dile getiriyor olmasına karşın, biz bir-
ikisine dikkat çekmekle yetinelim.

Örneğin, bir önceki alıntıda, Mayıs a-
yında "hızla devrimci duruma gidildiği"
saptamasında bulunan bu karşı-devrimci-
ler, bir ay öncesi kaleme aldıkları yazıda
böyle bir hızdan söz etmemişler. Görülen o ki, bir ay-
da, istek olan devrimci dalga hızını öyle
bir artırmış ki, yakında devrimci durum
kapıya dayanacak. Kanıtı da, grevler,
direnişler.

Hiç kuşkusuz, bu olgular devrimci du-
rumun oluşmasında önemli faktörlerdir.
Fakat verilen mücadelelerin düzeyi esas
olarak düzen sınırlarını aşmayan türden.
Yani faşist devletin yıkılmasını talep eden
vb. değil. Genel olarak yaşam düzeyini
ekonomik olarak iyileştirmenin yanı sıra,
1980 öncesi mücadele sürecinde elde edil-
miş olan demokratik kırıntılar ve sendikal
örgütlenmede getirilen yeni kısıtlamaların
kaldırılmasına yönelik. Yani, 1982 Anaya-
sasında belli rötüşler. Bunlar bugün SHP
vb.nin de talebi. Hiç kuşkusuz, miting-
lerde işkenceyi reddeden, faşizmi lanet-
leyen sloganlar da atılmakta. Ama bunun
devrim sorunu olduğu belirtilmeyip SHP
gibi hakim sınıf partilerinin sözde reform
talepleri ile araya ayırım koymadan savu-
nulduğu için, reformizmin sınırları aşıla-
mamakta. Bu gerçek bilince çıkartılmadan
atılan birkaç slogan ve emekçi kitlelerin
açlık sınırı karşısındaki feryadının var
olan seviyesini olduğundan farklı göster-
mek, reformizmi devrimcilik diye savun-
maktır ki, bu da sınıfa ihanetin bir baş-
ka türüdür.

T"K"P-"İşçinin Sesi" revizyonistleri 1980'
de yayınladıkları sayılarında bol bol "Tür-
kiye'de 1905 devrimci durumu var" diye
sloganlar atıp keskin devrimci pozlarda
ortalıkta dolanıyorlardı. Görülen o ki, yeni
oluşacak devrimci durum "1917 Ekim Dev-
rimi dönemi gibi" olacağı benzer! Gerçi
şimdilik böyle laflar etmiyorlar ama, yakın-
dır. Hatta 1917 Ekim'inden de ileri bir ult-
ra-devrimci durum olacaktır(!).

Çünkü, Lenin'in belirttiği üzere Rusya
ve hemen tüm ülkelerde proletarya ana-
hatlarıyla ileri, orta ve geri düzeylerde
olmak üzere kategorilere ayrılır. Fakat
böyle bir genelleme artık tarihe karışmış-
tır; çünkü "İşçinin Sesi" Leninizmi bir
üst aşamaya, Yürükoğlu aşamasına yük-
selterek, Türkiye proletaryasının ve emek-
çi kitlelerin kendi içinde ileri - geri diye
ayrılmayacağı, aralarında çok büyük far-
k olmadığı sonucuna varmıştır. Bugüne dek
komünizm adına konuşan hiçbir akım böy-
le "bilimsel" bir saptamada bulunma bece-
risi, daha doğrusu bu boyutlarda bir işçi
sınıfı yağıcılığı yapmamıştı. Bu şeref (siz
şerefsizlik anlayın) "İşçinin Sesi"ne aittir.

Bu hainlere en iyi yanıtı Lenin yoldaş
vermektedir. Biz burada biraz uzun da
olsa bu görüşleri aktararak, "İşçinin Se-
si" gibi sahte "Leninci"ler ile Lenin ara-
sında hiçbir ortak yanın olmadığını gös-
termek istiyoruz.

Şöyle diyor Lenin:

O "Bütün ülkelerin işçi hareketinin tarihi
O gösteriyor ki, sosyalizmin fikirleri en
O önce ve en kolayca, en iyi durumda
O olan işçi katmanları tarafından edinil-
O mektedir. Her işçi hareketinin ortaya
O çıkardığı, işçi kitlelerinin tam güveni-
O ni kazanmasını bilen, kendilerini prole-
O taryanın aydınlatılması ve örgütlenmesi-
O ne adayan, sosyalizmi tamamiyle bilinçli
O edinen ve hatta kendi başlarına sosya-
O list teoriler ortaya çıkaran öncü işçiler,
O esas olarak bunların arasından çıkar...
O Rus işçi hareketimiz de bu bakımdan
O Avrupa işçi hareketinin gerisinde kal-
O mıyor.... Rusya'da da bu "işçi aydın-
O ları" şimdiden vardır. Ve biz onların
O saflarının devamlı çoğalması, onların
O içinden Rusya Sosyal-Demokrat İşçi
O Partisinin önderlerinin çıkabilmesi için
O bütün gücümüzle onların sorularına
O tatmin edici cevaplar vermek zorunda-
O yız....
O Sayıca az olan öncü işçileri, geniş bir
O tabaka olan orta işçiler izler. Bu işçi-
O ler de samimiyetle sosyalizme inanırlar,
O işçi çevrelerinde çalışırlar, sosyalist
O gazeteleri ve kitapları okurlar, ajitas-

O yon çalışmalarına katılırlar ve bir ön-
O ceki tabakadan, yalnızca sosyal-demok-
O rat işçi hareketinin bağımsız yöneticile-
O ri olamayacaklarıyla ayrılırlar....
O Son olarak, orta tabakayı, proletar-
O yanın alt katmanlarının kütlesi izler."
O (Lenin, Toplu Eserler, cilt 4, s.275-
O 276, "Rus Sosyal-Demokrasisi İçinde
O Geriye Yönelik Bir Eğilim")

"Leninizmin Sorunları"nda Stalin yoldaş
da Parti meselesini ele aldığı bölümde Le-
nin'den şunları aktarıyor:

O "Biz, -diyor Lenin- bir sınıfın partisi-
O yiz. Bu yüzden, hemen hemen bütün
O sınıfın (ve savaş sırasında, içsavaş sı-
O rasında bütün sınıfın) bizim partimizin
O önderliğinde hareket etmesi, mümkün
O olduğu kadar yakından bizim partimize
O bağlanması gerekir. Ama kapitalizmde,
O bütün sınıfın, ya da hemen hemen bü-
O tün sınıfın, öncüsünün, yani kendi sos-
O yal-demokrat partisinin bilinç ve eylem
O düzeyine çıkabileceğini düşünmek ma-
O nilovizm ve "kuyrukçuluk" olur. Akıllı
O başında hiçbir sosyal-demokrat, kapi-
O talizmde, sendika örgütlerinin bile (ge-
O lişmemiş kesimlere göre daha ilkel ve
O daha yaygın olan) işçi sınıfının tümü-
O nü ya da hemen hemen tümünü kucak-
O layacak bir güce sahip olmadığından
O kuşku duymamıştır. Öncü ile, ona eği-
O limli kitleler arasındaki farkı unutmak,
O öncünün, gittikçe daha genişleyen öl-
O çüde kitleleri kendi ileri düzeyine yük-

O selme görevini unutmak, sadece ken-
O dini aldatmak, gözlerini bizim görevi-
O mizin genişliğine kapatmak ve bu gö-
O revî daraltmaktır." (age, s.88-89)

İşte, sosyal-emperyalizmin beşinci kolu
"İşçinin Sesi" hainlerine Lenin'in yanıtı
böyle. Bu reziller, en geri işçilere hitap
edip reformculuğu devrimcilik diye satma-
ya çalışan, sendika ağalarının kuyruğuna
takılmayı "sınıf sendikacılığı" diye nitele-
yip propaganda edenler olarak, işçi sını-
fına sadece böyle burjuva görüşler taşı-
makla yetinmiyorlar.

İşçi sınıfını Ş. Yılmaz'ın peşinde saf
tutmaya çağıranlar, "devrim" dediklerinde
neyi kastettiklerini ve proletarya enter-
nasyonalizminden ne anladıklarını da aşā-
ğda aktaracağımız yazılarında gözönüne
seriyorlar. (Bkz. çerçeve içindeki yazı)

İşte budur "İşçinin Sesi" denenlerin
devrimciliği. Burada ortaya koydukları
görüşler, bu hainlerin işçilerin değil ama
sosyal-emperyalizmin sesi olduğunun en
açık kanıtıdır.

Türkiye'nin Babrak Karmal'ı olmaya so-
yunan Yürükoğlu ve yandaşlarının, sosyal-
emperyalizmin beyaz ordusunu "kızılordu"
olarak nitelemeleri bir yana, çok açık ola-
rak sosyal-emperyalistlerin işgalini "dev-
rim"; ve işgalin kırılması karşısında köşe-
ye sıkışan sosyal-emperyalistlerin bozgu-
nunu da "devrime ihanet" olarak adlandı-
maları, en aşağılık bir biçimde sosyal-em-
peryalizme uşaklığın dile getirilmesidir.

Ashında burada ortaya koydukları görüş-

Gerçek anlaşma SSCB ile ABD arasında oldu. Afganistan — Pakistan anlaşması bunun kılıfıdır

KIZIL ORDU AFGANİSTAN'DAN ÇEKİLİYOR

Cenevre'de imzalanan anlaşmaya neresinden baksarsak
bakalım, SBKP yönetiminin emperyalizmle verdiği
uzlaşmanın çerçevesi ve zaman çizelgesi içinde gerçek-
leştiğini görürüz. Kızıl Ordu'nun çekilmesiyle, gerilemekte
olan devrim, karşı devrime daha askeri olarak yenilmeden,
siyasal olarak yenilmiş oluyor.

Afganistan ile Pakistan arasında, Birleşmiş Milletler aracılığıyla yapı-
lan görüşmeler sonuçlandı. 14
Nisan'da bir anlaşma imzalandı.
Sovyetler Birliği ve Amerika
Birleşik Devletleri de bu anlaş-
maya garantör oldular.

Bu anlaşma, özünde, Sovyetler
Birliği, sekiz buçuk yıldan sonra
birşey olmamış gibi Kızıl Ordu'yu
çekemeyeceği için imzalanan
kandırmaçadır. Afganistan'ı tes-
lim etmenin örtüsü olmuştur.

Anlaşmaya göre Afganistan
ve Pakistan birbirinin iç işlerine
karışmayacaklar. Afganistan,
Pakistan'daki mülteciler geri
döndüklerinde vatandaşlık hak-
larının tümünü geri verecek.
Sovyet askerleri 15 Mayıs'tan
başlayarak, yarısı 15 Ağustos'a
kadar, tümü de 9 ay içinde olmak
üzere Afganistan'dan çekilecek-
ler. Sovyetler Birliği ve Amerika,
Afganistan ve Pakistan'ın iç

da zaten gitmeyeceklerini açık-
lamışlardır. Ama bu ne biçim
anlaşma ki, taraflardan birisi
çağırılmadı. Karşı-devrimcilere
bu anlaşmayı geçersiz saymaları
için zemin hazırlandı.

Dördüncüsü, Afganistan'daki
iç savaşa Sovyetler, Pakistan ve
Amerika'nın dışında karşın bazı
ölkeler, anlaşmaya katılmamıştır.
Bunlardan, İran da iki milyon'a
yakın mülteci var. İran, İslam
cumhuriyetini savunan karşı-dev-
rim cephesini desteklemektedir.

Daha da sayılabilir. Bütün
bunlarla da bağlı olarak, ortaya
şu çıkıyor: Kızıl Ordu'nun
Afganistan'dan çekilmesi için
Sovyetler Birliği'yle Amerika
önceden bir işleyiş ve tarih
üzzerinde anlaşmışlar. Dolayısıyla
anlaşma da göstermelik oldu.
Afganistan'ın emperyalizme tes-
lim edilmesine örtü oluşturdular.

Gorbaçov bu anlaşmanın im-
zalanması için Amerika'yla çalıştı.
Sovyetler Birliği, Afganistan'da
Necibullah'ı, Amerika da Pakis-
tan'da Ziya'yı hizaya soktular.
Gorbaçov, Necibullah'ı anlaşma-
dan birkaç gün önce Taşkent'e
çağırıp, anlaşmayı imzalaması
için "ikna" etti. Ziya da anlaşma-
nın imzalanması için ileri sürdüğü
geçici hükümet koşulundan Ame-

rika'nın baskısıyla vazgeçti.

Yani, asıl anlaşma, Sovyetler
Birliği'yle Amerika arasında
çoktan imzalanmıştır. İki ülke
anlaşma için görüşmelere ilk
başta doğrudan katılmadılar, ama
Afganistan ve Pakistan oyun
bozanlık yapmaya kalkışınca,
devreye girdiler. Böylece, imzadan
bir hafta önce imzalanamayacak
gibi görünen anlaşma, önceden
belirlenen tarihte imzalanıverdi.
Sovyetler Birliği, emperyalizm-
le dünya çapında yaptığı uzlaş-
manın bir bedeli olarak Afganis-
tan'dan Kızıl Ordu'yu çekiyor. Bu
dünya devrimine yeni bir ihanettir.

1979'da kendi oportünist yan-
daşlarını, devrimci kadroları kat-
lederek başa getir, devrimi boğ,
binlerce şehit ver, ondan sonra
bunları unut, olacak iş değildir.
Onlar unutulabilir ama komünistler
unutmayacaklardır.

Bugün merkezi hükümet askeri
olarak üstün olabilir ama karşı-
devrimciler de 1979'a kıyasla
askeri olarak ilerdedirler ve Kızıl
Ordu'nun çekilmesiyle her türlü
üstünlük onlara geçecektir. Bu
nedenle, Afganistan ordusunda
görülmede olan taraf değiştir-
menin artma olasılığı da yüksektir.

Merkezi hükümetin, şehirlerin
dışında fazla bir siyasal gücü

yoktur. İktidardaki Afganistan
Demokratik Halk Partisi (ADHP)
de uzlaşmacı bir siyaset izliyor.
Eski gerici Afgan kralı Zakir
Şah'a geçici hükümet kurması
için çağrı bile yaptı. Nisan ayı
başında yapılan seçimlerde, 'ulu-
sal uzlaşma' adına, adaylıkları
yüzde 25'ini karşı devrimci İsl-
amcı güçlere ayırdı.

Afganistan devlet başkanı Ne-
cibullah, yüzüzce, Cenevre'de
imzalanan anlaşmayı Afganis-
tan'ın yaşadığı "en sevindirici"
olay olarak yorumladı. Öte yan-
dan Pakistan devlet başkanı Ziya
ise, küstahça, Necibullah'ın kel-
lesini kaybetmesinin fazla zaman
almayacağını ve karşı-devrimci-
lerin kazanması için gerekli
destegi vereceğini açıklıyor.

Sonuçta, Cenevre'de imzalanan
anlaşmaya neresinden baksarsak
bakalım, SBKP yönetiminin emper-
yalizmle verdiği uzlaşmanın çer-
çevesi ve zaman çizelgesi içinde
gerçekleştiğini görüyoruz. Kızıl
Ordu'nun çekilmesiyle, gerile-
mekte olan devrim, karşı devrime
daha askeri olarak yenilmeden,
siyasal olarak yenilmiş oluyor.

Bu yenilginin sorumlusu,
SBKP'nin, emperyalizme teslimi-
yete kadar varan sosyal demok-
ratlaşma çığışdır.

ler üzerine onlarca sayfa teşhir yazısı yazılabilir. Biz şimdilik, "İşçinin Sesi" denen hainlerin birkaç kaba tutarsızlığını sergilemekle yetinmek istiyoruz.

Örneğin:

- "Bu yenilginin sorumlusu, SBKP'nin, emperyalizme teslimiyete kadar varan sosyal-demokratlaşma çizgisidir" denilerek SBKP ve SSCB yöneticileri burjuva kampta görülürken, böyle "önder"lerin önderliğinde bir kızıldordunun ve bu ordu desteğinde bir "devrim"in olabildiğini ileri sürmek ne anlama gelmektedir?
- "Gorbaçov bu anlaşmanın imzalanması için Amerika'yla çalıştı. Sovyetler Birliği Afganistan'da Necibullah'ı, Amerika da Pakistan'da Ziya'yı hizaya soktu"

diyerek, burada çok açık bir efendi-uşak ilişkisi olduğu belirtilirken, ve yine:

"1979'da kendi oportünist yandaşlarını, devrimci kadroları katlederek başa getir, devrimi boğ, binlerce şehit ver, ondan sonra bunları unut, olacak iş değildir"

diyerek eli kanlı bir oportünist olduğunu söyledikleri SBKP ve SSCB'den hangi devrimci sorumluluk bekliyorlar?

Biz Bolşevik Partizan No 40'ta yer alan "İşçinin Sesi'nin Maoculuğu, ya da Bukalemunluk Üzerine" başlıklı yazımızda yaptığımız alıntılarla "İşçinin Sesi'nin "Sovyetler Birliği ve dünya komünist hareketinin hızla evrim geçirdiği" tespiti üzerinde durarak, bu evrimin ne zaman başladığını sorduktan sonra, Yürükoğlu efendiden alıntı yapmıştık.

R. Yürükoğlu "İşçinin Sesi" No 338'de yayınlanan bir yazıda, SBKP'nin "Lenin'in ölümünden sonra giderek hızlanan bir biçimde Marksizme ihanet etti"ği değerlendirmesini yaparak sonuçlar çıkartıyordu.

Yani "İşçinin Sesi"ne göre, SBKP/B, Lenin'den sonra hızlı bir biçimde Marksizm-Leninizmden sapıp, proletaryaya ters işler yapmıştı; bir başka deyişle, olumsuzluk Gorbaçev'le başlamıyor, Stalin'le başlıyordu.

O zaman bu nasıl sosyalizm? diye sormak hakkımız değil mi?

Yozlaşmış, "hızla evrim geçiren" bir Komünist Partisi ve devletten sen nasıl kızıldordu örgütleyip, devrimi ihraç etmesini beklersin?

Eğer Afganistan'dan sosyal-demokratlaşan çizgi sahipleri beyaz ordularını çekmeseydi; bu çizgi ve bu örgüt-devlet yapısı ile proleter enternasyonalizminin gereği olan işler mi yapacaklardı? Vb.vb.

Bu sorular daha da uzatılabilir ama biz

gereksiz diyerek kesiyoruz. Ama "İşçinin Sesi" sayı 352'de adı geçen bölümü okuyan herkes, daha nice revizyonist mantık ürünü saptamaları açığa çıkartıp, "İşçinin Sesi" hainlerini bulundukları her alanda devrimci bir teşhir bombardımanına tutmalıdır. Bu olmadan da, bu bukalemunları tecrit etmek kolayca olacak bir iş değildir.

Daha önce de değindiğimiz gibi, Lenin sonrası "SBKP ve dünya komünist hareketinin hızla Marksizme ihanet ettiği" sonucuna varan ve bugünkü Gorbaçev önderliğindeki karşı-devrimci sosyal-emperyalist kliği "sosyal-demokratlaşma" ile adlandıran "İşçinin Sesi" revizyonistleri, görülen o ki, henüz Sovyetler Birliği ve SBKP'den umudu kesmiş değillerdir.

Örneğin Gorbaçev'in hazırladığı "XIX. Parti Konferansı" öncesi "İşçinin Sesi" No 354'te kaleme aldıkları bir yazıda, "Gorbaçov'a karşı muhalefet eden ve oldukça güçlü olan komünist muhalefet"in varlığından söz edip, istatistiki güç dengesi veriler(!) yayınlamaları tavırlarını ortaya koymaktadırlar. Bu hainlere göre, "komünist muhalefet" Ligaçev önderliğinde olan kesimdir. TB"K"P'li H. Kutlu ekibi Gorbaçev kliğinin borazancılığını yaparken, "İşçinin Sesi" de kendine bir efendi bulmuşa benzer. Bu da bir başka karşı-devrimci hain olan Ligaçev'tir.

SONUÇ:

"İşçinin Sesi" adlı, işçi sınıfı içinde Rus sosyal-emperyalizminin yeminli uşak ve ajanı karşı-devrimciler, bugün işçi sınıfını sendikal alanda Ş.Yılmaz, siyasi parti olarak Yürükoğlu ve uluslararası düzeyde Uluslararası Komünist Hareketin önder adayı(!) Ligaçev'in kuyruğuna takarak karşı-devrim bataklığına çekme uğraşını aralıksız sürdürürken, o bataklık içinde tek başlarına boğulduklarını görecekleri günler fazla uzak değildir.

İşçi sınıfının gelişen kendiliğinden hareketi reformizm ve revizyonizm zincirini Bolşevizmin balyozu ile parçalayıp, Marksizm-Leninizm bilimi ile daha yoğun yüzyüze gelerek onu eylem kılavuzu edindiği ölçüde; ne "İşçinin Sesi" ne TB"K"P, ne legal Marksizm ve ne de çeşitli renk ve cinsten oportünist-revizyonist akım artık bu sınıfı ve emekçi kitleleri bugün olduğu gibi zehirleme olanağı bulamayacaklarından öte, sınıf tarafından da süpürülüp bir kenara atılacaktır.

Bunun gerçeğe dönüşebilmesi için ise Bolşeviklerin sınıf içinde her renkten revizyonist oportünist akımın teşhir ve tecridine hız verebilmesi için sınıf içinde

(Devamı s. 55'de)

OPORTÜNİST »GENEL GREV« ÇAĞRI- LARI VE KİTLE KUYRUKÇULUĞU

"İşçinin Sesi" hainleri işçi sınıfı içinde sosyal-emperyalizmin beşinci kolu faaliyetlerini işçi sınıfı ve özellikle Türk-İş ağalarına yağcılıkla koordineli bir şekilde layıkıyla yerine getirme çabası gösterirken, işçi sınıfı adına konuşan ve ona oportünist-revizyonist düşünceleri taşıyan başka akımlar boş mu duruyorlar? Tabii ki hayır...

Bu akımlardan özellikle üçü, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında merkez yayın organları aracılığıyla önlerine koydukları çok önemli bir "görev"i bizlere ve Türkiye işçi sınıfına sundular. Bu görev: GENEL GREVE HAZIRLIK'tır. Ve bu hazırlık içinde de birincil görev, "Genel Grev Hazırlama Komiteleri"nin kurulmasıdır.

Evet, bugün "İşçinin Sesi" gibi karşıdevrimciler Türk-İş ağalarına 1989'da Taksim alanında 1 Mayıs kutlatma hazırlığına şimdiden başlamışken, bazıları da "İşçinin Sesi'nden neyimiz eksik, biz daha iyi şeyler hazırlarız" düşüncesiyle olsa gerek, bir "Genel Grev" hazırlamak için kolları sıvamış(!) bulunuyorlar.

1988 Mart sayısında "TKP/ML-Hareketi" yayın organı "İleri", "Genel Grev ve Örgütlenmesi" başlığı ile; Nisan sayısında "Ekim" dergisi "Siyasi Durum, İşçi Hareketi ve Genel Grev" başlığı ile; ve "TDKP'nin merkez yayın organı "Devrimin Sesi" de Nisan sayısında "Türk-İş Mitingleri ve Genel Greve Hazırlık" ve Mayıs sayısında da "Türk-İş'in 'Diyalogu' ya da Genel Direniş Yolu" başlıklı yazılarıyla bu konuya ilişkin olarak dağarcıklarında ne varsa ortaya döküverdiler.

Biz önümüzdeki yakın dönemde Genel Grev ve genel olarak oportünist-revizyonist akımların genel greve yaklaşımlarına ilişkin görüşlerimizi daha kapsamlı olarak ortaya koyacağız. Ancak burada bir ilk tavır ile okuyucunun konuya dikkatini çekmek ve sözünü ettiğimiz yayın organlarının ilgili sayılarını da inceleme temeline, geline yerde bu oportünistlerin nerelere kadar vardığını göstermek istiyoruz. Adı geçen yazılar incelendiğinde görülecektir ki, bugün sınıfa ihanet sadece "İşçinin Sesi" hainlerinin yaptığı gibi Şevket Yılmaz kuyrukçuluğu ile değil, "Genel Greve hazırlık" çağlıkları ar-

dına gizlenip Türk-İş kuyrukçuluğu tarzında da sözkonusudur.

Son dönemde bir dizi miting ve toplantıda Genel Grev şiarının atılır hale gelmesi bağintısında biz 1 Mayıs 1988 tarihli BP 42'de şunları söylemiştik:

"Bugün bıçağın kemiğe dayandığı noktaya gelen işçi sınıfı tabandan sendika ağalarını öyle bir sıkıştırmaktadır ki, Türk-İş'in başındaki düzen köpeği sendika ağaları 1 milyon işçiyi kapsamına alan eylemleri yapma yönünde kararlar almak zorunda kalmaktadır.

"İşçiler Elele/Genel Greve!", "Genel Grev Hakkımız/Söke Söke Alırız!" sloganları Türk-İş'in toplantılarını çınlatmaktadır. Ekonomik talepleri elde etmek için —yalnızca bu amaçla sınırlı— ve düzen çerçevesi içinde bir Genel Grev'i Türk-İş'in sendika ağası yöneticileri bile yüksek sesle telaffuz etmek zorunda kalmaktadırlar.

Açıktır ki, salt ekonomik taleplerle ve zamanı sınırlı bir genel grev, hakim sınıfların düzenine fazla zarar vermeyen, düzeni kökünden sarsmayan bir eylem olarak ortaya çıkacaktır. Ama böyle bir eylem bile işçi sınıfının muazzam gücünü göstereceği ve işçilere bu güç hakkında somut bilgi vereceği için, hakim sınıflar açısından yine de —gerçek Leninist anlamda düzene saldırı, onu yıkmanın temel araçlarından biri olan genel grev gibi olmasa da— korkutmaktadır. Yani sınırlı ekonomik taleplerle yürütülecek birkaç saatlik ya da günlük bir genel grev bile gerçekte Türk-İş'in sendika ağalarının istedikleri bir eylem değil, çok zorlandıkları durumda tabanı kaybetmemek için başvurabilecekleri bir araç durumundadır.

Bunu işçilere anlatmak; onları sendika ağalarının, bu işçi düşmanlarının oyunları konusunda uyarmak komünistlerin görevidir.

Biz böyle bir görev tespitini önümüze koyarken, yazımızın devamında şu olgu tespitinde de bulunmuştuk:

"İşçi sınıfının 1988 1 Mayıs'ı öncesinde 1980-1984 arası büyük suskunluk; faşist zorbalıkla elde edilmiş mezar sessizliği durumuyla karşılaştırıldığında kabaran mücadelesinden sözedildiğinde,

bu mücadelenin şu andaki durumunun abartılmadan doğru tespitler yapılmasının büyük önemi vardır.

Açıktır ki bu yeniden yükselmeye başlayan, gelişmekte olan işçi sınıfı hareketi bugün henüz düzen sınırları içinde olan; ve henüz sendika ağaları üzerinden hakim sınıfların kontrolü altında olan; iktidar sorununu gündeme koymamış olan bir harekettir.

Açıktır ki bu hareket, boyutları itibarıyla da mesela bir Şili'deki, bir Güney Afrika'daki işçi sınıfı hareketi ile karşılaştırıldığında, o güçte olan bir hareket de değildir. Ama yıllardır süren sessizliği yırtmış olan, "Ben varım"ı yüksek sesle bağırarak, gelişmeye başlamış olan, giderek mücadele biçimleri çeşitlenen, militanlaşan bir hareket.

Yeni bir mücadele döneminin ilk habercilerini yola çıkarmış; ordu birliklerini mücadeleye sürmeye hazırlanan görünümde bir hareket." (s.24)

Bizlerin bu görüşleri ortaya koyduğu anda, adı geçen üç akım da yazının başında aktardığımız ilgili yazılarında kendilerince olgu tespitleri yaparak görev belirlemektedirler. Bizim geçmiş sayı BP'lerde ortaya koyduğumuz görüşler ile bu üç akımın yazıları karşılaştırıldığında görülecektir ki, hem olgu tespiti ve hem de önümüze koymamız gereken görev bağıştınsında tamamen farklı şeyler söylenmektedir.

OPORTÜNİZM VE SAHTE OLGU TESPİTLERİ

Biz, işçi sınıfının bugünkü mücadele düzeyini "yeni bir mücadele döneminin ilk habercileri" olarak nitelerken, her üç akım da —özellikle "TDKP" ve "TKP/ML-Hareketi"— bir bütün olarak sınıfın düzene yönelik hareketi gibi ele alıp yorumlamaktadırlar. Bunun bir sonucu olarak da, ne olduğu belirsiz bir "Genel Grev"i "faşizmi püskürtme"nin ("Devrimin Sesi" Sayı 64, s.3) bir aracı olarak örgütlemeyi önlerine görev olarak koymaktadırlar. Yine bunun gereği olarak özellikle "İleri" ve "Devrimin Sesi" yazarları bugünden "Genel Grev Hazırlık Komiteleri"ni kurma direktifini veriyorlar.

Böyle bir görev tespiti yapanlara, halkın deyimiyle, "Cin olmadan adam çarpmaya kalkanlar" denebilir, başka bir şey değil.

Bu yazılarda ortaya konan görüşlerde ortak yanlar, özellikle "olgu tespiti" adı-

na en koyu sübjektivizm, kendiliğindencilik ve kitle kuyrukçuluğunun sergileniyor olmasıdır.

Her üç akım da pratikte genel greve hazırlanmak için işçi sınıfına çağrı yaparken, çıkış noktası olarak Türk-İş'in "genel grev kararı"nı alıp, Türk-İş çaparisine saldırıp oltaya takılan istavrit tavrı sergilemektedirler. Çünkü yapılan çağrılarda; Türk-İş'in aldığı kararı uygulamaya zorlamak, yaparlarsa iyi olur, yapmazlarsa teşhir olur tavrı sözkonusudur.

Örneğin, sübjektivizm bataklığından hiçbir zaman kurtulamayan ve her çılgık atışında daha da derine batan TD"K"P "Devrimin Sesi"nde şunları söylüyor:

"Bugünkü işçi hareketi nereye gidecektir? Bunu büyük ölçüde belirleyecek olan, şu anda ve esas olarak komünistlerin, devrimcilerin ve sınıf bilinçli işçilerin enerjileri, mücadele azim ve cesaretleridir. İşçi hareketi bugün, devrimci örgütleri ve mevcut çalışmaları her zamankinden fazla aşmış bulunuyor. Komünist parti ve devrimci hareketler, mevcut hareketin çok gerisinde bulunuyorlar. Bu gerilik hızla aşılmalıdır. Bu geriliği aşmanın, yüzlerce, binlerce işçiyi devrime, komünizme örgütleyip taze güçlerle partiyi ve işçi sınıfı hareketini besleyip güçlendirmenin; enerjik bir çalışmayla bütün işçi sınıfını kucaklayıp, direnişlere doğru sürüklemenin koşulları vardır ve her zamankinden de daha olgundur. İşçi sınıfı hareketinin bundan yararlanamaması tamamen yeteneksizlik olacaktır. Bugün, reformizm ve parlamenterizm hala geniş işçi kitlelerini oyalayabiliyorsa, bu tamamen devrimci hareketin geriliği, enerjisinin zayıflığı ve yetenek eksikliğindendir." ("Devrimin Sesi" 64, s.2)

Bu satırlar sübjektivizmden de öte, kendiliğindencilik ve kitle kuyrukçuluğunun da en iyi kanıtlarıdır. İşçi sınıfının durumunu abartmanın ötesinde, sınıfın mücadele düzeyini komünistler ve devrimcilerin de ilerisinde göstererek, kendi kuyrukçuluğunu herkese maletme tavrı sergilenirken, yağcılıkla ukalalık birarada sergilenmektedir.

Türk-İş yönetiminin yapacağı varsayılan bir genel grev üzerine hesap tutup, bundan kendi adlarına yararlanma planları yapanlar, aslında Türk-İş'ten gerçekten bir genel grev bekleyerek, "Nasıl olsa Türk-İş önderlik edemez, bu işi biz üstümüze alalım" iddiası ile, bugün bir genel grevi pratik olarak örgütleme çağrısı yapıp, sözde "Genel Grev Örgütleme Komiteleri" kurma girişimleri yaparak, gerçekte Türk-İş kuyrukçusu olduklarını is-

patlamaktadırlar. Henüz doğru düzgün bir fabrika hücresi —haydi hücreleri diyelim — kuramamış, kimi çevre, kimi "hareket", kimi de sınıfın mücadelesinin gerisinde olduğunu söyleyen tabela "Komünist Partisi" olan bu üç akım, kime güvenerek milyonlarca emekçiye pratik olarak genel greve çağırıyorlar?

Her biri nicelik olarak 1980 öncesine göre daha zayıf, henüz yeni yeni Türkiye'de tekrar örgütlenme çabası içindeyken, kim ve nasıl bu genel grevi hazırlayıp önderlik edecek? (*)

Bu sorular daha da uzatılabilir. Dolayısıyla Genel Grev konusunda en az "İşçinin Sesi" kadar palavracı konumda duran bu oportünistler, görüleceği gibi, "Türk-İş ağaları yapmaz ama" diye diye Türk-İş'ten bir genel grev bekleyip, bu beklentinin bir sonucu olarak hayali genel grev örgütlenme komiteleri oluşturma türünden bir uğraş içine girmişlerdir.

Bu satırları okuduktan sonra oportünistlerimiz isyan edip, "Biz Türk-İş'ten genel grev beklemiyoruz. Yazılarımızda bunu açıkça söylüyoruz" deseler de bu böyledir.

Burada üzerinde durmak istediğimiz iki önemli nokta vardır. Bugün öne çıkartılıp, revizyonist-oportünist sahte genel grevcileri teşhir ve tecrit etmek için belirleyici öneme sahiptir.

OPORTÜNİZMİN GENEL GREV ANLAYIŞI

Genel grev nedir ve Leninist yaklaşım nasıl olmalıdır?

"İleri"nin bu soruya yanıtı şudur:

"Her grev eylemi gibi genel grev de, proletaryanın burjuvaziyle ekonomik ya da politik talepler veya her ikisiyle birden çatışması, çarpışmasıdır. Genel grevde temele ilişkin farklılık, bu çatışmanın ülke çapında, tüm bir sınıf

(*) 12 Eylül öncesinde de TKP/ML Hareketi ve TD"K"P genel grev çağrıları yapmış, TKP/ML Hareketi o dönem bunun özleştirisini yapmıştı. TD"K"P ise bugün de o çağrısını savunmakta ve o dönemki tek eksikliği, genel grevin örgütlenmesi olarak görmektedir. Burada vurgulamak istediğimiz, o günkü gücü ile bunu yapamamışken bugün bu örgütlenmeyi nasıl yaratacağıdır. Geçmiş tavırları konusunda da ileride tavrı takınıp, o günden bu yana bir arpa boyu ilerlemediklerini kendilerine de göstereceğiz.

olarak patronlar sınıfı ve onların devleti ve devlet kurumları karşısına dikilmek olmasıdır, sınıfın kollektif gücünü göstermesidir." ("İleri", Mart 1988, s.10-11) "Türk-İş ağaları genel grev kararını aldılar. Ama Türk-İş, gerek yapısı, gerekse başına ağaların ve bürokratların çöreklenmiş olması nedeniyle aldığı grev kararını uygulayamaz.

Burada bir noktanın altı çizilmelidir. Türk-İş'in eylem planının yaşam bulması için, işçi sınıfının dayatması, eylemliliği şarttır. 'İş'in süreli ya da süresiz durdurulması' eylemi genel grevin kendisidir. Böylesi bir genel grev için yapılması gerekenleri anlattık. (Anlattıkça daha da battınız! -BN) Bu bağlamda genel grev şiarı bir eylem şiarıdır." (agy, s.12)

Evet, "İleri"ye göre hem propaganda, hem ajitasyon ve hem de eylem şiarı olan "genel grev" budur işte! Hem de o an için akla gelen yarım sayfa dolusu talep ileri sürülerek yapılacak bir genel grev!

"Devrimin sesi" ve "Ekim" ise herhangi bir tanım yapma gereği duymadan, genel grev lafını tekrarlayıp durmaktadırlar.

Ancak, ister tanımlı ister tanımsız olsun, bu üç akımın da genel grevi oportünizmin, yani belirsizlik ve belkemicsizliğin genel grevidir. Sadece adlandırma değil, önlerine koydukları görevler ve ulaşmak istedikleri hedefler temelinde de bu üç akım Marksizm-Leninizmin ırzına geçme sevdasında olan safkan sahtekarlardır.

LENİNİST GENEL GREV NEDİR?

Biz Mayıs sayımızdan başta aktardığımız alıntıda çok açık bir şekilde vurguladık. Şöyle ki: Türkiye'de sınıfın baskısı sonucu, salt ekonomik taleplerle ve zamanı sınırlı bir genel grev yapılabilir. Ama bu, düzen sınırları içinde olan, düzeni hedeflemeyen bir genel grev olur. Fakat böyle bir eylem bile hakim sınıfları korkutmaktadır. Çünkü sınıfın ortak eylemliliği onun muazzam gücünü açığa çıkartmaya hizmet eder.

Böyle bir genel grev, kelime anlamında ve yüzbinlerin katılacağı bir eylem, çalışanların genelini kaplayabilecek bir eylem olması anlamında, sadece bu anlamda bir genel grevdir. Bunun en tipik örneği, İtalya'da sıkça yaşama geçirilmektedir. Örneğin birkaç saat ya da bir gün için bir ya da birkaç ekonomik talep doğrultusunda ya da düzen çerçevesi içinde olan bir

siyasi talep doğrultusunda bu tür genel grevler yapılmaktadır.

Böyle bir genel grev Türkiye'de yapılmaya kalkılırsa dahi, gelişimi ve sonuçları kesinlikle İtalya vb.deki gibi olmayacaktır, olamaz. Fakat bu eylem biçimi, Marksist-Leninistlerin Lenin'den devraldığı Leninist Genel Grev değildir. İşte oportünistlerimizle bizler arasındaki temel ayrıklardan biri budur.

Özellikle "İleri" ve "Devrimin Sesi", pekçoğu devrim sonucu elde edilebilecek talepler olan bir dizi talep ileri sürüp, İtalya tipi bir "genel grev" ile "faşizmi püskürtme" sevdasındadırlar.

"Ekim" ise kendi içinde daha tutarlıdır. Ve reform talepleri doğrultusunda çağrı yapıp, bu grev içinde sınıfı eğitip kendisi de devrimci istemleri kitlelere götürme niyetindedir.

Fakat ister reform talepleri isterse "ekonomik-demokratik" vb. taleplerle olsun bu genel grev, "İleri"nin iddia ettiği üzere, "her grev eylemi gibi" bir eylem süreci mi yaşayacaktır?

"Devrimin Sesi"nin Türk-İş ağalarına attığı tarzda, yani işçiler resmigeçit yapıp faşist devlet seyir mi edecektir?

Açıkça soralım: Çok sayın baylar ve bayanlar, ne tür olursa olsun, sizin hayali "genel grev"inizde şiddetin yeri nedir?

Her üç oportünist akımın çok bilmiş ve Marksist-Leninist kitapları okumuş, 1905 Rusya Devrimi dahil, Lenin'i de okumuş yazarları! Akla gelen her zırvayı yazıyorsunuz da, Genel Grevin gölgesi olan, hele hele Türkiye gibi genel grevin en sınırlısının bile yasal olarak yasak olduğu Türkiye'de şiddeti nasıl es geçiyorsunuz?! Bunu neyle izah edeceksiniz, merak ediyoruz doğrusu.

Sizler ki, genel değil bölgesel bir grev olan 15-16 Haziranları ve Tarih'leri yaşamış, özelde de 12 Mart ve 12 Eylül cuntalarının, genelde de bir bütün olarak faşist T.C. devletinin faşist terörünü yaşamış ve yaşamakta olan insanlar olarak; faşist terörün ne olduğunu ve bunun alternatifinin de devrimci şiddet olduğunu bilmek zorundasınız.

Yazılarınızın yayınlandığı dergiler legal basın organları olmayıp, hakim sınıfların denetiminden uzak illegal merkez organlarınız olmasına rağmen, nasıl oluyor da bir genel grev çağrısı yapmanıza, genel grev örgütleme komiteleri önermenize karşın, en azından bu komitelerin hazırlığı içinde barikat savaşlarına da hazırlanmayı hedefleyen tek bir çağrı yapılmıyor?

Bunun bir tek açıklaması olabilir: Revizyonizmin batağına batmış olan sizler, genel grevi gerçekte Türk-İş'in düşündüğü çerçevede, düzene karşı olmayan bir eylem olarak kavıyorsunuz. Genel grev için gerçekte umudunuz Türk-İş'tir! Çok keskin ajitatif laflarınız, kuyrukçuluğunuzu perdeleme işlevine sahip palavralardır. Silahsız, şiddetsiz "genel grev" komiteleri önderliğinde(!) "faşizmi püskürtmek" istiyorsunuz. Objektif olarak sizlerin genel grev faaliyetiniz; propaganda ve ajitasyonunuzdan anlaşılan budur.

1905 devrimi ve öncesini değişik bağın-tılarda ele alıp irdeleyerek sonuçlar çıkaran Lenin ve Bolşevikler kesinlikle sizler gibi davranmıyor. Bunu bir sonraki geniş yazımızda tek tek belgelerle sizlere göstereceğiz. Ve yine Komünist Enternasyonal üyesi pekçok komünist partisi, zaman zaman yaşama geçirdikleri ya da önderlik ettikleri genel grevlerle Leninist yaklaşım içinde elde silah çatışarak, barikat savaşları ile genel grevleri başarıyla sonuçlandırmak için can bedeli çaba harcamışlardır.

Lenin, bizlerin genel grev adını verdiğimiz ve nitelik olarak diğer grevlerden farklı olan grev türüne "politik kitle grevi" adını verirken, bunu "İleri" gibi nitelemeyip, devrimci ayaklanmanın arifesi olarak tanımlamaktadır. Bir başka ifadeyle, Leninist anlamda bir genel grev, devrim fitilini tutuşturana ateştir.

Lenin, 1905 ayaklanmasına yolaçan genel greve varıncaya kadar, pekçok sanayi merkezinde önce tek tek grevlerde nasıl bir artış olduğunu, bunları Moskova, Petersburg gibi kentlerde gerçekleştirilen "politik kitle grevlerinin" izlediğini (yani bölgesel siyasal grevler) ve sonunda bu bölgesel grevlerin nasıl ülke genelini kaplayan genel bir politik kitle grevine dönüştüğünü uzun uzun anlatmaktadır.

Ve yine Lenin, bu grevlere çarın silahlı güçlerinin -özellikle Kazakların- nasıl saldırıp, onlarca işçinin katledildiğini ve bu saldırılar üzerine işçilerin kendilerinin barikatlar kurmaya, askeri silah depolarını basıp silahlanmaya, beyaz ordu içindeki bir kısım askerin nasıl grevcilerin safına geçerek savaşmaya başladığını, böylece bir genel grevin ayaklanmaya dönüştüğünü somut verilerle bizlerin önüne ders çıkaralım diye koymaktadır.

Daha da detaylandırılabilir Rusya ve diğer ülkelerdeki genel grev deneyimleri bizlerin önüne şu sonuçları koymaktadır:

+ Politik kitle grevi de denen genel grev, devrimci şiddet ile karşı-devrimci saldırının karşı karşıya geldiği; proleter sınıfın

diğer emekçi sınıflara da önderlik ederek; karşı-devrime karşı tüm güçlerin seferber edildiği, dolayısıyla nitelik olarak diğer grevlerden farklı bir mücadele biçimidir. Bu fark; karşı-devrimin silahlı güçleri karşısında proletaryanın silahlı güçlerinin yaratılması, binlerin silahlandırılması ve barikat savaşlarına vb. sürülmesi demektir.

+ Böyle bir genel grev, devrimci durumun olgunlaştığı, devrim anının gelip çatığında bolşevik tarzda örgütlenmiş bir proletarya partisinin önderliğinde gerçekleştirilir ve güçler dengesi devrim güçleri yönünde ağır basarsa bir devrimci ayaklanmaya dönüştüğünde devrimle sonuçlanabilir. Eğer önderlikten yoksun bir genel grev söz konusu ise, sınıfın kendiliğinden hareketi, kaçınılmaz olarak, ondan daha iyi örgütlenmiş olan düşman karşısında —mevzii başarılar sağlasa da— yenilmeye mahkumdur.

+ Leninist genel grev örneğinin bize öğrettiği bir diğer husus da, grevin taleplerinin çok sınırlı sayıda temel talebi içermesine karşın, doğrudan düzeni hedefliyor olması, çarpıcı talepler için harekete geçen emekçi kitlelerin devletle yüzyüze gelmesini kaçınılmaz kılması ve o talepler uğruna en geniş emekçi kitlelerin devletle çatışmayı göze almasıdır. (Bu konuda da özellikle "İleri" ve "Devrimin Sesi"nde ortaya konan tezler, tam da onların oportünist niteliklerine uygundur.)

İşte komünistlerin genel greve yaklaşımı anahatlarıyla bunlardır.

Bugün görülen o ki, oportünist-revizyonist akımların bir bölümü Toros dağlarına gerilla savaşına yönelirken —kime karşı allah bilir!—, bir kısmı da Türk-İş ağalarının yapmasını bekledikleri sözde genel grev ile "faşizmi püskürtme" sevdasına kaptırmıştır kendisini.

"TKP/ML Hareketi" parti olmadığına üzülerek, kafasında planlayıp düşünde gördüğü bir genel greve önderlik yapma planları yaparken;

"TDKP" en hızlı "önder" olarak bir kez daha sahnenin orta yerine sıçramış genel grev tiyatrosu oynayan 3. sınıf aktör pozlarında çığlıklar atmakta;

"Ekim" denen çevre de en uyanıkları olarak, talepleri sadece reform olan ve ileride devrimci atılıma hizmet edecek bir genel grevi işçilerin yapmasını beklemektedir. Ve "Ekim" "Komünist partisi" olunca inşallah(!) sınıfa önderlik ederek günü gelince devrimi yapacaktır.

Aslında her üç akımın da genel grev hazırlayacak güçleri olmadığı gibi, Mark-

sist-Leninist bir perspektifleri de olmadığından, saçma sapan lafları Marksizm-Leninizm diye piyasaya sürüp yeldegirmenlerine saldıran Don Kişotlar olarak sadece ve sadece ulaşabildikleri ölçüde işçi sınıfına oportünist-revizyonist zehirlerini taşıyan iflah olmaz idealistlerdir, hepsi bu...

SONUÇ :

Oportünist-revizyonist akımların "işçici" görünen kanadı içinde yeralanların bir bölümü, sınıf yapıları gereği belli ortak noktalarda birleşmiş bulunmaktadır.

12 Eylül sonrası özellikle yurtdışında ortak "anti-Cunta" eylemleriyle faşizmi cunta ile sınırlama ve "düşmanımın düşmanı dostumdur" mantığıyla devrimci/karşı-devrimci ayrımı yapmadan kof eylemler örgütleyenler, bugün de işçi sınıfının kendiliğinden ve düzen sınırları içindeki sendikal hareketinin kuyruğuna takılma; yani kitle kuyrukçuluğu ve sendika ağalarına kuyrukçuluk ve sınıfa yağcılık noktalarında birleşmiş bulunmaktadır.

"İşçinin Sesi" hainlerinin "En büyük işçi sınıfı, başka büyük yok" çığırkanlıkları ve sübjektivizm şaheseri sahte olgu tespitleri ile, TD"K"P'nin "sınıfın hareketinin devrimcileri aştığı" iddiaları arasında özde hiçbir fark yoktur.

Yine "İşçinin Sesi"nin 1 Mayıs 1989'da Türk-İş önderliğinde yüzbinleri meydanlarda 1 Mayıs'ı kutlamaya çağırması ile, "TDKP", "TKP/ML Hareketi" ve "Ekim" in milyonlara genel grev yaptırıp "faşizmi püskürtme"(!) girişimleri arasında öze ilişkin hiçbir fark yoktur.

Hiç kuşkusuz tümünün ortak özelliği, Marksizm-Leninizmi revize edip, idealist burjuva görüşleri Marksizm-Leninizm diye satma çabaları, yani burjuva akımlar olmalarıdır.

Biz, çeşitli renk ve cinsten bu burjuva baylara, gece gündüz yağcılık yaparak methiyeler düzerek ihanet ettikleri işçi sınıfının saflarında yeralan bir bolşevik işçi yoldaşın Bolşevik Partizan'da yayınlanan mektubundan belli bölümler aktararak sözlerimizi şimdilik kaydıyla noktalayalım:

"Çeşitli oportünist ve revizyonist grup ve partiler ile onların güdümündeki legal 'sol' basına detaylı bakıldığında kendiliğindenci hareketlerin önünde nasıl secdeye kapandıklarını, değişik renk ve yapılarda olsalar da aynı koroda şarkı söylediklerini görmek hiç zor değil. Gerek adı geçen "basın", gerekse de burjuva basını izlendiğinde ve bunlarla yetinilirse, Türkiye'de devrimci mücadele- (Devamı s. 55'de)

MEYDAN SAVAŞI OLARAK GREV

Bu sayımızda okuyucuya, bir dönem Kızıl Sendikalar Enternasyonalı Genel Sekreteri olan Alexander S. Losowsky'nin "MEYDAN SAVAŞI OLARAK GREV" başlıklı, 1930'un başlarında verilen dört konferans konuşmasından derlenmiş broşürünü tanıtmak istiyoruz.

Broşürün kısa bir özeti olan bu yazımızda, broşürün hiç şüphesiz içinde yaşadığımız dönemde de önemini yitirmeyen tarihi bilgilerini ve temel tezlerini destekleyen, daha da geliştiren grüşlerini aktarmadık. Ana tezleri, bütün ülkelerdeki grev savaşımı için can alıcı öneme sahip ilkeleri öne çıkarmayı,—ilk öğrenilmesi gerekenler bunlar olduğu için— daha yararlı gördük.

Bu yazımızda bir özetini vermeye çalıştığımız ilkeler, bütün ülkelerdeki işçi hareketinin grev savaşımının başarıyla yürütülmesinde gerekli, genel geçerliliğe sahip ilkelerdir.

Türkiye işçi sınıfının, özellikle sınıf bilinçli işçi militanların bu ilkeleri özümlemeye ve özel şartlara uygulamada zorunlu olan biçimsel değişiklikleri gözönünde bulundurmaya ihtiyacı vardır.

İşçi hareketinin en küçük bir grev savaşımındaki başarısı için bile yalnızca doğrudan elde edilen kendi deneyimi değil, ama aynı zamanda diğer ülkelerdeki işçi hareketinin —zaman açısından geçmişte kalmış olsalar da— genelleştirilmiş deneyimlerinin bilgisi öğrenilmek, kavranılmak zorundadır.

SİYASET VE EKONOMİ

Birinci Konferans: 6 Şubat 1930'da verildi

Losowsky, "İktisadi Savaşlar ve Taktiğimiz" ana başlığı altında dört konferans veriyor: 1- Siyaset ve Ekonomi, 2- Meydan Savaşı Olarak Grev, yani Grev Hareketinin Yönetilmesinde Savaş Biliminin Kullanılması, 3- Grev Stratejisi ve Grev Taktiği, 4- Grev, Ayaklanma ve İktidar İçin Savaş. Losowsky, konferansının hemen başında: "İktisadi savaşların işçi sınıfının genel savaşımından soyutlanamayacağına" (s.11) değiniyor ve işçi sınıfının iktisadi savaşımının özel bir alan olarak ele alınmasının nedenini "titiz araştırma" yapma ihtiyacına bağlıyor.

İşçi sınıfı hareketinin tarihi gelişimini ve bu gelişim içerisinde çok önemli ve özel bir yere sahip olan sendikal hareketin gelişimini ve çeşitliliğini gözönünde bulunduran Losowsky, sendikal hareketi dört ana tipe ayırıyor: Trade-Union ya da Anglo-Soksan tipi, Anarko-sendikalist tipi, sosyal-demokrat ya da Alman-Avus-turya tipi, ve komünist tipi sendikal hareketler.

Proletaryanın genel sınıf savaşımında iktisadi savaşımın nasıl bir yere sahip olduğunu kavramak için iktisadi savaşımın anlaşılması gerektiği sorusunu Losowsky şöyle cevaplandırıyor:

"Sözkonusu işletmenin işçilerinin doğrudan maddi çıkarlarını ilgilendiren bir dizi talebin işveren tarafından yerine getirilmesi ya da elde edilmiş hakların işverenlerin saldırılarına karşı korunması amacını güden işçilerin ortak eylemi. (Ücretler, işgünü, iş korunması vs.)" (s.13)

İşçi sınıfının iktisadi savaşımından söz ederken, sözcük anlamında, yalnızca ekonomik karakteri olan savaşım olarak anlaşılmamalıdır bu diyor Losowsky, "çünkü iktisadi savaşım en ilkel biçimlerinde bile işçileri işverenin ya da işverenlerin karşısına çıkartır." (s.14) Siyasetten genel sınıf taleplerinin ileri sürülmesi anlaşıldığı ölçüde, iktisadi savaşım da en ilk ve "ilkel biçimlerinde bile siyasi unsurları içinde barındırır." Siyasi savaşımın ve iktisadi savaşımın ayrı ayrı bahsedilme-

sinin nedeni, bu ikisi arasında keskin bir sınır olduğundan, ayrı ve bağımsız geliştiklerinden değil; "şu ya da bu çatışmada, şu ya da bu yönün öne çıkmasındandır." (s.14)

"Her iktisadi çatışma, geliştiği sanayi dalının karakterine göre farklı önemdedir." (aynı yerde) Tekelleşmiş bir sanayi dalındaki grev ile, bir küçük sanayi dalındaki grev, yalnızca greve katılan işçilerin sayısal yoğunluğu bakımından değil, özellikle burjuva devlete olan etkileri eşit olmayan farklı işveren tabakalarına zarar vermesi açısından da farklıdır. Herhangi bir büyük ve ana sanayi dalındaki (ağır sanayi, metal sanayii vb.) grev, işçileri yalnızca sözkonusu sanayi dalındaki işverenlerin karşısına çıkartmaz, aynı zamanda bu sanayi dalını kontrol altında tutan devletin de karşısına çıkartır.

"İktisadi çatışmalar, ortaya çıktıkları zamana göre de farklı öneme sahiptirler." (s. 14) İktisadi mücadele savaş zamanında mı, savaş öncesinde mi çıkmaktadır? Kapitalist sanayinin geliştiği zamanda mı, yoksa çöküşe doğru gittiği zamanda mı ortaya çıkmaktadır? Bu nedenlerden dolayı; "Biz genel olarak iktisadi savaşlardan bahsedemeyiz" diyor Losowsky ve ekliyor:

"Şu ya da bu iktisadi savaşımı, şu ya da bu iktisadi çatışmayı değerlendirmek için, tüm durumu, bütün şartların genelini, güçler ilişkisini vb. özetlemeliyiz ve ancak bundan sonra sözkonusu çatışmanın hangi politik önem derecesine sahip olduğu ölçülebilir, ancak bundan sonra ekonomi ile politika arasındaki ilişki görüldür bir şekilde saptanabilir." (s.15)

SBKP/B'nin programında ekonomi ile siyaset arasındaki karşılıklı ilişki, "siyaset yoğunlaşmış ekonomidir" diye tanımlanıyor. Losowsky, bu ne anlama gelmektedir diye soruyor ve şu cevabı veriyor:

"Eğer küçük bir grev, kapitalist organizmanın küçük bir hücresine dokunan bir işletmedeki küçük bir iktisadi çatışma, ekonomik bakış açısından değerlendirilebiliyorsa, bu durumda bu çatışmanın sanayinin önemli bir bölümüne, kapitalist organizmanın bir dizi hücresine kadar genişletilmesi, grevin bir dizi ekonomi dalına yayılması, burjuvazi ve onun devleti için önemli olan hayati önemdeki sanayi dallarının felce uğratılması, iktisadi çatışmayı otomatik olarak işçi sınıfının politik çıkışına dönüştürebilir." (s.15)

Siyasetin yoğunlaşmış ekonomi olduğu, Komünizmin, komünist taktiğin ABC'sidir. Ama bu noktada iki temel sapma vardır: Birincisi anarko-sendikalist, ikincisi ise

reformist sapmadır. Anarşist, anarko-sendikalist taktik, siyaset ile ekonomi arasındaki mutlak ayrıma dayanır. Anarşistler ve anarko-sendikalistler politikaya hor gözle bakarlar, yalnızca ekonomiyi ve yalnızca proletaryanın ekonomik örgütlerini tanırlar. Anarşistler ve anarko-sendikalistler için proletaryanın iktisadi örgütlerinin ve iktisadi savaşımının bütün diğer örgütlenmeler ve savaşımalar karşısında önceliği vardır. Bu nedenle sendikaların sermayeye karşı mücadele yürütecek ve bu mücadeleyi sonuna götürececek, burjuvaziyi devirecek ve komünist toplumu kuracak tek örgüt olacağı iddiasını öne sürerler. Anarşistler ve anarko-sendikalistler için ekonomi ve siyaset iki kutup, siyaset ise parlamenter üçkağıtçılık oyunudur.

Bu anarşist, anarko-sendikalist taktik, işçi sınıfı hareketinin ilk gelişme aşamalarında, işçi sınıfının siyasi örgütü ile işçi sınıfının iktisadi örgütü sendikaların bağımsız geliştikleri dönemden kalma ilkel bir taktiktir. Reformist taktik ise, proletaryanın iktisadi ve siyasi örgütlerinin paralel varlığına, bu örgütlerin eşitliğine dayanır. Bu taktik, siyasetin ve ekonominin kaynaşmasından, bunların işçi sınıfının mücadelesinde birleşmiş olmasını değil, farklı örgütlerden önderlerin personel birliğini anlar. "Siyaset siyasi partide, ekonomi iktisadi örgütte" sloganı, reformist taktiğin kısa özetidir. Proletaryanın ekonomik örgütleri ile siyasi örgütünün birbirinden bağımsızlığına dayanan birliğin amacı, kapitalizmin olumsuz yönlerini düzeltmektir. Bu taktik emperyalist dünya savaşları öncesi işçi hareketi döneminde gelişmiş ve bugüne kadar farklı biçimlere sahip olarak da olsa, yoğun olarak varlığını sürdüröregelmıştır. İşçi hareketi içerisinde reformist taktik en güçlü, en gelişmiş tehlikedir.

Komünizmin taktiği ise siyasetin ekonomi karşısında önceliğine dayanır.

"... yani politik örgütün iktisadi mücadele karşısındaki ve iktisadi ve politik mücadelenin birleştirilmesindeki önder rolü. Bu iki mücadele biçiminin birleştirilmesinde, iktisadi mücadelelerin genel sınıf çizgisi üzerinde yönlendirilmesi, her iktisadi mücadeleden hareketi bir üst aşamaya getirme, onu genişletme ve geliştirme, çatışmaya katılan işçileri tüm işçi sınıfını ilgilendiren sorunlarla karşılaştırmak amacıyla yararlanılması, sendika hareketine komünist partisinin önderlik etmesi — işte ekonomi ile politika arasındaki etki-tepki üzerine komünist görüşlerimizin özü burada yatmaktadır." (s.17)

Bütün ülkelerin işçi sınıfı hareketlerinin tecrübesi göstermektedir ki, işçi sınıfı mücadelesinin ilk aşamalarında harekete katılan işçilerin ezici çoğunluğu saf ekonomik talepler için mücadele etmektedir. Bu aşamada hedefe götüren genel talep ve görevler değil, genel taleplerle birleştirilmeyen ücret artışları, çalışma şartlarının düzeltilmesi vb. talepler ileri sürülür. İşçi sınıfı hareketinin ilk aşamasının bu durumu, birçok önderin kafasında teorileştirilir.

Uluslararası işçi hareketinin ilk başlarında (200 yıl önce) bile işçiler, grev yasasına, koalisyon özgürlüğüne getirilen yasaklara karşı mücadele etmek zorunda kalmışlar ve bu mücadeleyi yürütmüşlerdir de. Birçok kapitalist ülkede işçiler daha o zamanlar devletten, grev hakkını, koalisyon özgürlüğünü (dernek kurma özgürlüğü) talep etmiş ve burjuva devleti bu hakları tanımaya, bu yönde yasalar çıkarmaya zorlamışlardır. Yani işçiler mücadelenin ilk başlarında siyasal talepler ileri sürmüşler, bu alanda burjuvazi ile siyasal olarak hesaplaşmaya başlamışlardır. Bütün mücadelelerde işçiler siyasi dersler çıkarmışlar, burjuva devletin özünü tanımaya başlamışlardır.

Uluslararası reformizm teoride ve pratikte şunlar için faaliyet yürütür:

"1- Ekonomi ile politikayı birbirinden ayırmak. 2- Sınıf mücadelelerinde bir taraf olmasına rağmen burjuva devletini taraflar-üstü göstermek. 3- Modern burjuva devletini sınıflar üzerinde bir hakem olarak koymak. 4- İşçi sınıfının görevinin kapitalist sistemi yıkmak değil de, kapitalizmin olumsuz yönlerini ortadan kaldırmak olduğu inancını kitlelere götürmek." (s.19)

Bu düşünceleri Losowsky, 1920'li yılların ikinci yarısında çeşitli ülkelerde ortaya çıkan ve gelişen grevlerle somut olarak açıklıyor ve temellendiriyor. Bu bölümün sonunda komünist taktiğe ilişkin ilkesel öneme sahip görüşleri ve çıkardığı sonuçlar şunlar:

"Nesnel, gergin bir ortamın varlığı koşullarında, iktisadi çatışmaların çıkartılması, devrimin en iyi, en doğrudan hazırlığıdır. Bir grev bir fabrikada başlar, bu genişleyebilir ve diğer bölgeleri, di-

ğer dalları kapsayabilir; en basit şekillerden çıkıp politik bir grev haline gelebilir ve politik grevle ayaklanma arasında Çin Seddi yoktur. İşçi hareketi içinde bugünkü gibi gerilimli bir ortam varsa, bu durumda, iktisadi mücadelelerin çıkarılması ve bunlara önderlik edilmesi, uluslararası komünist hareketin en önemli görevidir. Ekonomi ile politika arasındaki organik bağı, iktisadi mücadelelerin politik mücadeleye dönüşmesini, iktisadi mücadelelerin politik mücadeleye yükselmesini, devrimci çarpışmaların bu basit, görünürde kendiliğindenci çatışmalar temeline oturtulmasını kanıtlamak gerekseydi, bu durumda hemen hemen bütün ülkelerin iktisadi mücadelelerinin incelenmesi, en azından geçen yıl süresinde, bu açıdan muazzam sayıda oldukça önemli ve ilginç örnekler sunabilirdi.

Bu ilk konuşmadan hangi sonuçlar çıkarılabilir? Şu sonuçlar: Eğer iktisadi mücadele daha başlangıcında politik unsurları içeriyorsa ve işçi topluluğunu bir ya da daha fazla işverenle karşı karşıya getiriyorsa, bu durumda hareket geliştikçe ve daha fazla işçi katmanlarını kapsadıkça, sınıf ilişkileri daha da keskinleştikçe, iktisadi mücadelelerin politik niteliği daha netleşir ve elle tutulur hale gelir. Ekonomi ve politika birbirinden ayrılamaz. Ekonomik ve politik mücadeleler birbirine sıkı sıkıya bağlıdır ve bizim görevimiz, her iktisadi grevi ustaca politik bir greve dönüştürmektir. Son olarak: Unutmamalıyız ki, dünya krizi ve bir dizi ülkede devrimci bir durumun olgunlaşması koşullarında, bugün, iktisadi mücadelelerin başlatılması, iktisadi mücadelelere ustaca önderlik edilmesi, bunların bir üst aşamaya çıkartılması, iktisadi taleplerin politik taleplerle birleştirilmesi ve tek tek işletmeler ve bölgelerdeki işçilerin mücadeleleri odak noktası alınarak en geniş işçi kitlelerinin örgütlenmesi, Uluslararası Komünist Hareketin en önemli politik görevidir. Çünkü yoğunlaşmış ekonomi, bugün her zamankinden daha fazla, politika demektir." (s.25)

*

MEYDAN SAVAŞI OLARAK GREV

(GREV HAREKETİNİN YÖNETİMİNDE SAVAŞ BİLİMİNİN KULLANILMASI)

İkinci Konferans: 14 Şubat 1930'da verildi

Sınıf savaşımının bir biçimi olan grev, eğer sınıf savaşımının taleplerine göre yürütülecekse, yürütülmesinde ve yönetimin-

de savaş biliminin kurallarından öğrenilebilir, yararlanılabilir, savaş biliminin kuralları uygulanabilir mi? Grev, savaş bili-

minin kuralları açısından değerlendirilebilir mi? Bu bölümün merkezine, bu sorulara verdiği cevapları koyuyor Losowsky. "Eğer savaş stratejisi ve savaş taktiği bizim siyasi savaşım alanındaki taktiğimiz için yararlı ise, diyor Losowsky, o zaman savaş bilimi grev taktiğimizin hazırlanmasında şüphesiz kullanılabilir ve kullanılmalıdır." (s.27) Savaş biliminin kurallarının grev savaşımında kullanılıp kullanılmayacağını doğru olarak cevaplandırmak için savaş ordusu ile grev ordusu arasındaki temel farklılıklar konusunda açıklığa kavuşmak gereklidir.

Düşman bir devlete karşı savaş için oluşturulmuş bir ordunun temel özellikleri nelerdir? Bu soruyu Losowsky sırasıyla şöyle yanıtlıyor:

"Herşeyden önce bu ordu zor ilkesi temelinde inşa edilmiştir." (s.27)

"İkincisi, bu ordu sınırları dışında savaşmaktadır, ya da eğer kendi ülkesi alanı üzerinde savaş sürdürüyorsa, o zaman dışarıdan istila eden düşmana karşı." (s.27)

Bir grev ordusu ise: "GÖNÜLLÜLÜK ilkesine dayanır. İşçi sınıfı, işçileri işverene karşı mücadeleye girmeye zorlayacak hiçbir özel zor aracına sahip değildir." (s.28)

"Mücadelenin kendisi yabancı bir bölgede değil ve bir dış düşmana karşı değil, tersine ülke içerisinde, doğrudan işletmelerde, dolaysız olarak işçilerin günlük emeklerini harcadıkları yerde vuku bulmaktadır." (s.28)

Bir diğer farklılık ise, savaş için hazırlığında burjuvazi, yaşanmış savaşları, insanlığın bu alandaki tecrübelerini incelerken, bu amaçla savaş okulları, yüksek okulları varken; proletaryanın elinde geçmiş deneyimleri sürekli ve sistemli inceleyip, öğrenecek hiçbir imkanı yoktur.

Bütün bu ve benzeri temel farklılıklara rağmen, savaş bilimi ile grev mücadelesi sanatı arasında çok önemli ortak ilkeler de vardır:

Birinci ilke:

"Bütün varolan güçlerin son haddine kadar toparlanması. Çalışmalardaki her gevşeklik, amaca ulaşmayı geciktirir. Başarı oldukça olası da olsa, onu kesin bir başarı yapmak için en büyük çabayı göstermemek son derece büyük aptallık olur; çünkü böylesi çabalar asla olumsuz sonuç vermez." (s.30-31)

Ya da diğer sözlerle: Mücadeleye başladı mı, zaferi elde etmek için varolan bütün güçleri hedefe götürebilecek şekilde dövüş.

İkinci ilke:

"Toparlanabilecek bütün güçleri, hatta daha az önemli noktalarda bir yenilgiyi göze alarak ana noktada başarıyı güvence altına almak için, tayin edici çatışmanın sürdürülmesi gereken yerde yoğunlaştırmak." (s.31)

Üçüncü ilke:

"Zaman yitirmemek, düşmanın önlemlerini daha rüşeym aşamasında boğmak, kamuoyunu kazanmak. Bu "zaman kaybetmemek", yüzyıl önce yazıldı. Çağdaş dilde biz bunu şöyle adlandırıyoruz: Tempoyu yitirmemek. Ve bu düşünceleri Clausewitz bundan yüzyıldan fazla bir zaman önce dile getirdi. Ve bu kural, tümüyle unutulmayacak biçimde basit, ve o denli herkesçe bilinmektedir. Temponun yitirilmemesi, zaman yitirilmemesi gerektiğinin hepinizce bilindiğini varsayıyorum. Bakın bütün partilere; ne kadar tempo-yu yitirdik, ne kadar zaman yitirdik, ne çok geri kaldık! Bu olgunun ışığında bu kural yüksek sesle haykırılmalı ve bütün kişilere, zaman kaybının düşmanımızın en büyük avantajı olduğu daha sık hatırlatılmalıdır." (s.31)

Dördüncü ilke:

"Elde edilen her başarıyı büyük bir enerji ile kendi yararına kullanmak. Çok küçük bir başarı da olsa, herhangi bir yerde yalnızca bir santimetre de ilerlenirse, görev, daha fazla başarı kazanmak için bütün güçleri buraya biriktirmektir. Düşman kampında küçücük de olsa küçük bir gedik açtık mı, bu gediği genişletmek için bütün güçleri burada yoğunlaştırmalıyız." (s.31)

Savaşın başlangıcı, savaşın biçimi, temposu savaşın sonucunu belirleyen esaslı özelliklerdir. İşçi sınıfı mükemmel bir şekilde silahlanmış düşmanla karşı karşıyadır. Düşman işverenlerin yüzde yüze yakını işveren birliklerinde örgütlüdür. Bu örgütler milyarlarca paraya sahiptir, hizmetlerinde çalışan bir devlet, polis, jandarma, dini kuruluşları vardır. İşçiler arasında geri kalmış kesimler ve özellikle de reformistler düşmanın yararına, düşman için çalışırlar.

İşçi sınıfı bu muazzam gücü nasıl aşabilir, burjuvaziye karşı savaşabilir?

"Yalnızca komünist partisinin önderliği altındaki kitle eylemlerinin örgütlenmesiyle, yalnızca her savaşımın sınıf bilincinin en yüksek seviyeye yükseltilmesiyle, yalnızca saldırı savaşımıyla, işverenleri ve onların devletinin düzenini bozacak beklenmedik darbelerle." (s.33)

Burjuvazinin zorunluluk ilkesi ve araçları yerine, yüksek sınıf bilinci ve iyi bir

örgütlülük geçirilmelidir. İşçi sınıfı zayıf yönlerini inisiyatifinde elde tutarak giderebilir. İnisiyatif sorunu, saldırı sorunu, uygun anın seçimi, itinalı bir hazırlıktan sonra beklenmeyen saldırı sorunu, her grev savaşımında, ister küçük iktisadi amaçlar için olsun, isterse büyük siyasi bir grev savaşımı için olsun, önde gelen sorunlardır.

Saldırının en iyi savunma olduğu söylendiğinde büyük bir riske girilmiyor mu, diye soruyor Losowsky.

"Evet yoldaşlar, zaferi kazanacağımızdan her defasında yüzde yüz emin olsaydık, o zaman her aptal bir savaşı yönetebilirdi." (s.35) "Kim tehlikeden korkuyorsa, o hiçbir zaman birşey elde edemez." (s.35) "Tehlike (riziko) her savaşımın kopmaz bir parçasıdır." (s.36)

Bir başka önemli taktiksel sorun geri çekilme sorunudur. Devrimci savaşımında geri çekilmenin daha uygun, gerekli olduğu anlar vardır. Burada önemli olanın, geri çekilmenin amacı olduğu unutulmamalıdır. Ordunun canlı gücünü elde tutmak, orduyu yeniden gruplandırmak ve daha iyi eğitmek, başlayan demoralizasyona son vermek amacı için geri çekilebilir.

"Çalıştığın her ülkede, her yerde, her anda, neye sahip olduğunu, dayanabi-

leceğin ordunun ne kadar büyük olduğunu, güçlerinin ne kadar olduğunu, ne kadar insanın seni izleyeceğini, hangi yedeklere sahip olduğunu, cephe gerisinin nasıl oluştuğunu, ne zaman saldıracağını ve ne zaman geri çekileceğini, ne zaman hiddetle mücadeleye hazırlanacağını ve ne zaman dişlerini gıcırdatarak bekleyeceğini bilmek — bu, yoldaşlar, Bolşevik taktiğin en büyük sanatıdır. Bu, savaşlarda ve içsavaşlarda kullanılır, bu ayaklanmalarda, politik ve iktisadi mücadelelerde kullanılır. Taktik, karmaşık ve zor bir meseledir ve bundan dolayı, uluslararası işçi hareketinin en büyük taktisyeni ve stratejisyeni Lenin üzerinden mücadele sürdürmenin, iktisadi ve politik mücadele sürdürmenin deneylerini, yöntemlerini ve biçimlerini ne kadar çok inceleyerek; ve daha da önemlisi, onun diyalektik yöntemini ne kadar iyi kavrar-sak, o kadar az hata yaparız; politik alfabe, sınıf mücadelesinin alfabesi, bir mücadele biçiminden bir üst biçime, daha az karmaşık biçimlerden daha karmaşık biçimlere geçiş ve nihayetinde iktidar için mücadele o denli az pahalıya mal olur."

*

GREV STRATEJİSİ VE GREV TAKTİĞİ

Üçüncü Konferans: 14 Mart 1930'da verildi

Düzenli savaş ordusunun her zaman talim yapma, özel taktik talimler düzenleme, büyük tatbikatlar yapma imkanı varken; sözcüğün kelime anlamında grev ordusunun bu tür imkanları yoktur, fakat grev ordusunun hazırlığı yapılmalıdır. Hazırlık ise işletmelerde, sendikalarda vb. faaliyet yürüten parti hücrelerinin, partililerin günbegün, sabırlı, sistemli, çok yönlü çalışmaları ile sağlanabilir.

"Savaş hazırlığı için ilk ve en önemli şart, işletmeler temelinde örgütlerimizin inşası, işçilerin doğrudan çalıştığı yerlerde üs alanlarının yaratılmasıdır." (s. 41)

"Başarılı bir savaş için aynı şekilde zorunlu ikinci şart şudur: Her savaşçı, yani her sıradan işçi, iktisadi ve siyasi savaşımızda uğrunda çalıştığımız hedefleri ve görevleri anlamalıdır." (s.41)

Bunun anlamı şu kadar sayıda işçiyi örgütlemek, şu kadar miktarda para toplamak değildir. Bunun anlamı, örgütsel çalışmamızın aynı zamanda planlı, devrimci bir eğitim çalışması haline gelmesidir.

"Ordunun dayanıklılığına ve mücadele

derecesine belirli etki yapan bir diğer faktör, ordunun örgütlü bölümü için büyük bir sempatizan çevresinin yaratılmasıdır." (s.41)

Öncekilerine göre daha az önemli olan ve fakat belirli bir öneme sahip olan bir başka nokta ise "cephane", yani para sorunudur. Cephaneliğin önemi yalnızca grevdeki işçilere para yardımı yapılmasında kullanılması değildir; gerekli ajitasyon-propaganda araçlarını kullanabilmek için de para gereklidir.

Grev gibi bir mücadele biçiminin bir diğer önemli sorunu, mücadele anının seçimi sorunudur. Mücadele anının seçiminin tek başına işçilere bağlı olmadığı mutlaka bilinmelidir; düşmanın zorladığı anlar hiç de seyrek değildir. Mücadele anının seçiminde her halükarda şu noktalar tayin edici role sahiptirler:

"1- Pazar konjonktürü, 2- güçlerimizin örgütlülük seviyesi." (s.43)

Bir kriz anında mı, yoksa yükselme anında mı, dünya pazarında ve ulusal pazarda ürünlerin fiyatları nasıl soruları, grev anının seçiminde ilk hatırlanması ve cevap-

lanması gereken sorulardır. Bir kriz anında başlayan bir grevin kazanma ön şansı ile, ekonomik gelişme anında başlayan bir grevin kazanma ön şansı bir ve aynı değildir. Ama bundan, bir kriz anında başlatılan bir grevin kazanma şansı olamaz sonucunu çıkartılamaz. Ekonomik kriz ne kadar derin ise, işsizlik ne kadar büyük olursa, iktisadi savaşım o kadar çok siyasi karaktere bürünür. İşte burada işçi sınıfının örgütlülük derecesinin önemi ortaya çıkar. Eğer savaşan işçilerin önemli bir bölümü örgütlüyse, istikrarlı, ilkelere sağlam, deneyimli bir genelkurmay savaşına önderlik ediyorsa, kriz dönemleri işçiler için savaşım ve başarı dönemleri olurlar.

Grev savaşımının başarısı için hangi koşullar gözönünde bulundurulmalı, diye soruyor Losowsky, ve bu soruya sınımsız bağlı ikinci bir soru yöneltiyor: İktisadi ve siyasi grevlerin önderi genelkurmayın savaşı yönetmede kullanacağı temel kurallar nelerdir?

Birincisi ve en önemlisi "saldırı taktiğidir." Zira yalnızca bu, inisiyatifi ele geçirme imkanı sağlar; yalnızca saldırı taktiği, rakibi hazırlıksız yakalama, darbe anının seçimini, çatışmanın biçimini ve karakterini belirleme imkanını bize sunar ve bu nedenle saldırı taktiği zaferin en önemli önşartıdır. "Bir kez daha, strateji ve taktiğin en önemli kuralını, yalnızca savunma savaşımında zafer kazanmanın imkansızlığını vurguluyorum." (s.48)

"İkinci çok önemli kural, ... güçlerimizin sürekli sağlamlaştırılması ve genişletilmesidir.... Güçlerimizin kuvvetlendirilmesi, bütün yardımcı kaynaklarımızın kullanılması ve proleter cephe gerimizden sürekli diğer güçlerin (mücadeleye) çekilmesi, zaferin çok önemli şartıdır."

"Üçüncü önşart, kitlelerin eylemliliğinin ve inisiyatifinin sürekli yükseltilmesidir." (s.48)

Bir grev için en büyük tehlike, grevci-lerin sessiz kalmaları, olayların gelişimini beklemleri, evde kalmalarıdır. Böyle bir "taktik" başından yenilgiye mahkumdur. Kitlelerin mücadele isteği grev savaşımında mutlaka desteklenmeli ve geliştirilmelidir.

"Döndürücü şart, genelkurmay ile ordu-

nun bütün kademeleri arasında aralıksız daimi bir irtibat faaliyetinin kurulmasıdır. Bu kitle mücadelelerinde yönetici organların ordudan soyutlanması özellikle tehlikelidir." (s.48)

"Savaşımında beşinci çok önemli şart, rakip savaşım güçlerini bozmak için çalışmadır." (s.49)

"Altıncı çok önemli savaş kuralı, başarı vaadedenden bütün araçlarla savaşımı yürütmektir." (s.49)

Bu altı çok önemli kuralın yanısıra diğer birçok önemli kurala da dikkat edilmelidir. Her sıradan işçinin savaşımın nedenini kavrayabilmesi için, savaşımın hedefinin mümkün olduğunca açık tespit edilmesi, parolaların ve taleplerin kısa, öz, anlaşılır formüle edilmesi gereklidir.

Savaşımında en tehlikeli olan, düşmanın manevraları karşısında yanılgiya kapılmaktır. Askeri savaşta olduğu gibi, grev savaşımında da düşman hep aynı taktik ve yöntemlerle savaşmaz. İşverenlerin manevra yapmak, taktik değiştirmek, savaşımı yanılgiya sürüklemek için milyonluk basın organları, çok sayıda grev kırıcıları, muazzam maddi imkanları vb. vardır. Bunların yanısıra, işçilerin içinde ama burjuvazinin safında olan reformistler, liberaller, sosyal-demokratlar işçilerin saflarında karışıklık yaratmak, güçlerini bozmak, burjuvaziye yeni ve güçlü manevra imkanları sağlamak için uzlaşma, hakim önerileri ile faaliyet yürütürler.

Savaşım anında sürekli olarak güçlerimiz, yedeklerimiz, savaşçılar arasındaki havanın durumu, vb. hakkında tam bilgi gereklidir. Tabii ki yalnızca kendi güçlerimiz hakkında değil, düşman güçleri hakkında da mümkün olduğunca tam bilgi gereklidir.

Her savaşımında olduğu gibi grev savaşımında da çok tehlikeli noktalardan biri de körükörüne davranmak, düşüncesizce hareket etmektir. Aynı şekilde, özellikle uzun grev savaşımalarında sıkça rastlanan panik havası da çok tehlikelidir. Bu panik havası genelkurmayda da sıçradığında, tehlike birçok kat daha artar. "Panikçiler yenilginin özel örgütleyicileridir." (s.51)

*

GREV, SİLAHLI AYAKLANMA VE İKTİDAR İÇİN SAVAŞ

Dördüncü Konferans: 26 Mart 1930'da verildi

Grev ücretlilerin kolektif bir hareketidir. Boyutları ve genişliği açısından grev savaşımı şu gruplara ayrılır:

"Bir işletmenin bir bölümünü, bütün işletmeyi, bir işletmeler grubunu, tüm bir bölgeyi, tüm bir eyaleti ya da bütün bir

devleti içeren grevler." (s.54)

Losowsky bu gruplamayı yaptıktan sonra ekliyor:

Grevler "birçok ya da bütün üretim dallarının işçilerini kapsayan yatay çizgide hareket eden grevler, (...) ya da dikey çizgide hareket eden ve yalnızca bir tek üretim dalının işçilerini kapsayan grevler" (s.54)

olarak gelişebilirler.

Grev mücadeleleri, ortaya çıkış nedenleri açısından da karakterize edilir. Savaşın kendiliğinden mi, önceden bir plan doğrultusunda örgütlü mü ortaya çıkmaktadır; belirli bir anlamda ve sınırlılıkta ele alırsak (çünkü saf iktisadi ve saf siyasi grevler yoktur), iktisadi talepler temelinde mi, yoksa siyasi talepler temelinde mi ortaya çıkmıştır, soruları da grevlerin karakterize edilmesinde gözönünde bulundurulmalıdır.

Yine grevler savunma ve saldırı grevleri olarak ayrılırlar. Sözcüğün dar anlamında saldırı ve savunma savaşımı olarak anlaşılmamalıdır bu. Bir savunma savaşımı, savaşım içinde saldırıya, saldırı ise savunmaya dönüşebilir. Bu nedenle grev savaşımının çıkış noktası ile gelişimi bir ve aynı değildir.

Aynı şekilde grevler dayanışma grevleri, yani bir başka işletmede ya da iş dalındaki işçileri destekleyen dayanışma grevleri ve işletmeye ait grevler olarak ayrılırlar.

Grevlerin taleplerini, hedeflerini üçe ayırmak mümkündür:

1- İktisadi talepler. Bu tür, işçilerin doğrudan iktisadi durumunu ilgilendiren, en yaygın olan, en ilkel ve temel taleplerdir. Bu taleplerin içerisinde ücretlerin korunması ya da yükseltilmesi, çalışma şartlarının iyileştirilmesi, çalışma zamanının kısaltılması vb. sayılabilir.

2- Hukuki talepler. Örneğin sendikanın işveren tarafından tanınması, grev kırımlarının işe alınmasının yasaklanması, işçi alımında ve çıkarımında sendikaya karar verme hakkının tanınması vb. yönündeki talepler hukuki taleplerdir. Bu tür talepler, işçinin iktisadi çıkarlarından ziyade işyerindeki hakları, işverenle ilişkileri, işçinin işverenin keyfiliği karşısında korunması alanlarını ilgilendirmektedir.

İşçiler işverene ya da işverenler grubuna taleplerini kabul ettirdiklerinde, bu bir belge ile ifadesini bulur. Bu belgeye Losowsky, "toplu sözleşme" adını veriyor. Toplu sözleşme, "belirli bir anda mücadele eden tarafların güç ilişkilerinin hukuki ifadesidir." (s.57) Tabii ki her toplu sözleşme gerçekten de güç ilişkisinin ifadesi

olamaz. Bu temel ilke, devrimci bir işçi birliği, sendika tarafından, devrimci işçiler tarafından imzalanan anlaşmadır. Reformist sendikalar tarafından imzalanan anlaşmalar, işverenle reformistler arasında işçilerin çıkarına karşı kurulmuş bir birleşik cephenin ifadesidir. Toplu sözleşmeler, artık işin başına gönül rahathğı ile dönmek için, bu anlaşmanın gölgesinde uykuya yatmak için değil; fethedilmiş pozisyonu savunmak, daha ileri talepler ileri sürmek, kabul ettirmek için dinlenme molası, güç biriktirme, savaşa hazırlık içindir.

Sendikaların önderliğinin reformistlerin, işçi hainlerinin elinde olduğu, her anlaşmanın işçilerin çıkarlarına ihanetin ifadesi olduğu ülkelerde, merkezi anlaşmalara karşı; işçilerin kendilerinin seçtiği sözleşme komisyonlarının anlaşmaları imzalamaları için mücadele edilmelidir.

3- Siyasi talepler. Siyasi talepler genel sınıf karakterine sahip, bütün işçi sınıfının çıkarlarını doğrudan ilgilendiren; sendikaların yasallığının kabul edilmesi, ya da legal olanlarının kapatılmasının engellenmesi, işçi basınının savunulması, hakim sınıfların gerici tedbirlerine karşı vb. taleplerdir.

"Egemen sınıfların pes mi edecekleri ya da tavizsiz mi davranacakları, herhangi bir değişiklik yapma zorunluluğu duymayacakları, böylesi işçi hareketlerinin daha güçlü bir terör, burjuvazinin daha güçlü bir saldırısına yol açıp açmayacağı, grevin niteliğine ve çapına, işçi kitlelerinin davranışlarındaki keskinlik derecesine ve hareketin canlılığına bağlıdır." (s.58-59)

Komünist taktiğin özsel noktası:

"Daima ve sabırla biz, geniş kitlelerin hayati öneme sahip ivedi çıkarlarını, kitlelerin yerine getireceği genel görevlerle bağlama"lıyız. (s.59)

Reformizm işçilerin iktisadi taleplerinin kabulünü sonal amaç görüp, grevleri kapitalist topluma zarar vermeden kırmaya çalışırken; komünizmin tamamen başka bir hedefi vardır:

"Biz her grevi, kapitalist topluma mümkün olan en büyük zararla bitirmek istiyoruz." (s.59)

Lenin, SBKP/B XI. Parti Kongresinde kaleme aldığı "Yeni Ekonomik Politika Şartlarında Sendikaların Rolü ve Görevleri Üzerine"de şunları yazıyordu:

"Kapitalist toplum düzeninde grev savaşımının sonal hedefi, devlet aracının yıkılması, varolan sınıfsal devlet egemenliğinin yıkılmasıdır."

Bu satırlardan çıkan sonuç; her kısmi talebin bir üst aşamaya yükseltilmesinin,

siyasi mücadeleye dönüştürülmesinin, çalışmanın ana eksenini oluşturması gerektirir. Kısmi taleplerle genel sınıf taleplerinin, siyasi taleplerin en sıkı birliği, işçilerin mücadeleye katılması, mücadeleyi sürdürmesi için en iyi biçimdir. Kısmi talepleri küçümsemek, bunların siyasi taleplerle birlikte ileri sürülmesinin önemini yadsımak, esasta oportünistçe davranmak, sol laflarla pasifliği —bilinçli ya da bilinçsiz— gizlemek demektir. İşçi kitlelerinin grev savaşımına çekilmesinde ve savaşımın sürdürülmesinde kitlelerin reel çıkarlarının oynadığı önemli rolü görmeyen, tersine reddeden bir kişi, sınıf savaşımını anlamayan bir kişidir.

"Eğer Lenin tarafından verilen; grev hareketinin nihai amacının burjuvazinin egemenliğini devirmek olduğu formülasyonu doğru ise —bundan bizde hiç kimse kuşku duyamaz—, bu durumda, kapitalist sisteme karşı son hücum sorununa geliyoruz. Grev ile kapitalist sisteme karşı son hücum arasındaki ilişkiler nelerdir? Bu hücumun önkoşulları nelerdir? Lenin bunun üzerine çok ke-reler konuştu ve yazdı. Başarı için, egemen sınıfların parçalanması, kitlelerde zorlu bir kaynaşma ve burjuvazide, eskiden yaptığı gibi kitleleri gemleme, onları kendine tabi kılmada bir kudretsizliğin ve elbette ki, sübjektif etkenin, yani Bolşevik bir partinin varlığı zorunludur. Bütün sanayii veya bütün ülkeyi kapsayan bir kitle grevinin başarıyla yürütülebilmesi için, bu grevin burjuvazinin tüm egemenlik sistemine ciddi bir darbe indirebilmesi için, keza ciddi bir sübjektif etkenin varlığı zorunludur. Bütün ülkeyi kapsayan ve buna rağmen nihai mücadeleye götürmeyen bir politik grev de pekala düşünülebilir. Böyle çok örnek gördük. Kapitalist sisteme karşı başarılı bir nihai mücadele, kesinlikle kitle grevsiz düşünülemez.

Politik kitle grevi, nihai mücadelenin ön basamağıdır; o, bu mücadelenin giriş bölümü ve mutlak önkoşuludur." (s.62-63)

Burjuvazinin egemenliği kırıldıktan, devleti parçalandıktan, yerine bir proleter devlet geçirildikten sonra, proletarya diktatörlüğü şartlarında grevler kabul edilebilir mi? Bu soruya Losowsky, SBKP/B XI. Parti Kongresinde Lenin'in kaleme aldığı ilgili bölümü aktararak cevap veriyor: "Ama bizimki gibi bir geçiş devletinde, işçi sınıfının her bir hareketinin nihai hedefi, yalnızca bu devletteki bürokratik çarpıklıklara, hatalarına ve zaafıları-

na, onun denetiminden kaçmaya çalışan kapitalistlerin sınıf heveslerine vs. karşı mücadele yolu ile proleter devletin ve proleter sınıf-devlet iktidarının güçlenmesidir. Ne komünist partisi, ne sovyet iktidarı, ne de sendikalar, bundan dolayı, proleter devlet iktidarına sahip bir devlette grev mücadelesinin kullanılmasının yalnızca ve yalnızca proleter devletteki bürokratik çarpıklıklar, onun kurumlarındaki kapitalist geleneklerin çeşitli kalıntıları ve emekçi kitlelerin politik gelişmesindeki eksiklik ve kültürel geriliği ile açıklanabileceğini ve haklı kılınabileceğini unutmamalı ve bunu işçilerden ve emekçilerden gizlemelidirler." (s.63)

Lenin proletarya diktatörlüğü şartlarında grevleri kabul ediyor, grevlerin proleter devlet içerisindeki yabancı ve düşman unsurlara, tedbirlere karşı bir mücadele aracı, işçi sınıfının kültür eksikliğinden dolayı istediği tedbirleri kabul ettirmek için başvuracağı ilk araçlardan biri olarak değerlendiriyor.

SONUÇ

Kitlelerin eğitimi için, kendi kendimizi eğitmek için bize şu ilke yol göstermelidir: "Daima kitlelerin arasında, daima kitlelerle birlikte olun."

"Streik als Schlacht"/A.S.Losowsky
Verlag Kommunistische Texte
44 Münster, Hafenstr.83
1972.

A. S. LOSOWSKY'NİN KISA BİYOGRAFİSİ

14 Mart 1878'de Rusya'nın Yekaterinoslaw vilayetinde doğdu.

Sosyal-demokrat hareketle ilk ilişkileri 1898'de başladı. 1901'den itibaren sosyal-demokrat harekette aktif olarak yer aldı.

1903'te çarlık polisi tarafından tutuklandı ve Kazan'a sürgün edildi. Kazan şehri parti organının yöneticiliğini yaptı. 1905'te Finlandiya'nın Tammerfors kentinde yapılan Bolşevik konferansına bu şehrin delegesi olarak katıldı.

1908'de yurtdışına çıkan Losowsky, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi içindeki mücadelede uzlaştırıcılar safında yer aldı ve 1912'de Bolşevik Parti ile bağını kopardı.

(Devamı s. 54'te)

İRAN KOMÜNİST PARTİSİ ÜZERİNE

Bolşevik Partizan Nr. 36'da, "İran Komünist Partisi Üzerine Bazı Eleştirel Notlar" başlıklı makalemizde, bu örgüt üzerine bazı bilgiler vermiş, bu arada "İran Komünist Partisi Programı" ve yayınladıkları bir radyo yayını metni temelinde, "İran Komünist Partisi"nin Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği'ne adını vermeden saldırıldığını göstermeye çalışmıştık.

Bu sayıda da, "Bolşevik Mesaj" sayı 8' de (Mayıs 1987) yayınladıkları bir makale (s.7-10) çerçevesinde "İran Komünist Partisi"nde olan gelişmeler üzerine okuyucuları bilgilendirmek istiyoruz.

Çıkış noktası bir bütün olarak anti-ML olan; Lenin ve Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği'ne, Sovyetler Birliği Komünist Partisi/Bolşevik'e ve Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'ne saldıran bu makale, "Stalin'de problemler" görmekle başlayanların vardıkları yer açısından ibret vericidir ve bu konuda kendi içinde biraz "tutarlı" olanların varmaları gereken sonuca bir işarettir.

Her ne kadar yalnızca yazarın görüşlerini dile getirdiği söyleniyorsa da, makalenin "İran Komünist Partisi Programı çerçevesinde" bir yazı olduğu açıkça ilan edilmektedir. Eleştirdiğimiz yazı şu ön not ile yayınlanmıştır:

"(Aşağıda, Sovyetler Birliği sorunu üzerine yoldaş Hamid Taghvee'nin "Marksizm ve Sovyetler Birliği Sorunu" adlı bültenin ikinci sayısında (Kasım 1986) yayınlanan tezlerinin çevirisini sunuyoruz. Bu bülten, İKP'nin "Besoooy-e-Sosyalizm" adlı teorik organının eki olarak yayınlanmaktadır ve Partimizde süregiden bir tartışma olan Sovyetler Birliği sorunu üzerine yazılar ve belgeler içermektedir. İKP Programı çerçevesinde yazılmış olmasına rağmen, bültendeki yazılar resmi olarak sadece yazarlarının görüşlerini dile getirmektedir. Bolşevik Mesaj'ın gelecek sayılarında bültenden başka çevirileri de yayınlayacağız.

Bolşevik Mesaj

Bu anlamda tek tek tezler "resmi" olarak "İran Komünist Partisi"nin (İKP) görüşlerini yansıtmıyorsa da, İKP'nin gelişme eğilimini gösterdiği ölçüde, makale özel bir önem taşımaktadır. Eğilimini diyoruz, çünkü İKP bu yazıyı kendi programı çer-

çevesinde yazılmış bir makale olarak görmekte ve hatta uluslararası alanda tartışmaya sunmaktadır. Bu makale aynı zamanda İKP'nin bu sorunla ilgili olarak uluslararası alanda hiç eleştirisiz yaymış olduğu ilk makaledir.

*

Toplam 12 maddede tezler halinde sunulan makaleye yazarın şöyle bir ön eki var:

"Buradaki tezler, esas kısmı seminerlerde ve parti toplantılarında diğer yoldaşlar tarafından da tartışılmış olan görüşlerin kısa şeklidir. Bu tezler, dışta yayınlanmak niyetiyle derlenip yazılmamıştır; resmi bir parti toplantısı için temel bir yazı yazma görevi bana verilmişti. Bu tezler öncelikle bu amaç için yazılmıştı.

Ben burada tahlil yöntemine ve benim Sovyetler Birliği sorunu hakkındaki görüşlerimin içeriğine ilişkin olarak sadece en özsel noktaları dile getirmeye çalıştım. Dolayısıyla, tezler kesinlikle bütün noktaları kapsayıcı değildir ve hatta sorunun en önemli yönlerinden bazıları bile dahil edilmemiştir (örneğin: Komintern'in yozlaşması, revizyonizm ile Sovyetler Birliği'nin yozlaşması arasındaki ilişki, Sovyetler Birliği'nin emperyalist bir güce dönüşmesi, vs.). Ne var ki, Sovyetler Birliği'nin tahlilinin yönetime ilişkin yönü, proletaryanın yenilgisinin açıklanması ve Sovyetler Birliği'nde kapitalizmin kurulması sürecine ilişkin aşağıdaki tezler özgül bir teorik eğilimi temsil etmektedir ve ben bunların bültende yayınlanmasının yararlı olacağını düşünüyorum; en azından, başka görüşte olanların bunları eleştirme şansının olması anlamında."

Görüşümüzce tek başına bu paragraf bile, eğilimin ne olduğu konusunda yeterli bilgi vermektedir. Makalenin başından sonuna bir tek "Sovyetler Birliği"nden bahsedilmekte; Sosyalist Sovyetler Birliği ile sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği arasında kesin bir ayırım yapmaktan özenle kaçınılmaktadır. Diğer taraftan, burada geçen değindikleri için, "Komintern'in yozlaşmasının" kendileri açısından çözülmüş, kapanmış bir olgu olduğunu görmüş bulunmaktayız. Gerçekte bu o kadar şaşırtıcı da değildir; diğer "tez"lerinin doğal

sonucudur.

Yazarın "özgül bir teorik eğitimi" temsil ediyor dediği tezler, gerçekte Troçkizmin yeni bir tarzda önümüze sürülmeye çalışılmasından başka birşey değildir. Kendini Troçkizmden "ayırmaya" çalışması da pek birşey ifade etmemektedir.

*

Gelelim tek tek "tez"lere:

"1- Sovyetler Birliği sorununun anlaşılması ve açıklanması, komünistler için aşağıdaki nedenlerden dolayı tayin edici bir anlama ve öneme sahiptir:

a) Rus proletaryasının ve onun partisinin kusurlarından, hatalarından ve sapmalarından kaçınmak için, Rus devriminin yenilmiş tecrübesinden öğrenmek; ve bundan böyle bu tecrübenin yinelenmesini önleyecek gerekliliklerle donanmak.

b) Rus devriminin ve "kampçı Sosyalizm" in bir sonucu olarak çarpıtılmış ve bütün dünyada çalışan kitlelerin gözünden düşürülmüş olan, ve burjuvazinin dünya kamuoyunda başarılı bir anti-komünist propaganda yapmasına da izin vermiş olan sosyalist ideallerin inanırlılığını ve arzu edilirliliğini yeniden canlandırmak.

c) Marksizmin düşüncelerini ve teorik temellerini (proletarya diktatörlüğü, sosyalizmin ekonomik içeriği ve yaplanması, parti-devlet-sınıf arasındaki ilişki, konsey demokrasisi ve proletaryanın kitlesel iradesini uygulamanın mekanizmaları vs.) Rus devrim tecrübesinin ışığında derinleştirmek ve somutlaştırmak.

d) Rus revizyonizminin uluslararası işçi hareketindeki yıkıcı etkilerine kapsamlı ve temel bir şekilde karşı koymak ve bu etkileri sıfırlamak.

e) Dünyadaki siyasal durumu, emperyalist rekabetleri, emperyalist güçlerin kendi aralarındaki ve kendileriyle hakimiyetleri altında bulundurdıkları ülkeler arasındaki ilişkileri, bugünkü dönemde demokratik-anti-emperyalist devrimlerin anlamını, Sovyetler Birliği'nin bu alt-üst oluşlardaki rolünü ve konumunu gözöntünde bulundurarak tam bir şekilde anlamak, ve bu temelde proletarya devriminin uluslararası stratejisini geliştirmek."

Burada daha sorunun konuluşunda problem vardır. Bu noktada, görev niteliğinde sayılanlar içerisinde, Sosyalist Sovyetler Birliği'ni, sosyalizmin inşasının kazanımlarını, bir ülkede sosyalizmin zaferini savunmak, Marksizm-Leninizmi savunmak yeralmamaktadır. Bunların sayılmaması

öyle hafife alınabilecek, kolay affedilebilecek birşey değildir; belli bir yaklaşım tarzını sergilemektedir. Nitekim bu kendini en gecinden c) noktasında söylenenlerde açığa vurmaktadır. (Bkz. c) maddesi)

Burada çok açık bir biçimde, proletarya diktatörlüğü, sosyalizmin ekonomik içeriği, vs. vb. noktalarında Lenin ve Stalin'in Ekim Devrimini ve sosyalist Sovyetler Birliği deneyimini Marksizm, Marksizm-Leninizm ışığında ele almış ve bu deneyimin billurlaşmış ürünlerini dünya komünist hareketine sunmuş oldukları reddedilmekte, ve bu çözülmemiş, çözülmesi gereken bir görev olarak yansıtılmaktadır. Hal böyle olunca, Marksizm-Leninizm'den değil Marksizm'den sözötmeleri anlaşılır.

d) noktasında söyledikleri de, c) noktasında söylenenlerle birlikte ele alınmak zorundadır. Biz de bugün dünya komünist hareketi içerisinde modern revizyonizmin etkilerine karşı mücadele etmeyi görev olarak tespit ediyoruz. Ve tam da bu görevi yerine getirmek için, çıkış noktası olarak Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunmayı ahyoruz. Bu bir yaklaşım tarzıdır. Görüşümüzce tek doğru yaklaşım tarzıdır.

"İran Komünist Partisi" de (veya burada makalenin yazarı da) "Rus revizyonizminin uluslararası işçi hareketindeki yıkıcı etkilerine kapsamlı ve temel bir şekilde karşı koyma ve bu etkileri sıfırlama"yı önüne görev olarak koyuyor. Fakat o bunu yaparken, sosyalizmin inşası, proletarya diktatörlüğü vb. gibi Marksizm-Leninizmin en temel öğretilerini sorun haline getiriyor. Bu da bir başka yaklaşım tarzıdır. Bu yaklaşım tarzıyla modern revizyonizmin etkilerine karşı mücadele edilemeyeceği bizce açıktır.

Diğer yandan, "Rus revizyonizminin uluslararası işçi hareketindeki yıkıcı etkilerine kapsamlı ve temel bir şekilde karşı koyma" görevi tespit edilirken, şimdiye kadar bu yönde — hataları ve eksiklikleriyle de olsa — ÇKP ve AEP'nin attığı adımlar yok sayılmaktadır.

e) noktasında da çok genel laflar edilmekte ve bu şekliyle bir dizi soru işareti yaratılmaktadır. Genel olarak her dönem dünyadaki siyasal durum, emperyalist rekabetler vs. incelenmek zorundadır. Bu genellikte problem yoktur. Fakat makale yazarının tüm makale içerisinde Leninizmden sözötmemesi olgusuyla birlikte ele alındığında, burada sorunun ilkesel olarak mı, yoksa güncel olarak mı ele alındığı tam açık değildir.

*

Yukarıda alıntıladığımız noktaları sırala-

dıktan sonra şöyle devam ediyor yazı:

"Yukarıda belirtilen görevleri yerine getirmek, ne Rusya'daki devrimin yenilgisinin deterministçe tahliliyle —Rusya'nın ekonomik geriliği, tek ülkedeki devrimin yalıtılmışlığı vs. gibi kaçınılmaz objektif faktörler üzerine kurulu—, ne de Rus partisinin ve hükümetinin siyasi eleştirisiyle —parti içindeki gelişmeler, Stalin, Kruşçev ya da modern revizyonizmin hakimiyeti üzerine kurulu— mümkün değildir. Bu görev yalnızca Sovyetler Birliği'nde devrimden sonraki olayların derin ve proleterce bir eleştirisiyle, Rusya'daki sınıf mücadelesi sürecini ve bu süreçte proletaryanın zaafalarını ve hatalarını inceleme temlinde mümkündür." (aoç)

Yazar burada, kendini determinizmden ve kendine göre tekyanlı siyasi eleştiri ile açıklama çabasından ayırmaya çalışırken saçmalamaktadır. Öyle ki, proletaryanın partisi ve Sovyet hükümetinden bağımsız bir şekilde, "Rusya'daki sınıf mücadelesi sürecini ve bu süreçte proletaryanın zaafalarını ve hatalarını incelemeyi" önermektedir! Fakat biraz sonra bu söylediklerini de geri almakta ve devrimden sonra tayin edici olanın ne olduğuna şu cevabı vermektedir:

"Dolayısıyla, devrim sonrası Rusya'da tayin edici role sahip olan şey, içeriği devrimden sonraki Rusya'nın nesnel gerçekliklerine bir yanıt olan, antagonist ve birbiriyle uzlaşmaz iki sınıf perspektifinden Rus toplumunun iki ana sınıfının siyasi partileri ve önderleri tarafından verilen belirli bir siyasi mücadeledir."

Bir taraftan, parti içindeki gelişmelerden bağımsız olarak sınıf mücadelesi sürecinin incelenmesi önerilirken, diğer taraftan tayin edici olanın: "iki ana sınıfın siyasi partileri ve önderleri tarafından verilen belirli bir siyasi mücadele" olduğu söyleniyor.

Böylesi muğlak ve çelişkili tavırlara yazının bir dizi yerinde rastlamak mümkün. Yazara göre tayin edici olanın ne olduğunu gerçekten öğrenemedim, devam edelim, belki kavrarız:

"4- Dolayısıyla, Rus devriminin yenilgisi, en temel seviyede, nesnel ekonomik nedenlere sahiptir. Fakat bundan, devrimin yenilgisinin kaçınılmazlığı sonucu çıkartılamaz. Tersine, eğer Rus proletaryası (onun öncü partisi), sınıf mücadelesinin önüne koyduğu nesnel gerçekliklere yanıt verme yeteneğinde olsaydı, Ekim Devrimi yenilmezdi sonucu çıkar. Bir başka deyişle, son çözümle-

mede, Rusya'da devrimden sonraki sınıf mücadelesi, sınıflı toplumların tarihindeki bütün dönemlerde olduğu gibi, nesnel ekonomik çıkarlar ve amaçlar uğruna bir mücadele olmasına rağmen, sonuçta bu mücadelede proletaryanın değil, burjuvazinin çıkarlarının ve amaçlarının gerçekleştirilmiş olduğu olgusu, Bolşevik Partisinin hepsi de kaçınılabılır olan zaaf-larını, hatalarını ve siyasi sapmalarını göstermektedir." (aoç)

Yazarın kendisini "devrimin yenilgisinin kaçınılmazlığı" tezinden ayırdığını daha önce de görmüştük. Bu alıntıda üzerinde durmak istediğimiz, bir "olgu" olarak ileri sürülen: "Bolşevik Partisinin hepsi de kaçınılabılır olan zaaf-ları, hataları ve siyasi sapmaları" tezidir. Çok "yöntembilimsel tahlil" yanlısı yazar, "kaçınılabılır zaaf, hata ve hatta sapmalar"ın neler olduğunu açıklamaya gerek duymamaktadır. Ve genel bir "ekonomik zorunlar önünde yenildi" tezini ileri sürmektedir. Böyle bir yöntemle hiçbir şekilde doğru sonuçlara varılamayacağı açıktır. Bütün bu asılsız iddialar ise, sözümona "idealizme saplanmak" için öne sürülmektedir.

*

"9-Ekim Devriminin yenilgisi pekçok ve çok-yönlü ifadeler ve boyutlara sahiptir. Rusya proletaryasının yenilgisinin temel nedenleri ile, bu yenilginin sonuçlarını ve ikincil etkilerini birbirinden ayırmak için, Rusya burjuvazisi ve proletaryası arasındaki mücadelede herşeyin etrafında döndüğü eksen haline gelen sorunu tamı tamına incelemek gereklidir. Proletaryanın önderleri ve öncüleri bu soruna proleterce bir çözüm veremediler ve dolayısıyla burjuvazi kendi çözümünü sağlamlaştırabildi."

"Yöntembilimsel tahlil"in yeni bir örneği! Bir yandan "çok-yönlü ifadeler ve boyutlara" sahip olan sınıf mücadelesi tam bir şekilde incelenmelidir denmekte, öte yandan ama, böyle bir incelemenin en küçük bir kırıntısını bile göstermeden, sonuç konmaktadır: "Proletaryanın önderleri ve öncüleri bu soruna proleterce bir çözüm veremediler ve dolayısıyla burjuvazi kendi çözümünü sağlamlaştırabildi." Hangi sorunlara proleterce çözüm veremediler? Proleterce çözüm neydi? Cevap yok!

"Tezler"in daha anlaşılır olması için uzunca bir alıntı yapmayı gerekli görüyoruz:

"10- Ekim Devrimi, Sovyetler Birliği'ndeki iki ana sınıf, yani proletarya ve burjuvazi arasındaki mücadeleyi sonuçlandırmadı. Devrimin sonucu olarak,

Rus büyük burjuvazisi iktidarı yitirdi ve partizanlıktan ve açık ve bağımsız politik faaliyetten yoksun bırakıldı. Fakat o kesinlikle kendi amaçlarından ve ideallerinden ve bu uğurda mücadeleden vazgeçmedi ve devrimi izleyen siyasi ve ekonomik alt-üst oluşlarda pasif ve tarafsız kalmadı. Devrimden sonra, devrik burjuvazi ile iktidardaki proletarya arasındaki mücadele yeni biçimlerde ve yeni konular üzerinde sürdü. Proletaryanın yüzyüze ve apaçık askeri bir savaşta burjuvaziyi yendiği içsavaşı takiben, ve yeni devletin görece siyasi sağlamlaşmasından sonra, üretim ve iktisat sorunu sınıf mücadelenin en önüne geçirildi ve bu sorun etrafında, her biri kendi çözümüne sahip olan çeşitli siyasi eğilimler ve fraksiyonlar oluştu. Bu durumda, yürürlüğe konması gereken ekonomik siyasetin önerilmesi ve bunun kabulü, burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf mücadelesinin ana konusu haline geldi, Parti ve devlet organları bu mücadelenin ana kanalları ve alanları haline geldi. Son çözümlemede, Ekim Devriminin yenilgisi ve Sovyetler Birliği'nde sosyalizm paravanası altında kapitalizmin ortaya çıkması, proletaryanın bu mücadeledeki yenilgisinin sonuçları idi."

Tüm boş "incelemeli", "araştırmalı" çağrılarının ardından ağızdan baklayı çıkarıyor yazar ve revizyonistleşme sürecini "içsavaşı takiben ve yeni devletin görece siyasi sağlamlaşmasından sonra" başlatıyor. Bu süreci anlatırken proletarya diktatörlüğünden bahsetmemesi bir raslantı değildir. Gerçi proletarya partisi ve devletinden bahsediyor ama, bu öyle bir proletarya partisi ve devletidir ki, devrik burjuvazi bunun içine sızmakla kalmamış, bunun da ötesinde kendi ekonomik ve siyasi hedeflerini "sosyalizme ilerleme ve sosyalist ekonomiyi kurma" kisvesi altında yayabilmıştır. Yazarın vardığı sonuç işte burasıdır:

"11- Bu özgül savaşta işçi sınıfının ve onun öncü partisinin yenilgisi kısa bir şekilde şu çerçevede açıklanabilir:

Rus büyük burjuvazisi sürekli olarak (1905 devrimi döneminden itibaren) Rusya'da sermayenin gelişmesinin ve ülkedeki sınıai gelişmenin önündeki engelleri ve geriliği yoketmek istiyordu. Rusya'da kapitalizmin tam ve çok yönlü gelişmesi tasarımı ve ideali, ve sanayinin ve üretici güçlerin gelişmesi ve genişlemesi, Menşeviklerin ve hatta bazı "eski" Bolşeviklerin de eleştirip kendilerini ayırmadıkları bir düşünce idi, ve tüm

Rus sosyal-demokrasisi için "sosyalist ekonomi", "Rusya'nın ekonomik gelişmesi ve büyümesi" karşısında muğlak ve açık olmayan birşeydi. Böylelikle, devrimden sonra milliyetçi emellerini devrim ve sosyalizm kisvesi altında gizleyen ve çeşitli Parti ve devlet kuruluşlarında taraftarları ve siyasi temsilcileri olan Rus burjuvazisi, iktidar partisi ve devlet tarafından yürürlüğe konacak olan ekonomik hedeflerin ve siyasetlerin tayin ve kabul edilmesinde sonuç itibarıyla kendi hedeflerini ve siyasetlerini yayabildi. (Rus burjuvazisi —ÇN) "sosyalizme ilerleme ve sosyalist ekonomiyi kurma" kisvesi altında "batılı ülkelerle eşit düzeyde gelişmiş, sanayileşmiş ve bağımsız bir Rusya" eski idealini cisimleştirebildi. Kısacası, Rusya'daki sosyalist devrim, önündeki ekonomik görevler karşısında yenildi."

"Tez"lerini, proletarya önündeki sosyalist "ekonomik görevleri karşısında yenildi" iddiası üzerine inşa eden yazar, Marksist ekonomi-politikten ne kadar bihaber olduğunu bu noktada ele veriyor. Bir sürü laf kalabalığının ardına gizlenerek, özünde Rus burjuvazisinin ekmeğine bal süren politikanın "sanayileşme politikası" olduğunu ileri sürüyor. Yazar bir bütün olarak sanayileşmeyi kötülük olarak görmekte, proletaryanın sanayileşme politikası ile burjuvazinin sanayileşme politikası arasında bir ayırım yapmamaktadır.

Gerçekte Sovyetler Birliği'nde proletarya diktatörlüğü şartlarında sosyalist sanayileşme mücadelesi, aynı zamanda burjuvazinin sınıf olarak yokedilmesi mücadelesi idi de. Büyük Sosyalist Ekim Devriminin XII. yıldönümünde Stalin, "Büyük Dönüş Yılı" başlıklı makalesinde, bu konuda elde edilen başarıların bir dökümünü yaparken, aynı zamanda sorunun sosyalizmin inşası açısından anlam ve önemini de ortaya koyuyor. O şöyle diyor:

O "Partinin ikinci başarısı, birinci başarıyla sıkı sıkıya bağlıdır. Partinin bu ikinci başarısı, geçen yıl içinde, ağır sanayi çalışmalarında birikim sorununu özünde olumlu bir sonuca bağlamış olmamız, üretim araçları üretiminin gelişmesinde gittikçe hızı artan bir tempo ya uymamız ve ülkemizin bir sanayi ülkesine dönüşmesi için gerekli koşulları yaratmış olmamızdır. İşte geçen yılki ikinci temel başarımız budur.
O Hafif sanayi sorunu, özel güçlükler göstermemektedir. Bunu birkaç yıl önce bir çözüme bağlamıştık. Ağır sanayi sorunu, daha zor ve daha önemlidir.

O Daha zordur, çünkü bu sanayi, büyük
 O sermaye yatırımlarını gerektirir. Üste-
 O lik sanayi bakımından geri kalmış ülke-
 O lerin tarihinin de gösterdiği gibi, ağır
 O sanayi, uzun vadeli pek büyük borç-
 O lanmaları gerektirir. Ağır sanayi daha
 O önemlidir, çünkü ağır sanayii geliştir-
 O meden hiçbir sanayii kuramayız ve sa-
 O nayileşme yolunu tutamayız. Ve bizim
 O uzun vadeli borçlanmaları girmemiz
 O sözkonusu olmadığına göre ve az çok
 O uzun vadeli kredi de alamadığımıza gö-
 O re, bu sorunun bizim için çok daha
 O büyük bir ağırlık gösterdiği ortadadır.
 O Bütün ülkelerin kapitalistleri, bizim
 O borçlanma ve kredi isteklerimizi redde-
 O derken bunu gözönünde tutmaktadır-
 O lar; onlar, birikim sorununu kendi güç-
 O lerimize dayanarak çözemeyeceğimizi,
 O ağır sanayii kurma sorununu çöze-
 O yeceğimizi ve kendilerine boynu eğik
 O giderek teslim olacağımızı sanıyorlar.
 O Oysa, bu konuda sona eren yılın so-
 O nuçları bize neyi göstermektedir? Bu
 O sonuçların önemi şundadır ki, bu ka-
 O pitalist bayların hesapları altüst olmuş-
 O tur. Sona eren yıl göstermiştir ki,
 O SSCB'nin açık ya da üstü örtülü, ik-
 O tisadi yönden kuşatılmış olmasına kar-
 O şın, biz, kapitalistlere boyun eğmedik
 O ve ağır sanayiın temellerini atarak, bi-
 O rikim sorununu kendi güçlerimize da-
 O yanarak çözüme bağladık. Bunu artık
 O işçi sınıfının en azılı düşmanları bile
 O yadsıyamazlar. Gerçekten geçen yıl
 O büyük sanayi yatırımları 1600 milyon
 O rubleyi aşmıştır ve bunun 1300 milyon
 O rublesi ağır sanayie yatırılmıştır ve
 O oysa bu yıl büyük sanayie yatırım
 O 3400 milyon rubleyi aşmaktadır ve bu-
 O nun 2500 milyon rublesi ağır sanayie
 O yatırılacaktır. Büyük sanayiın geçen
 O yılki toplam üretimi %23 bir artış gös-
 O terirken —ki bunda ağır sanayiın pa-
 O yı %30'du— bu yıl büyük sanayiın de-
 O taplom üretimi %32 bir artış göstere-
 O cek ve bunda ağır sanayiın artış payı
 O %46 olacaktır; ağır sanayiın kurulması
 O için gerekli birikim sorununun bizim
 O için aşılmaz güçlükler taşımadığı bun-
 O dan anlaşılmıyor mu? Ağır sanayiın ge-
 O liştirilmesinde artan bir hızla ilerledi-
 O ğimizden ve eski tempoları aşarak ta-
 O rihten gelme geriliğimizi ardımızda bı-
 O raktığımızdan kuşku duyulabilir mi?
 O Bütün bu söylediklerimizden sonra
 O beş yıllık planın yıllık programının ge-
 O çen yıl içinde aşılmış olduğuna, ve beş
 O yıllık planın optimal varyantının, bur-
 O juva yazar bozuntularının "hayali ve
 O ulaşılmaz birşey" diye nitelendirdikleri

O ve bizim sağcı oportünistlerimizin yıldık-
 O ları (Buharin grubu) bu optimal varyan-
 O tın gerçekte beş yıllık planın minimum
 O varyantı haline gelmiş olmasına artık şa-
 O şılabilir mi?
 O "Rusya'nın kurtuluşu —diyor Lenin—,
 O sadece köylü ekonomisinin iyi ürün kal-
 O dırmasında değildir —bu yetmez—, sa-
 O dece köylüye tüketim maddeleri sağla-
 O yan hafif sanayiın başarısında da değil-
 O dir —bu da yetmez—, bize aynı zaman-
 O da bir ağır sanayi gerekir.... Eğer a-
 O ğır sanayimiz yoksa, eğer onu kurmaz-
 O sak, hiçbir sanayii kuramayız, ve sana-
 O yimiz olmayınca da bağımsız bir ülke
 O olarak kalamayız... Ağır sanayi, devle-
 O tin mali desteğini gerektirir. Eğer bu
 O desteği sağlayamazsak, sosyalist ülke
 O demiyorum ama, uygar bir ülke olarak
 O da kalamayız." ("Rus Devriminin Beş
 O Yılı ve Dünya Devriminin Perspektif-
 O leri" — III. Enternasyonal'in IV.Kong-
 O resine Rapor, c.XXVII, s.349, Rusça)
 O İşte Lenin, böyle kesin olarak, biri-
 O kim sorununu ve ağır sanayiın kurul-
 O ması konusunda partinin görevlerini
 O formüle etmektedir.
 O Sona eren yıl, partinin, yolu üstünde
 O dikilen her çeşit engeli aşarak bu gö-
 O revî başarıyla yerine getirdiğini gös-
 O termiştir.
 O Elbette ki bu, sanayiın, bundan böy-
 O le ciddi zorluklarla karşılaşmayacağı
 O anlamına gelmez. Ağır sanayiın sorunu,
 O sadece birikim sorunu değildir. Ağır
 O sanayi, kadro sorununu da çözmeye
 O zorunludur. Bu, a) Sovyet rejimine
 O bağlı onbinlerce teknisyen ve uzmanı
 O sosyalist kuruluşa bağlama sorunudur,
 O b) işçi sınıfının saflarından gelme yeni
 O teknisyenler ve uzmanlar eğitime soru-
 O nudur. Birikim sorununu özünde çözül-
 O müş kabul edebilmemize karşılık, kad-
 O rolar sorunu, henüz çözülmesi gereken
 O bir sorun olarak önümüzde durmakta-
 O dır. Oysa, sanayiın teknik kuruluşu-
 O nun gelişme halinde olduğu şu sıralar-
 O da kadro sorunu, sosyalist kuruluşun
 O belirleyici nitelikte bir sorunudur.
 O "Bizde asıl eksik olan —diyor Lenin—,
 O kültüredür, yönetme sanatıdır.... İktisa-
 O di ve siyasal bakımlardan NEP, bize
 O sosyalist ekonominin temellerini bulma
 O olanağını sağlamaktadır. Burada söz-
 O konusu olan "biricik" şey, proletarya-
 O nın ve onun öncülerinin eğitilmiş güç-
 O lerini yaratabilmektir." ("Partinin XI.
 O Kongresine Siyasal Rapor Planı Konu-
 O sunda Molotov Yoldaş Mektup"tan,
 O c.XXVII, s.207, Rusça)
 O Besbelli ki, burada, sözü edilen "eği-

O tilmiş güçler"le kastedilen şey, genel olarak, iktisadi kuruluş için gerekli kadrolar; özel olarak da sanayi kuruluşu ve yönetimi için gerekli kadrolardır.

O Bundan çıkan sonuç şudur ki, ağır sanayi için temel önemi olan birikim alanında sağlanan ciddi başarılarla karşın, kadrolar sorunu çözülmedikçe, ağır sanayi kuruluşunun tam olarak üstesinden geldiğimiz söylenemez.

O İşte partinin kadrolar sorununu sıkı tutmak ve kaleyi de her ne pahasına olursa olsun zaptetmek görevi bundan doğmaktadır." (Stalin, "Leninizmin Sorunları", s.333-336)

*

"İran Komünist Partisi" yazarı için bütün bunlar, herhalde "proletaryanın sosyalist ekonominin görevleri karşısında yenilmesi"nin işaretleri olsa gerektir! Ama "yenilgi" yazarın kafasındadır.

Yazar şöyle devam ediyor:

"12- Önündeki ekonomik görevlere yanıt verme yeteneğinde olmamasından Ekim Devriminin yenilgisi sonucuna varırken, şu noktalar akılda tutulmalıdır:

a) Ekim Devrimi, tam zaferi için nesnel koşulların var olduğu sosyalist bir devrimdi. Rus proletaryası burjuvaziyi siyasi ve ekonomik olarak devirebildi ve Rusya'da proletarya diktatörlüğü (devletin biçimi ve yapısı anlamında değil, siyasal anlamda proleter siyaseti uygulama aracı olarak) kuruldu. Bu anlamda, Ekim Devrimi zafere ulaştı. Fakat önceden belirttiğimiz nedenlerden ötürü, bu zafer sağlanamadı ve sosyalizmin kuruluşuna kadar sürmedi."

Nihayet Ekim Devriminin küçük de olsa (!) bir başarısından söz edilebiliyor ve hatta Ekim Devrimi sosyalist devrim olarak değerlendiriliyor. Bunun ne denli yarım ağızla söylendiğini biraz ileride göreceğiz. Şimdiden şunu tespit edelim: Ekim Devriminin yegâne başarısını, burjuvaziyi devirmesinde görüyor yazar. Ancak ve yalnız bu anlamda bir başarı! Proletarya diktatörlüğü konusunda söyledikleri ise başlı başına bir sorun. Öyle bir proletarya diktatörlüğü ki, "devletin biçimi ve yapısı anlamında değil, siyasal anlamda proleter siyaseti uygulama aracı". Bu noktada söylenenler de Leninist proletarya diktatörlüğüne ve Sovyetler Birliği'nde uygulanışına açıktan saldırıdır.

Diğer taraftan yazar, genel laf düzeyinden bir türlü aşağıya inmeyip, en faz-

lasından "incelemeli, araştırmalı" tespitlerini unutup, sonuçlar koymakta ve hatta burada "nedenlerini belirtmiş" havalara bürünmektedir.

*

"b) Sovyetler Birliği'nde kapitalizm, ekonomik anlamda, asla kökünden kazınmadı, ve sosyalist bir ekonominin kuruluşuna yönelik ilk olumlu adımlar bile atılmadı. Savaş Komünizmi ve Yeni Ekonomik Politika, kökleri devrimden sonraki özgül koşulların gereksinimlerinde olan özel ekonomik siyasetlerdi, sosyalizmin inşası için ekonomik önlemler değildi. Ama aynı zamanda Rusya'daki felç olmuş kapitalizmin güçlenmesi ve hakimiyeti bu özel siyasetlerin sonucu değildi. Savaş Komünizmi ve Yeni Ekonomik Politika, her ikisi de, proleter bakış açısından, dönemlerindeki konjonktürel ekonomik gerekliliklere yanıtı."

Bravo, bu kadar asılsız iddiayı arka arkaya dizebilmek marifet doğrusu! Her iki alıntıda söylenenleri birleştirecek, ortaya çıkan tablo şudur: Sosyalizmin inşasına yönelik ilk olumlu adımlar bile atılmamış, devrimden sonra tespit edilen ekonomik siyasetler gerçi proleter bakış açısından gerekliliği, fakat sosyalizmin inşası için ekonomik önlemler değilmiş. Sosyalizmin inşası sorununda yazarın ne denli anti-Marksist-Leninist görüşlere sahip olduğu ortadadır. Yazar, sosyalizmin inşası için ekonomik önlemlerden, saf sosyalist ekonomiyi anlamaktadır. Bu nedenle sosyalizmin inşasına yönelik "ilk olumlu adımlar" bile görememektedir.

Kapitalizmden sosyalizme geçiş, çetin sınıf mücadeleleriyle dolu uzun bir yoldur.

O "Burjuva devrimi ile sosyalist devrim arasındaki temel farklardan biri", der O Lenin, "feodalizmden doğan burjuva devrimi için, feodal toplumun bütün yönlerini gittikçe değiştiren yeni ekonomik örgütlenmelerin yavaş yavaş ortaya çıktığının görülmesidir. Burjuva devrimi bir tek görevle karşı karşıya dır; eski toplumun bütün engellerini silip süpürmek, kaldırıp atmak, yok etmek. Bu görevi tamamlamakla, her burjuva devrimi kendisinden istenilen herşeyi yapmış olur; kapitalizmin gelişmesini hızlandırır. O Sosyalist devrimde durum bambaşkadır. Tarihin zikzakları sonucu sosyalist devrime başlamak zorunda kalmış olan ülke, ne kadar geri kalmışsa, O eski kapitalist ilişkilerden sosyalist ilişkilere geçiş, onun için o kadar güç

O olur. Burada eskiyi yıkmaya görevlerine,
O işitilmemiş güçlükte yeni görevler, yani
O örgütlenme görevleri katılır." (Lenin'den
O aktaran Stalin, "Leninizmin Sorunları",
O s.143)

Proletarya diktatörlüğünün gerekliliğinin temellerinden biri de işte burada yatar.

O Proletarya diktatörlüğünün "başlıca özelliği, amacı sosyalizmi kurmak, toplumun sınıflara bölünmüşlüğüne ortadan kaldırmak, toplumun her bireyini çalışan insan haline getirmek ve insanın insan tarafından sömürülmesinin her türlü temelini yoketmek olan proletaryanın, çalışan halkın ileri müfrezesinin, onların öncüsünün, tek liderinin örgütlenmesi ve disiplini. Bu amaç bir darbeye gerçekleştirilemez. Kapitalizmden sosyalizme geçiş oldukça uzun bir dönem ister, çünkü üretimin yeniden örgütlenmesi zor bir iş tir, çünkü yaşamın bu alanında köklü değişimler zaman ister ve çünkü işlerin bir küçük-burjuva ve burjuva yolda yürütmesi alışkanlığının o kocaman gücü, ancak uzun ve inatçı bir mücadele ile altedilebilir. Marx'ın, kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemi olarak proletaryanın tüm bir proletarya diktatörlüğü döneminden söz etmesinin nedeni de budur." (Stalin, "Leninizmin Sorunları", s.149)

Yazar, işte bu geçiş döneminde 'saf sosyalist ekonomi'yi aramaktadır. Bu abestir. Marx bu dönem için şunu söylemektedir:

O "Burada ele almamız gereken, kendi temelleri üzerinde gelişmiş olan değil, tersine, kapitalist toplumdan doğduğu şekliyle bir komünist toplumdur; dolaşısıyla, iktisadi, manevi, entellektüel, bütün bakımlardan, bağrından çıktığı eski toplumun damgasını hala taşıyan bir toplumdur."

Savaş Komünizmi ve Yeni Ekonomik Politika üzerine söylenenler de bu çerçevede ele alınmak zorundadır. Yazar her ne kadar: "dönemlerindeki konjonktürel ekonomik gerekliliklere yanıtı" diyerek, kendine açık kapı bırakmaya çalışsa da, aynı zamanda "sosyalist ekonomiyi kurmak için ilk olumlu adımlar bile atılmadı" tespiti de dile geldiği gibi, bu politikaların sosyalizmin inşası için konulan doğru siyasetler olduğunu açıkça reddetmektedir.

Özellikle Yeni Ekonomik Politika, o zamanlar olduğu gibi bugün de, SBKP/B içinden ve dışından, çeşitli yönlerden

çeşitli şekillerde gelen saldırılara maruz kalmıştır, kalmaktadır. Özde Leninizme gelen bu saldırılar, Yeni Ekonomik Politika'nın özelliğinin ve esasının kavranmamasında yatmaktadır.

Yeni Ekonomik Politika'nın anlamı üzerine Lenin şunları söylemektedir:

O "Köylü ekonomisi ile bizim şu anda yaratmaya çalıştığımız yeni ekonominin bir birlikliği yoktu bizde. Şimdi var mı? Henüz yok. Ona yaklaşıyoruz. Yeni Ekonomik Politika'nın tüm önemi —başını— mızda her yerde aranan, ama aranması gereken yerde aranmayan— bütün anlamı burada, sadece burada yatmaktadır: Köylü ekonomisiyle, çok zorluklarla yaratmaya çalıştığımız yeni ekonomi arasında birliği kurmak. Ve bizim kazanımımız burada yatmaktadır, yoksa komünist olamazdık, devrimci olamazdık.

O ...

O Yeni Ekonomik Politika'da esas olan, geçen yılın deneyimlerini doğru bir şekilde kavramaktır. Bu yapılmalıdır ve yapacağız. Ne pahasına olursa olsun bunu başarmak istiyorsak (ve biz istiyoruz ve başaracağız!), o zaman bilmeliyiz ki; Yeni Ekonomik Politika'nın en temel, en tayin edici, en üst görevi, inşa etmeye başladığımız (çok kötü, çok beceriksiz, ama tamamıyla yeni bir sosyalist ekonomi, yeni bir üretim, yeni bir dağıtım temelinde her ihtimalde inşa etmeye başladığımız) yeni ekonomi ile, köylülüğün ekonomisini, milyonlarca ve onmilyonlarca köylünün ekonomisini birleştirmektir." (Lenin, 1922, "XI. Parti Kongresi", Seçme Eserler, cilt III, s. 771-772, Almanca)

İşte Yeni Ekonomik Politika'da esas olanı kavramayanlar, onun ikili yönünden bir yönünü öne çıkaranlar, gerçekte sosyalizmin inşası için işçi sınıfı ile köylülüğün ittifakını gereksiz gören, işçi sınıfını mütefiğinden koparma pahasına derhal sosyalist sanayileşmeye geçme şeklindeki eski Troçkist tezleri savunur duruma düşmektedirler.

Sosyalist ekonomi konusunda, daha önce üzerinde durduğumuz tezler de tesadüfi değildir; bu anlayışın bir parçasıdır.

Stalin, XIV. Parti Kongresinde Yeni Ekonomik Politika'nın ikili karakterini şöyle dile getirmektedir:

O "YEP sorunu. Burada Krupskaya yoldaşı ve YEP sorunu üzerine konuşmasını düşünüyorum. O, "YEP altında belli şartlarda izin verilen kapitalizm-

O dir; proleter devletin zincirlere vur-
 O duğu bir kapitalizm" diyor. Bu doğru
 O mudur? Evet ve hayır. Kapitalizmi zin-
 O cire vurduğumuz ve varolduğu sürece
 O vuracağımız bir olgudur, bu doğrudur.
 O YEP'in ama kapitalizm olduğu saçmalık-
 O tır, saçmalığın daniskasıdır. YEP pro-
 O leter devletin, kapitalizme izin veril-
 O mesine göre hesaplanmış ama kumanda
 O tepelerinin proleter devletin elinde bu-
 O lunduğu, kapitalist ve sosyalist unsur-
 O ların mücadelelerine göre hesaplanmış,
 O sosyalist unsurların kapitalist unsur-
 O ların aleyhine büyüyen rolüne göre he-
 O saplanmış, sosyalist unsurların kapita-
 O list unsurlar üzerinde zaferine göre
 O hesaplanmış, sınıfların ortadan kaldı-
 O rılması, sosyalist ekonominin temelinin
 O inşası üzerine hesaplanmış, özel bir
 O politikasıdır. Her kim, YEP'in bu ge-
 O çiş dönemi karakterini, bu ikili karak-
 O terini kavramıyorsa, o Leninizmden u-
 O zaklaşıyordur. YEP kapitalizm olsaydı,
 O Lenin'in sözünü ettiği YEP Rusyası,
 O kapitalist Rusya olurdu. Acaba bu-
 O günkü, kapitalizmden sosyalizme ge-
 O çiş dönemi Rusya'sı değil de, kapita-
 O list bir Rusya mıdır? Lenin o zaman
 O neden basitçe "sosyalist Rusya haline
 O gelecek kapitalist Rusya" demedi de,
 O bilakis bir başka formülasyon kullan-
 O mayı yeğledi: "Sosyalist Rusya haline
 O gelecek YEP Rusya'sı?" (Stalin, Eser-
 O ler, cilt 7, s.316, Almanca)

*

"c) İşçilerin iktidardan uzak kalışı ve işçilerin kitle örgütleri temelinde proleterya diktatörlüğünün kurulmaması, bürokrasinin güçlenmesi ve hakimiyeti, parti-içi komplolar ve baskılar (vs.) gibi faktörler kuşkusuz Ekim Devrimi'nin nihai yenilgisinde ve burjuvazinin parti ve devlet üzerindeki hakimiyetinde rol oynadılar. Fakat devrimin yerine getirmesi gereken ekonomik görevlerin çok önemli rolünün değerini anlamaksızın, devrimin yenilgisi sürecinde bu faktörlerin gerçek rolünü açıklığa kavuşturmak mümkün değildir. Olgudur: Bu faktörlerin, partinin geri döndürülebilir hataları ve sapmaları — ya da bazı durumlarda devrimin birinci döneminde nesnel koşulların proleteryaya yüklediği sınırlamalar— biçiminden, sistemin temel karakteristikleri ve gerekli ve kendi kendini üreten bileşenleri seviyesine doğru yoğunlaşması ve sağlamlaşması, Sovyetler Birliği'nde devrimin yenilgisinin sonuçları ve kapitalizmin hakimiyetinin gerekliklik-

leridir, tersi değil."

Proletarya diktatörlüğü üzerine daha önce söylenenler burada daha açık bir şekilde dile getirilmekte, proletarya diktatörlüğü ile parti diktatörlüğü karşı karşıya konulmakta, proletarya diktatörlüğünün biçimi olarak Sovyetlerin, en geniş kitleleri doğrudan yönetime çeken en ileri kitle örgütleri olduğu gerçeği reddedilmektedir. Bu sorunda da baştan sona anti-Leninist pozisyonlar savunulmaktadır.

Tüm bu asılsız iddialardan sonra, Sovyetler Birliği'nin "proleter devlet" olarak tanımlanması siyasi sahtekarlıktır, veya ne dediğini bilmemektir. Marksizm-Leninizm en berbat bir yöntemle saldırılar yöneltildikten sonra, "hepsi de kaçınılabılır hatalar" tespiti yapılmaktadır.

Ve tüm bunlar, esasta şu tezleri ileri sürmek için yapılmaktadır:

"d) 1920'lerin sonlarına değin, pekçok hatalar yapmış olmalarına rağmen, Bolşevik Partisi ve Sovyet devleti proleter bir karaktere sahipti. Bu zamana kadar Bolşevik Partisinin hataları geri döndürülebilir ve düzeltilebilir hatalardı. Fakat ilk beş-yıllık planın gerçekleştirilmesiyle, geri dönüş yolu kapatıldı ve iktidar partisi ve devlet, burjuva hedeflere ve siyasete hizmet eder hale geldi ve işçi düşmanı bir karakter kazandı."

Stalin'e ve Stalin dönemindeki Sovyetler Birliği'ne saldırıları 'teorik bir temele oturtmak' için yapılmaktadır. Öyle ya, "herşeyi Kruşçev'le başlatanlar"a "idealist" damgasını vurmuşlardır; öyleyse herşey Stalin'le de başlayamaz, daha önceden de "hatalar, zaafılar" olmalı! İşte mantık silsilesi budur yazarın.

Yazar, ilk beş yıllık planın gerçekleştirilmesi ile "dönüş yolu kapatıldı" diyor. Gerçekten de ilk beş yıllık planın gerçekleştirilmesi, birilerine dönüş yolunu kapamıştır. Ama kapanan, yazarın iddiasının tersine, proleteryanın değil, Rusya'nın — yok edilen! — eski tipte burjuvazisinin yoludur! Ve geri dönüşü açıklama iddiası, yazarın şahsında herşeyi tersyüz ederek, burjuvazinin yokedilmesi zaferini gözlerden gizleme konumuna varmaktadır.

Korkunç bir anti-Marksizm-Leninizm sergileyen makalenin yazarı, öyle bir fanatizme kapılmıştır ki, en sonunda Ekim Devrimi "feodalizmi tasfiye eden büyük bir burjuva reformu"na dönüştürmüştür! İşte yazarın söyledikleri:

"e) Sovyetler Birliği'nde sosyalist devrimin yenilgisi, toplumsal ve tarihi bir olay olarak onu sıfırlamadı. Ekim Devrimi, görece geri bir kapitalist ülkeden gelişmiş bir sanayi toplumu yaratan büyük

(Devamı s.55'de)

ENGELS'İN »AİLENİN, ÖZEL MÜLKİYETİN VE DEVLETİN KÖKENİ« ADLI ESERİNE YAPILAN BAZI YANLIŞ ATIFLAR VE ÇARPITMALAR ÜZERİNE - I

Ülkemizde kadın sorunu üzerine çeşitli legal yayınlar üzerinden yürütülen tartışmalarda, ileri sürülen tezleri ispatlamak veya desteklemek amacıyla Engels'in "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı yapıtına olumlu veya olumsuz bir dizi atıfta bulunmaktadır. Kimi bu esere cepheden saldırırken, kimi de savunma adına onun özünü boşaltmakta veya doğrudan tahrif etmektedir. Kimileri de Engels'in eserinin yazılmasının üzerinden yüz yıla yakın zaman geçmiş ve yazılı tarih öncesine ilişkin bir dizi bilimsel araştırmalar ve buluşlar eserin bilmezlerini aşmıştır şeklinde iddialar ileri sürmektedir.

Hal böyle olunca, klasiklerimizin kadın sorununa ilişkin en temel eserlerinden biri olan ve Marksist-Leninistlerin soruna yaklaşımında temel çıkış noktalarını belirleyen bu yapıtın her türlü saldırıya, birtakım "bilimsel buluşlara" işaret ederek yapıtın temel yaklaşımlarını "sorun" haline getiren akım ve kişilere karşı savunulması güncel bir görev haline gelmiştir. (*)

(*) Burada şunu belirtmeyi de gerekli görüyoruz: Engels bu eserinde, yazılı tarih öncesine ilişkin buluşları değerlendiren, sürekli olarak, var olan bilgiler temelinde değerlendirme yaptığını vurgulamaktadır. O günden bugüne bu konuda daha fazla bilgi toplanmış olduğu ortadadır. Marksist-Leninistlerin bunları incelemek, bunların ne ölçüde bilimsel olduğunu araştırmak ve gerçek bilimsel olgulara dayanarak Engels'in yapıtını gözden geçirmek ve olası yeni veriler ışığında ilerletmek gibi bir görevleri de vardır. Fakat bu ikincil bir görevdir. Çünkü bu yöndeki olası gelişmeler, Engels'in temel yaklaşımlarını değiştirmeyecektir. Kaldı ki, Engels'in yaşadığı dönemde de aynı verilere dayanmalarına rağmen, Marx ve Engels'den değişik yorum ve sonuçlara varanlar da olmuştur ve bugün de olacaktır.

Bu yazımızda, Engels'in yapıtına yöneltilen eleştiri ve saldırıları incelemeye başlayacağız. Bu yazımızda, Gülnur Savran'ın "Sosyalist-Feminizm Olanaklı Mı?" (11. Tez, sayı 1) adlı makalesi üzerinde duracağız.

"SOSYALİST-FEMİNİZM OLANAKLI MI?" ÜZERİNE

Burada amacımız, özellikle "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni"ne gelen "eleştiri"ler üzerinde durmaktır. Ama Yazar, Engels'in bu eseri üzerine yoğunlaşmaktan çok, kendi tezlerini ortaya koyarken bu esere değinip geçme yöntemini izlediği için, yazarın diğer bazı tezlerine de değinmeden geçemeyeceğiz.

Yazının temel konusu, başlığından anlaşılacağı üzere, "sosyalist feminizm"nin olanaklılığını ispatlamak. Türkiye'de "çeşitli sol kesimler" tarafından feminizme kuşku ile bakılmasından yakınan yazar, "sosyalist-feminizmin sosyalist teoride ve pratikte 'kadınların ezilmişliği' konusunda bugüne kadar varılmış en ileri nokta" olduğu tezini ileri sürmektedir. Bu tez üzerine Nisan 1988 tarihli "Kadının Kurtuluşu Sorununda Bugünkü Geçmişimiz, Geçmişimizin Değerlendirilmesi..." başlıklı Bolşevik Partizan'ın özel broşüründe (bkz. s. 119 ve devamı) yeterince durulduğu için, bu tezin ne adına ileri sürülürse sürülün anti-Marksist-Leninist olduğunu tespit edip geçiyoruz.

Sosyalizmin neden "kadınların ezilmişliğine" cevap vermekte "yetersiz kalmış olduğu"nu yazardan okuyoruz:

"Engels'ten Bebel'e ve Zetkin'e dek 'kadınların ezilmesi' sorununa şu ya da bu şekilde eğilmiş sosyalistlerin hemen hepsi, sorunu sadece farklı sınıflardan kadınların farklı ezilmişlikleri düzeyinde ele almış. Bu farklılıkların ötesinde bü-

tün kadınların paylaştığı bir ortak ezilmişlik olup olmadığı sorgulanmamış." (11. Tez, S.1, s.149)

Birincisi, bu tamamiyle gerçeklere uymayan bir iddiadır. İddianın tersine, Engels'ten Bebel'e ve Clara Zetkin'e dek komünistler, ilk olarak bütün kadın cinsinin tarihsel yenilgisinin ortak temelini ortaya koymuşlardır: Özel mülkiyetin ortaya çıkması!

İkincisi ama, feministlerin inatla "farklı sınıflardan kadınların farklı ezilmişlikleri"nin ötesinde bir "ortaklık"ı ön plana çıkarma ve Marksizme en çok bu noktada saldırımları tesadüfi değildir. Ve aslında tam da bu noktada kendilerini ele vermektedirler.

İlkönce "ortak ezilmişlik"in ne olduğuna bakalım. Cinsel baskı, tüm kadınlar üzerinde kadın olmalarından dolayı var olan baskıdır. Fakat bu cinsel baskının hem içeriği, hem de derecesi ezen ve ezilen sınıflardan kadınlarda değişiktir. Örneğin proleter kadın, fabrikada erkek ile aynı işi yaptığı halde, kadın olduğu için aynı ücreti alamamaktadır, fakat burjuva kadınının böyle bir sorunu yoktur. Örneğin çocuk bakımı, eğitimi, ev işleri vs. sorununda da burjuva kadın çok değişik imkanlara sahiptir; o, bu toplumda da bu işlerden para karşılığında kurulabilir. Örneğin kürtaın yasal olarak yasak olduğunu varsayalım, yasalar bütün kadınlar için geçerlidir, fakat burjuva kadın bunu da para karşılığında her zaman çözebilmiştir. Vs. vs. Bu bir-iki örnekten de görülebileceği gibi, emekçi kadınlarla burjuva kadınlar arasında bu anlamda da bir ortaklık yoktur. Geriye, hepsinin kadın olması ve değişik içerikte de olsa cinsel baskıya maruz kalmaları şeklinde bir "ortaklık" kalır.

Peki ne öne çıkarılmalıdır? Değişik sınıflardan kadınların içerikte bir olmayan "ortak ezilmişlikleri" mi? Yoksa, içeriği ve derecesi değişik olan cinsel baskıya maruz kalma "ortaklık"larına rağmen, ezen ve ezilen sınıflara mensup olmalarından kaynaklanan özde uzlaşmaz çelişkileri mi?

Kadın sorununda, Marksizm-Leninizm ile her türden revizyonist-reformist-feminist yaklaşımlar arasındaki temel ayrılık bu soruya verilen yanıtta yatmaktadır. Neyin öne çıkarılacağı sorusuna ve-

rilen yanıt, yani sorunun konuluşu, kaçınılmaz olarak sorunun çözümünü, mücadelelenin neye karşı ve nasıl verileceğini de kapsamaktadır.

Söyle ki, ezen ve ezilen sınıflara ait kadınların "ortak" ezilmişlikleri öne çıkarıldığında, doğal olarak sınıfsal yaklaşım, cinsel baskının öne çıkarılması lehine geriye itilmektedir. Sınıfsal yaklaşımın geri planda kaldığı bir mücadele ama ancak ve ancak reformist bir mücadele olabilir. Bunun için Marksist-Leninistler sürekli kadın sorununun sınıfsal bir sorun olduğunu vurgulamışlardır. Fakat bu, —feministlerin ve burada yazarın iddiasının tersine— onları bütün kadınların ezilmişliklerini de ortaya koymaktan alıkoymamıştır.

Engels'in "Kökene", —adı üstünde— kadın cinsinin ezilmişliğinin bir başlangıcı, bir de sonu olduğunu tarihi gelişmesi içinde açıklayan, kadının ezilmişliğinin 'böyle gelmiş böyle gider' olmadığını ortaya koyan bir eserdir.

Yazar, yukarıda alıntılarladığımız cümlelerin hemen devamında ise şunu ileri sürüyor: "Aslında Engels, özel mülkiyeti ve kadınların özel mülkiyete dayalı ailedeki ekonomik bağımlılığını (yani ücret karşılığı çalışmamalarını) bu tür genel bir ezilmişlik kaynağı olarak belirliyor. Ancak bu, gerçekte bütün kadınların durumunu kapsayacak bir genelleme olmadığı için, sonuçta yalnızca ücret karşılığı çalışmayan kadınların burjuva ailesi içindeki özgül ezilmişliği açıklanmış oluyor." (s.140)

Yazar hiçbir alıntı göstermediği için ve genel bir bkz. Köken'le geçiştirdiği için, bu tezi neye dayanarak ileri sürdüğünü bilmiyoruz. Ama bu tez ancak şu şekillerde getirilebilir: G. Savran ya bu yapıtı okumadan, kulaktan dolma bilgilerle eleştirmeye kalkıyor; ya okuduğunu anlamama durumunda; ya da bilerek, bilinçli çarpıtma sözkonusu. Hangisi olduğunu yazar açıklamalıdır. Bunların hepsi diğerinden kötüdür! Hangisi olursa olsun, burada söylenenlerde: Birincisi, Engels'in sadece kapitalizm için söyledikleri kabaca özetlenmekte ve Engels'in yapıtının özü bu imiş, bununla sınırlıymış imajı yaratılmakta, Engels çarpıtılmaktadır. Oysa Engels, ailenin, özel mülkiyetin ve devletin ortaya çıkışı ve gelişmesini tarihsel olarak ele almakta ve özel mülkiyetin ortaya çıkmasıyla a) kadınların (bir bütün olarak kadın cinsinin) tarihsel yenilgiye uğradığını ve

b) aynı zamanda toplumun sınıflara bölün-
düğünü, bir bütün olarak da özel mülki-
yete dayanan toplumların bu ikisine özde
dokunmadan geliştiğini koyuyor.

Bu ne demektir? Tarih boyunca özel
mülkiyete dayanan tüm toplumlarda ezen
ve ezilen sınıflar ve erkeğin kadına göre
üstünlüğü varlığını sürdürmüştür ve sür-
dürecektir.

İşte Engels, yazılı tarih öncesinden ka-
pitalizme dek gelişmeyi bu çerçevede ele
almış ve geçmişten yola çıkarak geleceğe
ışık tutmuştur. Engels'in "sonuçta yal-
nızca ücret karşılığı çalışmayan kadınla-
rın burjuva ailesi içindeki özgül ezilmiş-
liği(ni) açıklamış" olduğu iddiası, derin
bir kavrayışsızlığı, ya da açık bir çarpı-
tmayı belgelemektedir.

Kadın ve erkeğin toplumsal konumunu
belirleyen, son tahlilde üretim ilişkileri-
dir. Son tahlilde diyoruz ve altını çiz-
yoruz, çünkü biraz aşağıda açıklayaca-
ğımız gibi, çoğu kez bu yanlış yorumlan-
maktadır.

Kadın ve erkeğin hukuksal eşitsizliği-
nin kökenini incelerken, tarihsel geliş-
meyi en kısa şekliyle şöyle koyuyor En-
gels:

"Kadın-erkek arasındaki, daha önceki
toplumsal durumlardan bize miras kal-
mış olan yasal eşitsizlik, kadının eko-
nomik baskı altında oluşunun nedeni
değil sonucudur. Çocuklarıyla birlikte
birçok evli çiftleri kapsayan eski ko-
münist ev ekonomisinde, kadınlara bı-
rakılan ev yönetimi, tıpkı erkekler ta-
rafından yiyecek sağlanması gibi, top-
lumsal zorunluluk taşıyan bir kamu işi
idi. Ataerkil aile ile ve ondan da çok
monogam bireysel aile ile birlikte, bu
değişti. Ev yönetimi kamusal niteliğini
yitirdi. Bu iş artık toplumu ilgilendir-
miyor. O bir özel hizmet haline geldi;
toplumsal üretime katılmaktan uzaklaş-
tırılan kadın, bir başhizmetçi oldu."
("Kadın Sorunu Üzerine", İnter Ya-
yınları, s.17)

Kadınların tekrar toplumsal üretime
katılmalarının yolunu, eski ekonomik iliş-
kileri altüst eden, eline geçen herşeyi
meta haline dönüştüren kapitalizm aç-
mıştır. Kapitalizm kadın kitlelerini kü-
çük ev ekonomisi içerisinde koparmış,
modern sanayinin bir parçası haline ge-
tirmiştir. İşte bu andan itibaren kadının

üretimde aldığı rol ile genel toplumsal ko-
numu arasındaki çelişki en berrak, en kes-
kin şekliyle görünür olmuştur. Kadın kitle-
lerinin ekonomik bağımsızlığa kavuşmaları,
eskiden beri süregelen kadının "en iffetli"
ve ilelebet görevinin "ev köleliği" olduğu-
na dair düşünceleri kısmen sarılsa da, ka-
dınların üretimde aldıkları bu rol doğru-
dan ve hemen toplumsal, siyasal ve hu-
kuksal durumlarında kökten bir değişik-
liğe götürmemiştir; fakat "kadın cinsinin
kurtuluşunun ilk temelini" atmıştır (Clara
Zetkin). Engels'ten Clara Zetkin'e, komü-
nistlerin kadının ekonomik bağımsızlığına
biçtikleri önem de burada yatmaktadır.

Engels ve diğer komünistler ama, sade-
ce bu yönü tespit etmekle kalmamış, bu
toplumsal ileri adımın diğer yönünü de
aydınlatmışlardır:

"Toplumsal üretim yolunu kadına —ama
yalnız proleter kadına— yeniden açan,
günümüzün büyük sanayii olmuştur;
ama bu yol, öylesine koşullar içinde
açılmıştır ki, kadın eğer ailenin özel
hizmetiyle ilgili görevlerini yerine ge-
tirmek isterse, toplumsal üretimin dı-
şında kalır ve birşey kazanamaz; ve
eğer toplumsal üretime katılmak ve
kendi hesabına kazanmak isterse, aile-
vi görevlerini yerine getirmekten uzak
kalır. Fabrikadan, doktorluk, ve avu-
katlığa kadar, kadın için tüm işkolla-
rında durum budur. Modern tek eşli
aile, kadının açık ya da gizli ev köle-
liği üzerine kurulmuştur; ve modern
toplum, salt tek eşli ailelerden —mo-
leküller gibi— meydana gelen bir küt-
ledir. Günümüzde erkek çoğunlukla,
hiç değilse varlıklı sınıflarda, ailenin
dayanağı olmak ve onu beslemek zo-
rundadır; bu durum ona, hiçbir huku-
ki özel ayrıcalık gerekmeden, egemen
bir konum sağlar. Aile içinde, erkek
burjuvadır, kadın proletaryayı temsil
eder. Ama sanayi dünyasında, prole-
taryayı ezen iktisadi baskının özgül
niteliği, kendini bütün sertliğiyle, an-
cak kapitalist sınıfın bütün yasal ayrı-
calıkları kaldırıldıktan ve iki sınıf ara-
sında tam bir hukuksal eşitlik kurul-
duktan sonra gösterir; demokratik cum-
huriyet, iki sınıf arasındaki uzlaşmaz
karşıtlığı yoketmez; tersine, bunlar
arasındaki savaşımın üzerinde yapıla-
cağı alanı ilk hazırlayan odur. Aynı
biçimde, erkeğin kadın üzerindeki ege-
menliğinin özel niteliği, bu iki cins a-
rasında gerçek bir toplumsal eşitlik
kurma zorunluluğu ve bunun yolu,

O bütün bunlar, kendilerini ancak, er-
 O kekle kadın tamamen eşit hukuksal
 O haklara sahip oldukları zaman apaçık
 O göstereceklerdir. O zaman görülecek-
 O tir ki, kadının kurtuluşunun ilk ko-
 O şulu, bütün kadın cinsinin yeniden
 O toplumsal üretime dönmesidir ve bu
 O koşul, tekil ailenin toplumun iktisadi
 O birimi olarak ortadan kaldırılmasını
 O gerektirir." (Engels, age, s.18)

Tekil ailenin toplumun iktisadi birimi
 olmaktan çıkmasından neyin anlaşılması
 gerektiğini yine Engels'ten aktaralım:

O "Üretim araçlarının ortak mülkiyete
 O geçmesiyle birlikte, tekil aile, top-
 O lumun iktisadi birimi olmaktan çıkar.
 O Özel ev ekonomisi, toplumsal bir sa-
 O nayi haline dönüşür. Çocukların ba-
 O kımı ve eğitimi kamu işi haline gelir:
 O toplum ister evlilik-içi, isterse evli-
 O lik-dışı olsun, bütün çocukların eşit
 O bir şekilde bakımını üstlenir." (age,
 O s.20)

Engels sorunu böyle koyuyor. Peki,
 komünistlerin soruna yeterince açıklık
 getirmediğini söyleyen yazarın alterna-
 tifi nedir, bir de ona bakalım:

"Bir yandan bütün kadınların ortak e-
 zilmişliğini açıklayan, öte yandan da
 kadınlar arasındaki sınıfsal, ulusal vb.
 farklılıkları da kucaklayabilecek maddi
 temel ne?" (s.142)
 diye soruyor yazar ve bu soruya şu ce-
 vabı veriyor:

"Sözünü ettiğim bu maddi temeli görmek
 için sınıflı ilişkilerinin yanı sıra, cinsiyet
 ilişkilerine, üretim ilişkilerinin yanı sıra
 yeniden üretim ilişkilerine bakmak
 gerek." (s.143)

Buraya kadar sorun yok. Sorun teme-
 lin ne olduğunu koymaya çalıştığı anda
 başlıyor:

!"Kadınların doğurganlıkları, çalışma ka-
 ! pasitesinin yeniden-üretiminde onları
 ! özel bir yere yerleştiriyor. Kadınların
 ! ezilmişliğinin en genel düzeydeki temeli
 ! de bu yer." (s.143) (abç)

Söylenen gayet açıktır: Kadının ezil-
 mişliğinin temeli onun doğurma özelliğin-
 de, yani biyolojik yapısında aranmakta-
 dır. Ve bu, işin garip tarafı, kadınların
 bugünkü toplumsal rollerinin ayakta tu-
 tulması, onun toplumsal rolünü meşru

göstermek amacıyla değil, sözümona kadın
cinsinin kurtuluşunun yolunu göstermek
 amacıyla yapılmaktadır. Engels'i eleştiren
 G. Savran'ın "alternatifi"(!) budur işte!
 Bu tespit ne adına yapılırsa yapılsın, kor-
 kunç bir gericilik sergilemektedir. Yazar
 ise, yukarıda aktardığımız cümlelerin hemen
 arkasına "Ancak bu, doğal olarak belir-
 lenmiş, biyolojinin kendi başına saptadığı
 bir yer değil"i ekleyerek kendini kurtar-
 maya çalışmaktadır. Yazar, kendi kendisi
 ile çelişmenin ötesinde, kadının doğurgan-
 lığının kadının biyolojik yapısından kay-
 naklanmadığı gibi saçmalıklara da varmak-
 tadır. İşin kötü tarafı, bu cümlelerin her-
 hangi bir dikkatsizlikle, düşüncesizlikle
 yazılmış olması, tersine aşağıda gös-
 tereceğimiz gibi, bunun üzerine "teori"
 inşa edilmeye kalkışılmasıdır:

"Değişik üretim ilişkileri bağlamlarında
 kadınlar değişik yeniden-üretim ilişki-
 leri içindeler; buna bağlı olarak da, er-
 kekler karşısındaki ezilmişlikleri farklı
 biçimlere bürünüyor: Örneğin küçük
 köylülükte çocuk ölüm oranının yüksek-
 liğinden ötürü olsun, ailenin emekgücü
 gereksiniminden ötürü olsun, kadınlar
 sık sık doğum yapıyor; buna karşılık
 çocukların büyütülme süreci kapitalizm-
 de olduğundan hem daha kısa hem de
 daha kendiliğinden; kapitalizmde ise do-
 ğum sayısı daha düşük, ama küçük köy-
 lülüğe göre çok daha uzun ve özenli bir
 besleme/büyütme süreci var. Küçük köy-
 lülükte ağır bir emek süreci içinde sık
 sık doğum yapma yükümlülüğü taşıyan
 kadın neredeyse fiziksel bir ezilmişliğe/
 baskıya tabi. Kapitalizmde ise, kadının
 ezilme biçimi doğurganlığının dolaylı bir
 uzantısına bağlı: burada ezilmişlik, ye-
 niden üretimin besleme/büyütme yönü-
 nün kadının omuzlarına yüklenmesinden
 kaynaklanıyor." (s.143-144)

Yazarın "köylü toplumlar"dan feodal top-
 lumu anladığını varsayarsak, ikisinin kar-
 şılaştırılmasında vurguladığı, birinde kadı-
 nın doğurmasının fazla, diğerinde daha az
 olduğudur. Diğer vurguladığı nokta ise,
 birincisinde besleme/büyütme sürecinin
 daha kısa, ikincisinde daha uzun oldu-
 dur.

Sorunun konuluşunu anımsayalım: Sorun
 kadınların, bütün kadınların ezilmişlikleri-
 nin ortak temelini ne olduğu idi ve yazar
 ilk başta doğru olarak kadınların ezilmiş-
 liklerini açıklamak için üretim ve yeniden-
 üretim ilişkilerine bakmak gerekir demişti.
 Fakat bu söylediğini hemen unuttu

yazar, şimdi sadece yeniden-üretimle, onun içerisinde de kadının hangi sıklıkta doğurduğu ve çocukların beslenme/büyütülme sürecinin kısalığı-uzunluğuyla sınırlamaktadır kendini.

Üretim ve yeniden üretim ilişkileri birbiriyle doğrudan bağlantılıdır ve eğer bu yönde bir karşılaştırma yapılacaksa, her ikisi birarada ele alınmak zorundadır. Kaldı ki, yeniden-üretim tek başına alındığında da, bu sık sık doğum vs. ile açıklanamaz; tersine, neyi kapsadığı, hangi tarzda yerine getirildiği ve üretim karşısında hangi rolü aldığı ortaya konmak zorundadır.

Alıntıya dönelim: Birincisi, çocukların beslenmesi/büyütülmesi konusunda söyleyenler yanlıştır.

Hem feodal toplumda hem de kapitalizm şartlarında çocukların beslenmesi/büyütülmesi sorununda ezen ve ezilen sınıflar açısından bir ortaklık yoktur. Feodalizmde feodal beyin karısı, çocukları doğurmasına doğurur, ama onları büyütmek süt annelerinin, dadıların, özel eğiticilerin görevidir. Toprak kölesinin karısı ise büyütmek ve besleme işini üçüncü kişilere bırakma şansına sahip değildir.

Kapitalizmde ise, ezilen sınıfa mensup kadınlar, ailenin geçimini sağlamak veya en azından buna yardımcı olmak için çalışmak zorundadırlar. İşte bu zorunluluk onları üretime çekerken, aynı zamanda çocukların büyüütülmesi görevinden kısıtlama yapmayı, çocukları başkalarına — çoğu zaman da kendi başlarına — bırakma zorunluluğunu da yaratır. Çocukların büyüütülmesi işinin başkalarına bırakılması burjuva kadını için zevk ve rahatlık ise, emekçi kadınlar açısından bir zorunluluktur. Onun hayatını kolaylaştırmaz, tersine daha da zorlaştırır.

Genel olarak kapitalizmde beslenme/büyütülme süresinin daha uzun olduğu iddiasına gelince; emekçiler, özellikle de proleterler açısından bu kesinlikle doğru değildir. Proleter aile içerisinde "asalak" yaşayana yer yoktur, geçim derdi buna izin vermez. Çocuklar bir an önce hayata atılmaya, gelir getirmeye yönlendirilir. Sürecin uzaması, şehir küçük-burjuvazisi dahil olmak üzere, burjuvazi için geçerlidir.

"Doğurma sıklığı"na gelince: Bu noktada söylenenlere, en iyi halde, geçmişten

bu yana tıbbın gelişmesine bağlı olarak doğum kontrolü ve çocuk ölüm oranını düşürmenin objektif imkanlarının varlığı noktasında katılabiliriz. Fakat bu imkanlardan yararlanabilme halen günümüzde de, maddi sorunlardan bilgisizliğe dek birçok faktöre bağlıdır. Ama yazar ise tüm bunları şu sonuca varmak için kullandığından, unutmamaktadır:

"Öte yandan, teknoloji geliştikçe, insanlar giderek doğaya daha egemen oldukça, üretim ve yeniden-üretim ilişkilerini insanların kendi iradeleriyle, kendi gereksinimlerine göre düzenlemeleri olanaklı hale geliyor. Bir yandan üretim ilişkileri kıtlık koşullarının yarattığı zorunlu belirlenimlerden giderek kurtuluyor; diğer yandan, üretim giderek artan oranda insan iradesine göre düzenlenmeye elverişli bir nitelik kazanıyor. Yaygınlaşmış doğum kontrolü olanakları, tüp bebek deneyleri vb., kadınların kendi bedenleri üzerinde denetim sahibi olmaları yönünde gelişen potansiyelin örnekleri. Bu potansiyele tümüyle gerçekleşmesi, kadınların, doğal gibi görünen ama aslında toplumsal dinamiklere bağlı olan yeniden-üretim üzerinde denetim sahibi olmaları demektir. Böyle bir sürecin ilk adımı, kadının cinselliğinin kendi içinde bir gerçeklik olarak tanınması. Kadınlar ancak bu durumda, cinselliklerini kendi seçtikleri biçimde, gerekirse doğurganlıklarını hiç kullanmadan yaşayabilirler; doğurganlıklarını tümüyle kendileri denetleyebilir, hangi sıklıkta doğum yapacaklarına yalnızca kendileri karar verebilirler." (s. 148)

G. Savran'ın mantığı sonunda dek ilerletildiğinde, aslında "kadının ezilmişlikten" kurtulduğu ideal toplumun, kadının biyolojik özelliği olan "doğurganlık" özelliğinin ortadan kalkmış olduğu bir toplum olduğu sonucuna varmak kaçınılmazdır.

Öyle ya, ezilmişliğin temeli "doğurganlık" olduğuna göre, sorun "doğurganlık üzerinde kadınların tümüyle kendi denetimleri" ile de — [bunun nasıl olacağı, ne anlama geldiği vb. soruları bir yana bırakıyoruz. Aslında bugün emperyalist ülkelerde kadınların en azından bir bölümü, "hangi sıklıkta doğum yapacağına yalnızca kendileri karar verebilme" durumunda. Ama bu hiç de bu kadınların da kadının cinsinin uğradığı özel baskılardan kurtulduğu anlamına gelmiyor] — çözülmez, doğurganlığın kadının özelliği olmaktan çıkması ile, ezilmişliğin bu "temeli"nin yok (Devamı s. 55'de)

Bu sayımızda Lenin'in "Parti Örgütü ve Parti Yazını" başlıklı makalesinin tam ve doğru bir Türkçe çevirisini yayınlıyoruz. Aşağıda yayınladığımız bir okuyucu mektubunun ilgili bölümünde, bu yazıyı neden yayınladığımızın gerekçesi görülecektir. Okuyucu mektubunda da işaret edildiği gibi, bu yazının eksik ve yanlış Türkçe çevirisine de dayanarak siyaset üretenler vardır.

SANAT-EDEBİYAT İLE İLGİLİ BİRKAÇ SÖZ

● OKUYUCU MEKTUBU ●

Tabiat bilimleri gibi somut kıstaslara sahip olmayan sanat ve edebiyat, bilen de bilmeyen de en fazla at oynattığı alanlardır.

"Aydınlar" en basit gerçekleri bile süslü püslü kelimelerle süsleyerek geniş kitleler için anlaşılabilir hale getirip, yaptıkları işin çok önemli olduğu sanısını uyandırır. Bu tipik bir aydın hastalığıdır. Böylelikle kitlelerden ne kadar farklı ve onlardan üstün oldukları sanısını uyandırıp, bunun zevkine varırlar.

Bir süreden beri yurtdışında yayınlanan "Tohum" adlı dergide bunun birçok örneklerini görmek mümkün.

"Tohum" yazarı "aydın"lardan birinin, A. Altan'ın "Sudaki İz" adlı romanını eleştirirken attığı başlık; "Bir fiction roman"dır. Birincisi, "fiction"ın türkçesi "kurgu"yu kullanmayarak kendini geniş kitlelerden, kitlelerin bilmediği kavramları kullanarak kendini onlardan üstün görme, kendini onlardan ayırma hastalığıdır. İkincisi de, "kurgu"nun her romanın hamuru olduğunu, "kurgu" olmadan roman olamayacağını, roman yazmak için yazarın "kurgu" kurması gerektiği basit gerçeğini bilmeme cahilliğidir.

Yine "Tohum" yazarı A. Ö. Utku'ya göre; "Lenin'in deyimiyle edebiyat, 'devrimin tüm makinasının dişli çarkı ve vidasıdır.'" (Tohum, sayı 10) Burada bir sürü hata vardır, sapla saman tam anlamıyla birbirine karıştırılmıştır.

Birincisi, Lenin'den yapılan alıntı yanlıştır. Lenin, atıfta bulunulan makalesinde, "edebiyat, 'devrimin tüm makinasının dişli çarkı ve vidasıdır'" demez, "Edebi uğraş, proletaryanın genel davasının bir parçası olan, işçi sınıfının bütün bilinçli öncüleri tarafından harekete geçirilmiş müşterek ve büyük sosyal-demokrat mekanizmanın bir 'dişli çarkı ve vidasıdır'" der.

Lenin burada, birincisi, "devrimin" demez, "sosyal-demokrat mekanizmanın" der. İkincisi, Lenin, "dişli çarkı ve vidası" demez, "dişli çarkı ve vidacı" ("Rädchen und Schraubchen") der. Üçüncüsü, "dişli çarkı ve vidacı" deyimi Lenin'in değil, Lenin'in başkasından aktardığı bir deyimdir.

Lenin, hemen ardından "her benzetme topallar" Alman atasözüne değinip, kendi "vida ve dişli çark" benzetmesinin de böyle olduğunu söyler. Bunlar teknik hatalar.

İçeriğe gelince, A. Ö. Utku'nun, söz konusu makaleyi yorumlarken kullandığı "edebiyat" ile Lenin'in o makalede değindiği "edebiyat", değişik "edebiyat"lardır. Bu yalnız A. Ö. Utku'nun yanlışlığı değil, bu makaleyi, daha doğrusu yanlış Türkçe çevirisini okuyup da yorumlayan hemen herkesin (benim okuduğum) yanlışlığıdır.

İki türlü edebiyat vardır: Birincisi, her türlü yazını kapsayan, genel olarak yazın anlamına gelen edebiyat — bu edebiyatın "geniş" anlamıdır, siyasal, tarihsel, hukuksal, felsefi vb. her türlü yazın (edebiyat) bunun içine girer. "Dar" anlamda edebiyat ise; "güzel ruhlu" yazındır, "estetiksel" yazındır — bunun içine de ana kolları Lirik, Epik, Dram olmak üzere her türlü "güzel ruhlu", "estetiksel" yazın girer. "Tohum"un da uğraş alanı "geniş" anlamda değil "dar" anlamda edebiyattır. Edebiyat Arapça bir kelimedir, Türkçesi "yazın"dır.

İşte Lenin'in de sözkonusu makalede ele aldığı "edebiyat", A. Ö. Utku'nun ve o makaleyi böyle yorumlayan diğer "aydın"ların anladığı gibi "dar" anlamda, "güzel ruhlu", "estetiksel" edebiyat değil, "geniş" anlamda her türlü yazındır, o bağtıda da "parti yazını"dır. Lenin'in bu makalesinin tamamının Türkçe çevirisinin olup olmadığını bilmiyorum, fakat May Yayınla-

rı çevirisi eksik ve hatalarla doludur. (Karşılaştırma için bkz. Lenin, Toplu Eserler, Almanca, cilt 10, s.29-34)

Lenin bu makalesinin başında "legal" ve "illegal" parti yazınına değinip aradaki farkları ortaya koyar. "Tüm illegal basının parti yazını olduğunu", çünkü bunların "örgütler tarafından çıkarıldığını, şöyle ya da böyle pratik parti işleri ile bağlantıları olan gruplarca yönetildiğini" söyler. "Tüm legal basının ise parti yazını olmadığını, çünkü partilerin yasaklanmış olduğunu, ama legal basının da herhangi bir partiye 'eğilimli' olduklarını" söyler. "Doğal olmayan birliklerin", "anormal evliliklerin", "yanlış tabelaların" kaçınılmazlığına değinir. Ve bunun değişmesi gerektiğini belirtir. "Legal basının da onda dokuzunun parti yazını olabileceğini ve olması gerektiğini" söyler. Türkçe çevirisi işte bu "olması gerektiği"nden başlar.

Lenin daha ileride "yazarların mutlaka parti örgütlerine üye olmalarını", "basım evleri ve depoların, mağazalar ve okuma salonlarının, kütüphane ve kitapçıların partinin kontrolü altında ve ona hesap vermekle yükümlü olduklarını" söyler. Yine Lenin, gelebilecek "edebi yaratım", "bilim, felsefe, estetik problemlerinin işçilerin oy çokluğu ile çözülmek istendiği" gibi itirazlara cevap olarak, aynı zamanda bu makaleyi yanlış yorumlayanlara da cevap olarak şöyle der:

"Rahatlayınız efendiler! Birincisi, burada sözkonusu olan parti yazını ve onun partinin kontrolü altına alınmasıdır. Herkes beğendiğini yazmakta ve konuşmakta hiçbir kısıntıya uğramadan özgürdür. Ama her türlü dernek (Verband) (bu arada parti de) partiye ayrı fikirler yaymak için partinin adını kullananları kovmak özgürlüğüne sahip olacaktır."

Bu konuda bu kadar açıklamadan sonra, Lenin'in sözkonusu makalede hangi "yazın"ı kastettiği, hangi konuya değindiği herhalde açıktır. Lenin, partinin adını kullanarak partiye aykırı fikirler yayan "legal basının" parti çizgisine, parti yazınına çekilebileceğini ve çekilmesi gerektiğini anlatır. Yine Lenin'in, "kahrolsun partisiz yazarlar, kahrolsun insanüstü yazarlar" derken kastettiği, bu partinin adını kullanarak partiye aykırı fikirler yayan yazarlardır. Yoksa Lenin'in, parti üyesi olmayan, ama eserlerinde proletaryanın sorunlarını dile getiren, bu konuda olumlu mesajlar veren eserlerin yaratıcısı yazarlar veya sanatçılar için kahrolsun demesi saçmadır. Yılmaz Güney vb. sanatçılar bizim örgüte üye olmadıkları için kahrolsunlar mı? Lenin, bu makalesinde "güzel ruhlu", "dar" anlamıyla "ya-

sinde "güzel ruhlu", "dar" anlamıyla "yazın" üzerinde durmaz.

Burjuva çevirmen makaleyi istediği gibi çevirerek, Lenin'in düşüncelerini bozarak sığlaştırmıştır; ne yazık ki devrimciler de bu makaleyi o haliyle kabullenmişlerdir.

*

Bu alanda kargaşaya örnek olarak yine "Tohum" yazarı M. Oruçoglu'nun, "Tohum" sayı 3, sayfa 10'daki şu tespiti alalım: "O sadece politikada değil, kültür, sanat ve edebiyat alanında da tüm varlığıyla vardır. Örneğin edebiyatın tüm dallarında, şiirde, romanda, öyküde, masalda, tiyatroda, denemede vb. yaratıcı ve yönlendirici kudretiyle vardır."

Şimdi burada birincisi "... sadece politikada değil, kültür sanat ve edebiyat ..." denerek, "kültür" "politika, sanat ve edebiyat"la yanyana konmaktadır, bu saçmadır. "Kültür", politika, sanat ve edebiyat gibi herhangi bir dal değil, politika, sanat ve edebiyatı kapsayan, daha da çok şeyi kapsayan: "Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki kuşaklara iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğini gösteren araçların tümü"dür. Bu kavramlar böyle keçi, kuzu, koyun gibi yanyana sıralanamaz.

İkinci hata devamla edebiyatın dalları sayılırken yapılmaktadır. Edebiyatın tüm dalları sayılırken, şiir, roman... ve tiyatro vb. sayılmaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, edebiyatın Epik, Lirik, Dram olmak üzere üç ana dalı vardır, diğer edebi dallar bu üç disiplinden birine dahildirler.

Yine "Tohum" sayfalarında, "halk sanatı" "proletarya sanatı" gibi gösterilmekte, "proletarya sanatının Tohum çizgisi dışında yapılamayacağı" iddia edilmektedir, bunun boş bir iddia olduğu ortadadır.

*

Bu konuda yazdıklarımın, tartışıklarımın önemli olmadığı; şekil üzerine tartıştığım vb. söylenebilir. Burada unutulmaması gereken iki şey vardır:

1- Burada örneklediğim insanlar Marksist-Leninist olma, sorunlara Marksist-Leninist açıdan yaklaşma iddiasındadır.

2- Kavram kargaşası, Marksist-Leninist kavramların içeriğinin boşaltılıp, herkesin bu kavramları istediği biçimde kullanması, yalnızca bilinç karartmaya, burjuvaziye hizmet eder.

Marksizm-Leninizm adına konuşulan safalarda çok büyük bir kavram kargaşası ve teorik kargaşa olduğu olgudur. Bu yüzden (Devamı s. 55'de)

KLASİKLERİMİZDEN ÖĞRENELİM !

PARTİ ÖRGÜTÜ VE PARTİ YAZINI

Rusya'da Ekim devriminden(*) sonra, sosyal-demokrat çalışma için oluşan yeni koşullar parti yazını sorununu gündeme getirdi. İlegal ve legal basın arasındaki fark, Rusya'nın köleci ve mutlakiyetçi çağının bu sefil mirası, giderek yokolmaya başlamıştır. Bu miras daha ölmedi, ölmekten oldukça da uzak. Başbakanımızın ikiyüzlü hükümetinin keyfi uygulamaları, "İswestija Sowjeta Rabotschich Depu tatow"u(**) illegal basılmak zorunda bırakıyor; ama bunu engellemek güçleri olmadığı halde, bunu "yasaklama" aptalca girişimleri, hükümete yüzkarasından ve yeni moral darbelerden başka birşey getirmemektedir.

İlegal ve legal basın arasında fark olduğu sürece, neyin parti yazını olarak ve neyin parti yazını olmayarak görüleceği sorunu, en basit, en kötü ve en doğal olmayan biçimlerde çözüldü. Tüm illegal basın parti yazınıydı, örgütler tarafından çıkarılıyordu ve şöyle ya da böyle pratik parti işçisi gruplarıyla bağlantıları olan gruplarca yönetiliyordu. Tüm legal basın ise parti yazını değildi, çünkü partiler yasaklanmıştı — ama bunlar bir veya daha fazla partiye "eğilimliydiler". Doğal olmayan birlikler, anormal "evlilikler", yanlış tabelalar kaçınılmazdı. İnsan, partinin anlayışını dile getirmek isterken muğlaklığa zorlananlarla, daha bu anlayışa el atmayan, kendini sınırlamış ve korkakça düşünce sahiplerini, yani temelde parti insanı olmayanları, ayırt edemez hale gelmişti.

Ezop usulü konuşmanın, yazıncı uşaklığın, köle dilinin, ruhsal köleliğin kahrolası zamanı (idi bu). Proletarya, Rusya'daki tüm canlılığı ve tazeliği boğmakla tehdit eden bu alçaklığa bir son verdi. Ama proletarya bu zamana kadar savaşımı ile Rusya'da özgürlüğü ancak yarısına kadar kazandı.

Devrim daha tamamlanmadı. Çarlığın devrimi yenmek için daha fazla gücü olmadığı gibi, devrimin de henüz çarlığı yenecek gücü yok. Ve biz, açık, samimi, doğrudan ve akılcı partililikle, yeraltındaki, gizli, "diplomatça" ve bir balık gibi kaygan "legalliğin" doğaya aykırı birlikteliğinin her yerde ve her şeyde birbirine tesir ettiği bir zamanda yaşıyoruz. Bu doğaya aykırı birliktelik bizim gazetelerimize de tesir etmektedir. Bay Guçkov, sosyal-demokrat tiranların ılımlı burjuva-liberal gazeteleri yasaklayacakları üzerine yavan nükteler savurabilir, bunun karşısında Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin merkez organı "Proletari"nin bu zamana kadar Rusya'nın mutlakiyetçi polis devletinin sınırları dışında basıldığı gerçeği hala durmaktadır.

Olduğu kadar, devrimin yarısı dahi bizi, şeylerin yeniden ayarlanmasına zorlamaktadır. Yazın şimdi, hem de "legal" olarak, onda dokuz parti yazını olabilir. Ve parti yazını olmaya zorunludur. Bur

(*) 1905 Ekim'indeki tüm-Rusya genel politik grevi.

(**) İşçi Temsilcileri Sovyetinin Haberleri.

juva geleneklerine karşı, burjuva işveren-hırdavatçı basınına karşı, yazında burjuva kariyerizmine ve bireyciliğine, "asil anarşizm" ve kâr avcılığına karşı sosyalist proletarya parti yazını ilkesini koymak, bu ilkeyi geliştirmek ve mümkün olduğunca tam ve her yerde bir ("einheitlich") gerçekleştirmek zorundadır.

Parti yazını ilkesi neden oluşmaktadır? Sadece, sosyalist proletarya için yazınsal uğraşın, kişiler veya gruplar için bir kazanç kaynağı olamayacağından değil! Yazın, proletaryanın genel davasından bağımsız bireysel bir uğraş da olamaz. Kahrolsun partisiz yazarlar! Kahrolsun yazının üstün insanları! Yazınsal uğraş, proletaryanın genel davasının bir parçası, işçi sınıfının bütün bilinçli unsurları tarafından harekete geçirilmiş, birleşik ve büyük sosyal-demokrat mekanizmanın bir "dişli çarkı ve vidacı" olmak zorundadır. Yazınsal faaliyet örgütlenmiş, planlanmış ve birleştirilmiş sosyal-demokrat parti çalışmasının bir parçası olmak zorundadır.

Bir Alman atasözü, "Her benzetme topallar" der. Benim, yazını bir vidacıkla ve canlı hareketi bir mekanizma ile benzetmem de öyle topallamaktadır. Hatta, böyle bir benzetmenin, fikirlerin özgür çarpışmasını, eleştirinin özgürlüğünü, yazınsal yaratıcılık özgürlüğünü vb. aşağılayıcı, öldürücü, "bürokratlaştırıcı" olduğuna dair çılgın atacak isterik aydınlar bulunacaktır. Böyle bir çılgın, temelde burjuva aydın bireyciliğini dile getirir. Hiç şüphe yoktur ki, yazınsal yaratıcılık, mekanik eşitlikle, düzeyleme ile, azınlık üzerinde çoğunluk yönetimi ile en az uyuşan şeylerden biridir. Hiç şüphe yoktur ki, bu alanda kişisel inisiyatif ve bireysel eğilimlere geniş bir hareket serbestliği, düşünce ve fanteziler, biçim ve içerik için hareket serbestliği sağlanması mutlak zorunludur. Bütün bunlar tartışma götürmez, ama bu sadece proletaryanın parti çalışmasının yazınsal bölümünün, proletaryanın parti çalışmasının diğer bölümleriyle şabloncu bir şekilde bir tutulamaya çağını ispatlar. Yine tüm bunlar hiçbir şekilde, burjuvaziye ve burjuva demokrasisine yabancı ve garip görünse de, yazınsal uğraşın mutlaka ve her halükarda sosyal-demokrat parti çalışmasının diğer alanlarıyla birlikte bölünmez birleşik bir parçası olma zorunluluğu tezini çürütmez. Gazeteler çeşitli parti örgütlerinin organı haline gelmek zorundadırlar. Yazarlar mutlaka parti örgütlerine girmelidirler. Yayınevleri ve depolar, dükkanlar ve okuma salonları, kütüphaneler ve kitapçılar — tüm bunlar partinin kontrolü altında ve ona hesap vermekle yükümlü olmalıdırlar. Tüm bu işler örgütlü sosyalist proletarya tarafından takip ve kontrol edilmeli, istisnasız tüm bu işler yaşayan proletarya davasının yaşayan nefesini solumalı ve böylelikle eski, yarı-oblomovcu, yarı-hissi Rus ilkesinin; yazar işine geldiği gibi yazar, okuyucu işine geldiği gibi okur ilkesinin, ayakları altındaki toprak kaydırılmalıdır.

Biz tabii ki, Asya sansürü ve Avrupa burjuvazisi tarafından bozulup paçavraya çevrilmiş yazınsal yaratıcılığın, bu dönüşümünü bir darbeye başaracağımızı iddia etmiyoruz. Herhangi bir tekyanlı sistemle veya birkaç karar çıkartmakla sorunu çözme düşüncesi bizden uzaktır. Hayır, bu alan şematizmden en az bahsedilebilir alandır. Konu, tüm partimizin, Rusya'nın tüm bilinçli sosyal-demokrat proletaryasının bu yeni sorunu tanıması, onu berrakça ortaya koyması ve çözümlerini bütün her yerde ele alması ile ilgilidir. Serflik sansürü tutsaklığından kurtulup, burjuva darkafalı yazın ilişkilerinin tutsaklığına düşmek istemiyoruz ve düşmeyeceğiz. Biz bağımsız bir basın yaratmak istiyoruz ve yaratacağız, sadece polis-

ten bağımsız değil, bilakis sermayeden ve kariyerizmden de, evet daha da fazlasıyla burjuva anarşist bireycilikten de bağımsız bir basın yaratacağız.

Bu son sözler okuyucuya bir paradoks ya da bir alaya alma gibi gelebilir. Belki de bir aydın, özgürlüğün ateşli bir taraftarı, nasıl olur!? diye bağıracaktır. Nasıl olur, siz yazınsal yaratıcı - lık gibi böyle nazik, bireysel bir konuyu kollektiviteye bağlı kılmak istersiniz! Siz, işçilerin oy çokluğuyla bilimin, felsefenin, estetiğin sorunları üzerine karar vermek istiyorsunuz. Siz, mutlak bireysel zihinsel yaratıcılığın mutlak özgürlüğünü inkar ediyorsunuz!

İçiniz rahat etsin, baylar! Birincisi, sözkonusu olan, parti yazını ve onun parti kontrolüne tabi kılınmasıdır. Herkes, hiçbir kısıntıya uğramadan, istediğini yazmakta ve konuşmakta özgürdür. Ama her özgür birlik de (bu arada parti de), parti tabelasını kullanarak, parti karşıtı görüşler yayanları kovmak özgürlüğüne sahiptir. Söz ve basın özgürlüğü tam olacaktır. Ama birliklerin özgürlüğü de tam olmalıdır. Ben sana söz özgürlüğü adına hoşuna gideni haykırmak, yalan söylemek ve yazmak hakkını tanımak zorundayım. Ama sen de bana birlik özgürlüğü adına, şunu ya da bunu söyleyenlerle birlik olma ya da olmama hakkını tanımak zorundasın. Parti gönüllülük temelinde oluşan bir birliktir ve ilkelerine karşı görüşler yayan üyelerinden kurtulmazsa, önce ideolojik olarak, sonra da mad di olarak parçalanacaktır. Partiye uygun olanla parti karşıtı arasındaki sınırı tespit etmek için parti programı, partinin taktik kararları ve parti tüzüğü vardır, aynı zamanda uluslararası sosyal-demokrasinin tüm deneyimi vardır, proletaryanın gönüllülük temelinde oluşmuş uluslararası birlikleri vardır, proletaryanın partisine sürekli tam tutarlı olmayan, tam saf Marksist olmayan, tam doğru olmayan unsurlar ve akımlar girer, ama bunun için de sürekli periyodik "temizliklere" başvurulur. Burjuva "eleştiri özgürlüğü"nün taraftarı baylarımız, bizde de parti içinde böyle olacaktır: Partimiz şimdi bir anda kitle partisi olma durumundadır, şu an açık örgütlenmeye hızlı bir geçişi yaşıyoruz, şu an bize, karşı durulmaz bir şekilde, (Marksist bakış açısına göre) tutarsız insanlar gelecektir, hatta belki bazı hristiyanlar, belki hatta bazı gizemciler başvuracaktır. Bizim midemiz sağlamdır, biz kaya gibi sağlam Marksistleriz. Biz bu tutarsız insanları hazmedeceğiz. Parti içindeki düşünce özgürlüğü ve eleştiri özgürlüğü bize hiç - bir zaman, parti denilen, insanların özgür birliklerde gruplaşma özgürlüğünü unutturmayacaktır.

İkincisi, burjuva bireyci baylarımız, sizlere, mutlak özgürlük üzerine söylediklerinizin yalın bir ikiyüzlülük olduğunu söylemek zorundayız. Paranın iktidarı üzerine kurulmuş bir toplumda, emekçi kitleler dilenme durumunda yaşarken, bir avuç zenginin asalakça yaşadığı bir toplumda, gerçek ve tam bir "özgürlük" olamaz. Bay yazar, siz burjuva yayımcınıza karşı özgür müsünüz? Romanlarda ve resimlerde porno talep eden, "kutsal" sahne sanatını "tamamlayıcı" olarak fuhuş talep eden burjuva okuyucularınıza karşı özgür müsünüz? Bu mutlak özgürlük gerçekten de burjuva veya anarşistçe bir boş laftır (çünkü dünya görüşü olarak anarşizm, tersine çevrilmiş burjuvacılıktır). İnsan hem bir toplumda yaşayıp, hem de ondan bağımsız olamaz. Burjuva yazarın, sanatçının ve oyuncunun özgürlüğü, para çuvalına, rüşvete, tahammül edilmeye, maskelenmiş (veya kendini ikiyüzlüce maskeleyen) bir bağlılığın özgürlüğüdür.

Ve biz sosyalistler, bu ikiyüzlülüğün maskesini indiriyoruz, yanlış tabelaları parçalıyoruz — sadece sınıflardan bağımsız bir yazın ve sanat yaratmak için değil (bu ancak sınıfsız sosyalist toplumda mümkün olacaktır), aksine ikiyüzlülüğün uzak, gerçekte burjuvaziyle birleşmiş yazın'ın karşısına, gerçek özgür, açıktan proletarya ile birleşmiş yazını dikmek için.

Bu özgür bir yazın olacaktır, çünkü kazanç hırsı ve kariyer değil, aksine sosyalizm düşüncesi ve emekçilere sempati çıkış noktası olacak ve onunla proletaryanın saflarına yeni ve her zaman yeni güçler kazanılacaktır. Bu özgür bir yazın olacaktır, çünkü bu yazın tombul kahramanlara, canı sıkılan ve fazla yağlarından yakınan "tepedeki on bine" hizmet etmeyecek, aksine yurdun en büyüğü milyonlarca ve onmilyonlarca emekçinin gücünü, geleceğini canlandıracaktır. Bu özgür bir yazın olacaktır, bu sosyalist proletaryanın deneylerinde ve canlı pratiğinde insanlığın devrimci düşüncesinin son sözünü canlandıracaktır ve geçmişin tecrübeleri (kaba, ütöpik yanlarından kurtulup gelişmesini tamamlamış olan bilimsel sosyalizm) ile zamanımızın tecrübeleri (işçi yoldaşlarımızın bugünkü mücadelesi) arasında sürekli etkileşim sağlayacaktır.

O halde işbaşına yoldaşlar! Önümüzde yeni ve güç, ama büyük ve onurlu bir görev duruyor — geniş kapsamlı, çok yönlü, çok çeşitli olan yazınsal yaratıcılığın sıkı ve çözülmez bağlarla sosyal-demokrat işçi hareketi ile birlikte örgütlenmesi. Tüm sosyal-demokrat yazın parti yazını olmalıdır. Tüm gazeteler, dergiler, yayın evleri vb. hemen yeniden örgütlenmeli ve şu veya bu temelde tamamen şu ya da bu parti örgütüne girebilmenin hazırlığını yapmalıdır. Ancak o zaman "sosyal-demokrat" yazın gerçekten sosyal-demokrat olacaktır, ancak o zaman görevlerini yerine getirebilecek, ancak o zaman burjuva toplumu sınırları içinde de burjuvazinin köleliğinden kendini kurtaracak ve en ilericilerin hareketiyle ve sonuna kadar devrimci sınıfla kaynaşabilir durumda olacaktır.

"Novoya Shisn" (Yeni Yaşam), No 12
13 Kasım 1905, N. Lenin

Toplu Eserler, cilt 10,
s.29-34, (Almanca)

LOSOWSKY (Sayfa 35'den devam)

1912-1917 arasında Fransa'da sendikal hareket ile yakından ilgilendi, sendikal hareket içinde çalıştı. Emperyalist savaş başlayınca, emperyalist savaşa karşı enternasyonalist bir tutum aldı. Aynı dönemde Trotsky'nin yönetiminde Paris'te yayınlanan "Nashe Slowo" gazetesinde çalıştı.

Haziran 1917'de Rusya'ya geri dönen Losowsky, o sırada yapılan Tüm-Rusya Sendikaları Merkez Konseyi tarafından sendikanın sekreterliğine getirildi.

Bu dönemde tekrar Bolşevik Partiye giren Losowsky, 1917 Kasım başında bir koalisyon hükümeti talep etti. Bu düşüncelerini Gorki'nin yönetimindeki "Nowoya Shisn" gazetesinde yayımladı. Proletarya diktatörlüğü konusunda gösterdiği küçük-burjuva tutarsız düşünceleri nedeniyle Merkez Komitesi tarafından partiden atıldı.

dı. (Losowsky'nin atılması üzerine Bkz. Lenin, Ek Cilt 1917-1923, s.17-18, Berlin 1977)

Aralık 1919'da Bolşevik Partiye yeniden yakınlaşmaya başladı ve aynı tarihte tekrar partiye alındı.

1920'de Moskova Sendikaları Bölge Kurultayı başkanlığına getirildi ve aynı tarihte Kızıl Sendikalar Enternasyonal'i'nin kuruluş hazırlıkları ile uğraştı. Kızıl Sendikalar Enternasyonal'i'nin kuruluşunda genel sekreterliğe seçildi.

1927'de yapılan SBKP/B XV. Parti Kongresinde Merkez Komitesi yedek üyeliğine; 1939'da yapılan XVIII. Parti Kongresinde Merkez Komitesi üyeliğine seçildi.

1939-1946 arasında Merkez Komitesi ile Dışişleri Bakanlığı arasında bağlantıyı sağladı.

1949'da tutuklandı. 1952'de sürgünde iken öldü.

KIBRIS . . . (Sayfa 10'dan devam)

önerileri Kıbrıs sorununu çözecektir. Kıbrıs sorunu, Kıbrıslı Rum ve Türk işçilerinin, diğer emekçilerin ortak girişimleri ile; bağımsız, demokratik bir Kıbrıs'ta, işçi sınıfı ve onun önderi Komünist Partisinin yönetimindeki demokratik halk diktatörlüğüyle çözülecektir.

Bu yönde bir çözüm için şimdiden Türkiyeli işçilerin ve emekçilerin önünde, faşist Türk ordusunun Kıbrıs'ın kuzeyinden derhal geri çekilmesi ve Kıbrıs üzerindeki her türlü "hak ve yükümlülüklerin" ilgası mücadelesi, Kıbrıs'ın bağımsızlığının tanınması mücadelesi durmaktadır.

Nasıl Türkiye işçi sınıfı demokrasi uğruna başarılı bir mücadele vermeden, başarılı bir sosyalist kurtuluş mücadelesi veremezse, aynı şekilde, faşist Türk ordusunun Kıbrıs'ın kuzeyinden derhal geri çekilmesi uğruna kararlı ve bilinçli bir mücadele yürütmeden de demokratik kurtuluş mücadelesi veremez.

Öyleyse görev başına!

Hep birlikte, "Faşist Türk ordusu Kıbrıs'tan defol!" şiarını yükseltelim.

Hep birlikte, Kıbrıslı Rum ve Türk emekçilerin demokratik halk devrimi uğruna vereceği mücadeleyi bütün gücümüzle destekleyelim! ●

"İŞÇİNİN SESİ" . . .

(Sayfa 22'den devam)

örgütlenmeyi aralıksız sürdürmesi bir zorunluluktur.

"İşçinin Sesi"nin yukarıda ortaya koyduğumuz görüşlerinin yanı sıra tümünü okuyup inceleyen yoldaşlarımız, tutarlı devrimciler ve ileri işçiler, "bu hainlerle uğraşmaya değmez" türünden bir duygusallık içine girmemelidir. Tersine, bu zirvaları işçi sınıfı ve emekçi kitleler arasından söküp atmak için on katı bir çaba ve sınıf kını ile mücadele edip, bu görüşleri taşıyan her bukalemunun suratına tükürmeyi görev bilmelidir. Hiçbir düşman vurmada yıkılmaz. Bu, iyice bilinçlere kazınmak zorundadır. ●

SOSYALİST FEMİNİZM

. . . (Sayfa 48'den devam)

edilmesi ile olur! G. Savran nedense kendi mantığını bu en son noktasına kadar ilerletme işini yapmıyor! Çünkü bunu yap-sa, "bilimsellik", "Engels'i eleştirme", "sosyalist-feminizm" adına nasıl saçmalandığı çok daha açık görülecektir. ●

"GENEL GREV" . . .

(Sayfa 27'den devam)

nin yükseldiğini, büyük boyutlara vardığını ya da varmak üzere olduğunu çıkarmamız, hatta bizim çok geç kaldığımız izlenimine dahi kapılmamız mümkün. Görüşüme göre gerçek durum şöyledir:

A) İşçi sınıfı içinde:

Bugün Türkiye'de gelişen işçi hareketlerinin ESAS talepleri —yapılan kitle katımlı mitingler, direnişler, grevler ve bugün birçok işyerinin kapısına asılan grev ilanları... yapılanların ve yapılma hazırlığında olunanlar için esas talep—günlük yaşam koşullarının düzeltilmesi, daha fazla kötüleşmemesi, "bugünkü hayat pahalılığında bu para ile geçinilmez" in mücadelesidir, en iyi halde şu anda verilen mücadele burjuva-demokratik haklar için mücadeledir. Onun ötesinde birşey kesinlikle değildir." (BP 43, s. 46) ●

İRAN KOMÜNİST PARTİSİ . . . (Sayfa 43'den devam)

bir sosyo-ekonomik reformdu, ve işçilerin, ulusal azınlıkların, kadınların ve diğer toplumsal katmanların durumunda belli iyileştirmeler yaptı. Sovyetler Birliği kapitalizmi bugünkü konumunu Ekim Sosyalist Devrimine olduğu kadar, bu devrimin Çarlık üzerindeki zaferine de borçludur."

Ekim Devrimine Marksizm-Leninizm adına konuşanlar açısından bundan büyük hakaret; emperyalizm ve proleter devrimleri çağının bu büyük devrimini sonuçta kapitalizmi geliştirmek için "reform" derekesine düşürmekten daha büyük hakaret olamaz! Bunu yapanların Marksist-Leninistlikleri sahtedir! ●

SANAT-EDEBİYAT

ÜZERİNE . . . (Sayfa 50'den devam)

de her alanda olduğu gibi Sanat ve Edebiyat alanında da oportünist çarpıtmaları teşhir etmek görevidir. Bu görev açıktır ki yerli yerine oturtularak ele alınmak ve fakat mutlaka ele alınmak zorundadır.

Bolşevik Partizan'dan talebim, bu yönde de yazılara yer verilmesidir.

Rasim Karaçalı

23.3.1988



BOLŞEVİK PARTİZAN

1ê Gelawêjê
1988
400 TL
HEJMAR:
44

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbîn! Karkeren hemû welatan û gelen bîndest yekbîn!

KURDO MARŞ

Tev tev rabin, iro bû şer,
Ev ev roja ceng û tevger.
Tev de rabin kom û lişker,
Haydê kurdo, marş marş.
Bes bes, tev de rabin wek mêr;
Herkes pev re rabin weke şêr.
Tev de rabin, dest bî xençer;
Haydê kurdo, marş, marş.
Em em, tev de kurd in mêrxas,
Em em, tev egid û gernas.
Jî xew rabin mir û serwer;
Haydê kurdo marş, marş.
Pek, pek, va ye dijmin tê tê,
Hek, hek, rabin, mêrên çê çê.
Hemi weke şêr û ejder,
Haydê kurdo marş, marş.
Şing, şing hun binêrin bû ceng,
Ding, ding tîmatika da deng,
Ringerînga, top û qumber,
Haydê kurdo marş marş.
Hey, hey, dost û dijmin bûn yek;
Wey, wey, hatin ser me lek lek.
Weke mêran em lî hember;
Haydê kurdo marş marş.
Gi, gi, em tev dîlbîrin bûn,
Ki, ki, em tev Cegerxwin bûn.
Marşa cengê bêjîn ezber;
Haydê kurdo, marş marş.